Fru Margret. Roman ur lifvet

Bokutgåva

Lars Hökerberg, Stockholm 1900.

I.

Hennes första bref.

– Se så där ja! Nu har Margret glömt sin muff och får sina händer förkylda.

Rådmanskan Sjöström böjde sig raskt ned och tog upp en liten svart skinnmuff, som fallit ned från hyllan i tamburen. Hon synade den noga.

– Redan hål på fodret. Åh, hvad de barnen slita!

Hon gick in i salen, fram till sitt sybord vid ena fönstret, satte sig där och tog fram nål och tråd. När hon stack in handen för att draga ut det söndriga fordret, hörde hon något prassla.

– Hvad nu? Har Margret gömt papper här?

Med tillhjälp af saxen lyckades hon få ut ett litet väl sammanviket, tätskrifvet papper.

– Ett bref!

Hon vecklade upp det och läste:

»Dyraste min Maggi!

Vill du heligt lofva mig tre ting? Primo: att inte dansa med någon annan än mig på slutbalen! Sekundo: att då Axel Unge, den idioten, bjuder upp dig, gifva honom ett skarpt och dräpande svar! Tertio: att alltid älska mig, *endast mig*, och att, så fort jag blir löjtnant, blifva – *min* hustru!

O, Maggi! Dyra flicka! Jag älskar, jag dyrkar, jag tillbeder dig! Och du vet, huru förtviflad jag blir, om du ej svarar

Din i bleka döden trogne

Erik.»

En varm sky flög öfver rådmanskans vackra, allvarliga ansikte, och de stora, milda, bruna ögonen lågade upp.

– En sådan djärf pojke! Och Margret sen! Hon skall minsann – – –

Raskt sydde hon ihop muffen och gick så ut i tamburen och lade den på sin plats. Brefvet stack hon i klädningsfickan.

I detsamma kom en liten mörkklädd, smärt gestalt lätt och tyst inspringande från köket ut i tamburen.

Det var en liten vacker, mörkögd skolflicka med glödande kinder och flämtande andetag.

– God dag, mamma!

– God dag, Margret! Kommer du hem under rasten? Du fick ju frukost med dig i dag?

– Ja, men jag glömde min muff i morse, och den skulle jag bara springa hem efter.

– Frös du om händerna då?

– Åh ja, litet!

– Nu var du dum, Margret, och påminner mig om den lilla skolflickan, som kom springande till skolan en morgon i ösregnet och bad att få stanna hemma för det ruskiga vädrets skull.

Modern log ett litet sorgset leende och såg djupt in i Margrets stora, frågande ögon. Sen tog hon muffen från hyllan, räckte den åt flickan och sade:

– Se, där är den, mitt barn! När du kommer från skolan, ska vi talas vid.

Margret tog emot muffen och gjorde en blixtsnabb undersökning af den. Så blef hon blek om kinden, slog ned ögonen och sade lågt men fast:

– Ja, mamma!

Sen sprang hon ut som hon kommit.

Modern gick fram till fönstret och såg i reflexionsspegeln efter henne.

Hon såg den lilla nätta, välväxta gestalten – så olik de flestas långa, skrangliga figur i slynåldern – gå snabbt och spänstigt gatan framåt med den långa, mörka flätan hängande på ryggen och muffen tryckt mot sitt bröst.

En djup suck banade sig fram ur rådmanskans bröst.

Gud bevare mitt barn! Så varmhjärtad, så hängifven som hon är!

Fru rådmanskan Beate-Sofi Sjöström, född von Born, var en hög, ståtlig företeelse, smärt och rank som en ung flicka, oaktadt sina femtio år. Hennes far hade varit en fattig adelsman och kapten vid *– regemente samt ägare till en hel del mer och mindre vackra döttrar, af hvilka Beate-Sofi var den äldsta, hvilken vid fyllda tjugosju år räckte sin hand åt dåvarande handlanden, sedermera rådmannen Ferdinand Sjöström i staden Y.

Det blef ett i allo lyckligt äktenskap. Mannen var trofast, god och hederlig samt skötte sin affär exemplariskt, hustrun älskvärd, varmhjärtad, arbetsam och i besittning af en utmärkt förmåga att förestå hus och hem samt uppfostrade barnen med ömhet, parad med förstånd och bestämdhet.

Hemmet blomstrade alltså upp år från år allt mer och mer. Den stora barnskaran växte upp, och dess bekymmerslösa tillvaro och glada stoj gaf eko i det rymliga, patriarkaliska och gästfria huset vid torget i Y.

Den äldsta dottern Helfrid var redan gift med en aktad ämbetsman i staden, lektor Ekbom, den äldste sonen Berndt var biträde på faderns kontor, den andre sonen Pontus läste på sin studentexamen; sen kom familjens stolthet, den vackra, sextonåriga Gerda, ett musikaliskt snille, och därefter de båda småflickorna Margret fjorton och den lilla Gurli sju år.

Bakom huset låg en stor, välskött gammal trädgård med höga, knotiga fruktträd, lummiga syrénbersåer och långa, raka häckar af krusbärs- och vinbärsbuskar, allt i den goda, gamla stilen. En säng med hallon och två med jordgubbar satte kronan på verket för Sjöströmska ungdomen, som där under de vackra

sommarkvällarna lät den vilda jakten gå rundt kring blomster- och grönsaksland samt öfver häckar, bord och bänkar.

Nu låg det rimfrost och glänsande snö öfver det hela; januarisolen satte till sin guldton i färgspelet, och den blå himmeln låg lik en väldig, välfejad stålsköld, värnande kring land och stad.

På en af gångarna gick Margret med skolväskan på ryggen och ögonen ängsligt blickande upp emot fönstren till matsalen, som vette ut åt trädgården.

Hon visste, att middagstiden var inne, och Gurli hade sprungit direkt upp, då de nyss samtidigt kommo från skolan.

Nu böjde hon sig ned och bröt en liten snödroppe, den första hon sett i år.

Hon såg beundrande på den fina, hvita blomman och förde den smekande mot sin kind.

– Ack, om inte mamma vore alltför ond på mig – tänkte hon. – Men det är hon naturligtvis. Hvad skall jag göra?

Hon stannade ett ögonblick och trampade otåligt i snön.

Plötsligt såg hon upp mot den ljusa himmeln. Ett allvarligt och bestämdt uttryck, snarare en kvinnas än ett barns, flög öfver det vackra, lilla ansiktet, och med en blixt i ögat mumlade hon halfhögt:

– Jag håller af honom i alla fall – och ingen i världen kan – – –

Längre kom hon ej.

– Maggi, Maggi, kom genast upp!

Det var Pontus' röst, som hördes från köksfönstret.

– Mamma säger, du skall raska på.

Nu var ingen tid att förlora.

Hon ilade ut genom trädgården, öfver gården och uppför trappan.

I tamburen kom Gurli henne till mötes.

– Pappa och Berndt ha redan kommit upp. Skynda dig!

I en blink voro skolväskan och ytterkläderna på sin plats, och Margret gick blek och stilla in i matsalen.

– God middag, min flicka! – sade fadern – jag tror, du glömmer tiden.

Hon räckte snödroppen mot fadern och sade halfhögt:

– Jag fann den här i trädgården. Vill pappa ha den?

– Tack, barn! Jaså, de ha redan kommit.

– Det fanns bara denna.

Fadern satte den omsorgsfullt i knapphålet i rocken. Han var en noggrann, fin och pedantisk gammal herre med kolsvart, glänsande hår och mörka, lifliga ögon, skägglös och svartklädd som en prästman, med

bländande hvitt skjortbröst och svart sidenhalsduk. Hans ansiktsdrag voro ovanligt regelbundna och karakteristiska med den stora, krokiga näsan, den fint skurna munnen, tunna, fast slutna läppar. Det fanns ej ett dammkorn på hans dräkt, ej ett hårstrå i oordning öfver den höga, breda pannan. Han var nästan halfva hufvudet kortare än sin långa, ståtliga fru, till hvilken han i dubbel bemärkelse såg upp som till en afgud.

– Till bords! Till bords! – ropade modern och slog ihop de långa, smala, hvita händerna.

Hvar och en intog sin plats.

Fadern och modern sutto vid hvar sin långsida af bordet midt emot hvarandra. Berndt och Pontus på hvar sin sida om fadern och Margret och Gurli bredvid modern.

Gerda vistades under vintern i Stockholm, där hon genomgick musikaliska akademien.

Middagen var mot vanligheten ganska tyst. Det brukade vara Pontus, familjens muntrationsråd, som förde ordet, sekunderad af Margret, som sällan blef honom svaret skyldig på alla de kvickheter han brukade hugna henne med. Men i dag var och förblef hon stum. Alla hans försök misslyckades.

Hvad kommer det åt Masse i dag? Masse var Margrets smeknamn i hemmet.

– Har hon fått bakläxa kanske?

Intet svar.

– Du tiger och samtycker, hör jag. Det är rätt, min tös.

– Hör du? – fnittrade lilla Gurli.

– Nej, se Gulspinken ska göra sig kvick! Det var något nytt.

– Jag heter inte Gulspinken, du dumme Pontifex!

– Tyst nu, barn! Låt maten tysta munnen!

Det var Berndt, som stilla och värdigt betonade detta.

– Nej, hör på Gamlen! Vill du också ha ett ord med i laget?

– Hvilken dag blir slutbalen? – frågade fadern.

– I morgon åtta dar – ropade Pontus, och hela hans vackra, lifliga ansikte lyste opp. – O, hvad vi ska få roligt!

Gurli slog ihop händerna.

– Får den lilla följa med, mamma?

– Jag har tänkt mycket på saken – modern, som hade ett ovanligt allvarsamt uttryck, såg plötsligt upp på mannen och hostade lätt – och kommit till det beslutet, att vi alldeles slå ur hågen att gå på slutbalen både stora och små.

– Inte gå på slutbalen! – hördes det i korus. Endast Margret var tyst, men hon blef blek om kinden och måste kämpa tappert för att återhålla tårarna.

– Det är väl inte lilla mutters mening, då både Masse och Gullan äro elever?

Pontus’ röst hade den smeksamma tonen, som var så svår för modern att stå emot.

– Jo, det är mitt fasta beslut, om pappa vill som jag.

– Ja, det vet du väl, att jag alltid vill, – ett fint leende krusade rådman Sjöströms läppar – men hvarför, lilla gumma, om jag får fråga, har du kommit på den tanken?

Margret såg andlöst upp på modern, som besvarade hennes blick med ett sorgset ögonkast.

– Därför att jag anser, att flickorna lärt sig dansa lika bra utan slutbal, och dessutom tycker jag, att det är en onödig utgift med de nya hvita klädningarna.

Margret såg tacksamt upp mot modern, som ej tycktes märka hennes blick.

– Ja, men det kunde de väl få ändå, lilla mor!

Pontus bad med värme.

– Jag skall vara så rädd om min klädning – försäkrade Gurli.

– Tigg du med, Masse!

Pontus gaf henne en puff i sidan.

Men Margret teg hårdnackadt.

– Jasså, vill du inte? Nåja, gärna för mig då. Jag trodde du var otröstlig.

Stora, klara tårar, som långsamt runno utför Margrets kinder, gjorde denna förmodan antaglig.

Fadern såg dem, och det gjorde honom ondt, synnerligast som Margret var hans älsklingsbarn, mer om möjligt än de andra. Hon var mest lik modern, och det var kanske därför som hon blifvit hans ögonsten. Men han hade för princip att aldrig i barnens närvaro motsäga eller söka omintetgöra någon önskan, som hustrun uttalat. Därför teg han nu, men det klarseende, kärleksfulla ögat hos hans maka såg nog på det allvarliga draget kring den slutna, bestämda munnen, att han blef ledsen och att han inom sig bestämde sig för att, så snart de kommo för sig själfva, bestorma fästningen.

– Men vi pojkar kunna väl åtminstone få gå. Vi behöfva ju inga hvita klädningar, eller hur, Gamlen?

– Jag bryr mig inte om någon bal – mumlade Berndt.

– Du är dig lik, vilseförde yngling. Men jag för min del vill gå så gärna, som jag vill lefva.

Pontus såg bedjande på modern.

– Vi få se! Vi få se! Vi tala nu ej mer om saken. Ska det vara mera soppa, pappa lilla?

– Nej, tack, lilla gumma! Tack för god mat!

Och så var den middagen slut.

Efter densamma gingo fadern och Berndt ned på kontoret igen. Det var blott på söndagen, som rådman Sjöström bestod sig lyxen af en middagslur. Pontus skulle ut på en lektion, och Margret och Gurli gingo in i sitt rum och togo fram sina läxböcker.

Om en stund tittade modern i dörren.

– Margret, kom in till mig!

Margret blef dödsblek och reste sig hastigt upp, slog igen boken och gick med dröjande steg in i sängkammaren.

Modern stod vid ena fönstret och höll ett sammanviket papper i handen.

Aldrig tyckte Margret sig ha sett henne så hög och rak.

Hon steg långsamt öfver tröskeln och stannade vid dörren.

– Kom hit, barn!

Margret tog ett par steg närmare modern.

– Känner du igen det här?

Hon vecklade upp brefvet och räckte det åt flickan. Margret behöfde ej kasta en blick på papperet i moderns hand. Hon slog ned ögonen och teg, men en mörk rodnad färgade hennes kinder.

– Svara mig, Maggi, är detta ditt bref?

– Ja! – kom det dröjande och halfhögt.

– Kom hit – närmare!

Modern drog henne mildt intill sig och lade armen om hennes djupt nedböjda nacke.

– Se på mig, Maggi!

Margret såg upp med en bönfallande blick.

– Hur kan Erik Gerle – det är väl Erik Gerle, som skrifvit brefvet, kan jag tro?

– Ja!

– Hur kan han våga att skrifva ett sådant bref till dig, och hur kan du våga att ta emot och gömma ett sådant?

Intet svar.

– Jag har alltid tyckt, att han sett mig ut att vara en djärf och förslagen pojke, långt före sin ålder, men att han kommit så långt, anade jag inte. Har du fått flera sådana dumma epistlar?

– Nej, mamma!

– Är detta den första?

– Ja!

– När fick du den?

– Då vi voro och dansade öfver sist.

– Du kommer aldrig att få gå och dansa öfver mer, och på slutbalen har du redan hört att du inte kommer.

– O, mamma!

– Nej, nej!

– Ack, låt mig få gå på slutbalen!

Hon kastade armarna om moderns hals och började gråta.

– Nej, mitt barn, det sker icke. Tror du, att pappa skulle tillåta det, om han visste om det här?

– Ack, säg det inte för pappa!

– Det beror på dig själf. Om du lofvar mig att på allt sätt gå ur vägen för den dumma pojken och aldrig mer ta emot hans bref, så – – –

– Aldrig mer –?

– Ja, så sade jag!

– Men då jag blir stor – då –

– Hvad då –?

Margret drog sig häftigt från modern och såg upp på henne med en blick, som modern aldrig glömde.

– Hvad då, Margret?

– Då – blir jag i alla fall hans hustru.

II.
Hennes fästman kadetten.

En vecka därefter – just dagen för den beramade slutbalen – voro en hel del barn och ungdom samlade på Särlasjön för att åka skridsko.

Isen var oklanderlig, vädret förtjusande, nästan vårlikt, med hög, klarblå himmel och strålande solsken, och ungdomen njöt i fulla drag af sin sorglösa tillvaro.

En grupp halfvuxna gossar och ynglingar stodo ifrigt samtalande vid västra stranden nära nedgången från skridskopaviljongen.

Längst, smärtast och ståtligast bland dem alla var Erik Gerle, klädd i sin nya »stiliga» kadettuniform. Hans stora, blixtrande, gråblå ögon sågo sökande omkring sig bland flickorna, som svärmade där på litet afstånd. Han rynkade lätt ögonbrynen, och ett uttryck af missräkning syntes i hans vackra, ungdomliga ansikte. Plötsligt slog han en af kamraterna på axeln och ropade:

– Pontus, följ med mig ut ett slag. Jag vill tala med dig.

Pontus Sjöström vände sitt mörka, lifliga ansikte mot honom samt gjorde helt om, och båda ynglingarne ilade sida vid sida utåt sjön.

Plötsligt satte Erik skridskorna hårdt i isen och tvärstannade.

– Stanna, Pontus! Jag har något att säga dig.

– Om hvad då?

En blixt af skälmaktighet lyste i hans stora, bruna ögon.

– Om Maggi.

– Hm, jaså! – Det ante mig, sa’ råttan om katten.

– Kan du inte vara allvarlig och låta bli att witza och bråka för en enda gångs skull?

– Jaså – tar du det för en witz? Prosit, jag tror du nös!

– Pontus! Det är allvar nu, heligt allvar, och du måste hjälpa mig.

Erik såg bister ut och tvinnade sina blifvande mustascher.

– Hvad är det då fråga om?

– Om Maggi! Endast Maggi!

– Hvad vill du henne?

– Jag vill veta, hur det kommer sig, att hon aldrig syns till hvarken på isen eller på dansen om kvällarna? Hon är som spårlöst försvunnen. Svara mig, hvarför är hon så osynlig?

– Är hon osynlig? Det var katten. Då måtte jag se i syne, ty jag vet då, att jag ser henne minst tio gånger om dagen.

– Du lycklige ost!

– Som får äta ost, ja!

– Tig, Pontus!

– Ja, för all del, nog kan jag tiga, om det är det du vill.

Pontus svängde sig om på klacken och for i väg som en pil.

Erik efter honom och högg honom i kragen.

– Vill du göra mig förtviflad, Pontus! Kan du inte stanna? Kan du inte svara?

– Hvad vill du egentligen?

– Jag vill veta, om Margret kommer på slutbalen i kväll.

– Nej, det kan jag då gifva dig bestämdt besked om att det gör hon inte.

– Inte? Kan du svära på det?

– Det kan jag.

– Hvarför då? Hvarför kommer hon inte?

– Därför att hon får inte, helt enkelt.

– Får hon inte? Hvem för?

– För mamma naturligtvis.

– Jag vånne tusan toge gumman!

– Gumman! Skäms du inte! Vet du, hvem du talar om!

Pontus mörka ögon blixtrade hotande.

– Ja, det vet jag.

– Ja, jag vet det också, det var min mor. Och akta dig, om du säger något om henne. För resten skall jag säga dig, att hon anar, hvad du har i kikarn, och därför styr hon nog om att du aldrig mer får se Maggi.

– Det ska vi allt bli två om.

Ett trotsigt hot blixtrade i Eriks ögon. Han vände tvärt om, flög som en vind af mot östra stranden, där han tog af skridskorna, sprang i land och begaf sig skyndsamt mot staden.

Vid östra promenaden låg ett litet, gulmåladt tvåvåningshus i en stor trädgård; dit styrde han kosan. Där bodde Eriks farbror, f. d. rektor Gerle, en förmögen och originell gammal ungkarl, som upptagit sina två brorsöner Erik och Oskar, då deras far, en fattig jägmästare från landet, dog för sex år sedan. Modern hade dött förut.

Erik var nu sjutton år och kadett vid Karlberg samt hemma under julferierna. Oskar var gymnasist och för resten en lugn, tyst och tvärsäker pojke. Erik hade godt hufvud, okufligt mod samt stor benägenhet att vilja flyta öfver.

Han var farbroderns stolthet och kunde leda den gamle, snart sagdt, hvart han ville. Hans handkassa skulle visserligen ej vara stort större än Oskars, men hur det var, när månaden var slut, hade farbror Lars dock alltid dubbla beloppet upptecknadt på den äldre broderns konto. Och upptecknadt blef det, ty gubben var en pedant med ett ordningssinne utan motstycke.

När Erik kom in med skridskorna på armen, sutto rektor Gerle och Oskar och drucko kaffe.

Den gamle farbrodern var en ståtlig gubbe med långt, isgrått skägg, som räckte honom ned till midjan. Han satt tillbakalutad i gungstolen med en tidskrift i ena handen och en lång sjöskumspipa i den andra. Ur kaffekoppen, som stod på bordshörnet bredvid honom, smuttade han då och då.

Oskar, en liten bred, undersätsig, fetlagd pojke med ljust hår på sitt klotrunda hufvud och med små, fromma, gröngrå ögon, syntes fullt upptagen af att inmundiga en massa nygräddade hvetebullar.

– Ändtligen är du här, din gök, din spjufver! Hvar håller du hus, din galgfågel, din landsförsvarare?

– Att inte farbror kan hitta på några nya hederstitlar för omväxlings skull! De gamla öknamnen kan jag ju utantill.

– Smeknamnen menar du, din kannibal, din flugfängare, din –

– Alla använda förut – storskrattade Erik.

– Åh, jag har nog en hel del nya på lager också. Kom hit med dig, din pojkfilur! Har du varit ute och åkt skridskor nu igen, din rikskurtisör, din dansmästare?

– Jaha, det har jag!

– Och så skall du på slutbalen i kväll, din don Juan?

– Nehej! Jag ger tusan i hela slutbalen!

– Hvad nu då? Ska du inte dit, din desertör?

– Nej, jag har förlorat hågen.

– Det var mig en rolig prisse! Du har ju inte talt om annat allt sen i julas. Hvad står nu på?

– Att jag bra gärna skulle vilja ha mig litet varmt kaffe. Kan du skaffa mig det, Osse?

Erik slog beskyddande Oskar på axeln och slog sig sen ned vid bordet, där kaffebrickan stod.

Oskar mumlade något om störd matro och gick med små, långsamma steg ut till köket.

Strax därefter kom han tillbaka, åtföljd af jungfru Stafva Kant, rektorns gamla hushållerska och trotjänarinna sedan nära trettio år tillbaka.

Men skäl gjorde hon inte för sitt namn, ty allt annat än kantig syntes hon vara där hon stod i dörren, stor och bred, välfödd och rödblommig, med en väldig, blankskurad kaffekittel i handen.

– Jaså, det är lyttnanten som ändtligen är kommen och vill ha kaffe.

– Å hå, å hå! Vi få allt nöja oss med kadetten så länge. Det dröjer, innan han blir »lyttnant», kära Stafva!

– Ja, tyvärr, farbror!

– Suckar du, pojke? Hvad suckar du för? Har du det inte bra, som du har det? Epåletterna komma tids nog.

– Nej, nu skulle jag vilja ha dem, just nu! Då skulle jag gå på slutbalen – och jag skulle vilja se den käringen, som satte p för – – –

Erik steg häftigt upp, sköt undan kaffekoppen och började gå af och an på golfvet.

– Käring, hva befalls? Det kan han vara själf, min gunstig herre!

Stafva satte de knubbiga händerna i sidan och sände Erik en blick, som gnistrade af vrede.

Erik log ett ironiskt och litet öfverlägset leende, och i detsamma han passerade förbi den uppretade gumman, strök han henne lugnande öfver kinden och sade:

– Lugna sig, kära Stafvan, det var inte henne jag menade. Det finns fler brokiga hundar än prästens.

– Hvad pocker går det åt pojken? Kan du säga mig det, Stafva? Nu vill han inte gå på slutbalen!

Rektorn kastade en orolig blick än på Stafva än på Erik.

– Ja, så vet jag då en, som vill gå och som inte har sådana där nycker och konstigheter för sig, så att han vill ett i dag och ett annat i morgon.

Hon lade ett ögonblick sin feta, mjuka hand på Oskars lingula hår.

– Kelgrisen din, ja! muttrade rektorn.

– Ja, visst ja! När rektorn har sin kelgris, så måtte väl jag få ha min. Det ska väl vara likasom jämvikt med

balansen.

Och så tog Stafva kaffebrickan med öfvadt handlag och försvann i kökets regioner.

En timme senare, då skymningen inträdt, syntes Erik och Oskar styra kosan fram åt torget till. De gingo med försiktiga, smygande steg längs staketet kring rådman Sjöströms trädgård.

– Vet du säkert, att hon har sin spellektion klockan 6? frågade Oskar sakta.

– Ja, det vet jag, och nu är hon strax tre kvart, så nu gäller det. Gå du till stora porten vid torget, och kommer hon den vägen, så hvisslar du tre gälla hvisslingar, så jag hinner dit; kommer hon bakvägen här genom trädgårdsporten, så står jag här och – då kan mohren gå. –

Gossarne skildes åt. Oskar intog sin plats och Erik sin. Nu slog tornuret i den gamla hedervärda domkyrkan tre kvart, och knappast hade dess slag förklingat, förrän Erik hör lätta, snabba steg på den frusna snön öfver trädgårdsgången, den smala trädgårdsporten skjutes upp, och liten Maggi står där, belyst af skenet från gaslyktan, och ser på Erik med strålande ögon.

Hon såg så täck och älsklig ut, där hon stod infattad som i en ram af snökristaller från hagtornshäcken och den stora hängasken inom porten.

Hon var klädd i den lilla mörka skinnkantade skridskokoftan och mössan, som satt käckt på det vackra, välformade lilla hufvudet; i ena handen höll hon sin musikportfölj och i den andra muffen – den förrädaren.

Erik skyndade emot henne.

– Maggi, söta kära lilla Maggi!

– Tyst, Erik, jag får inte tala vid dig. Mamma har förbjudit det.

– Jag bryr mig inte om din – –

– Tyst, tyst, käre Erik!

Hon lade smeksamt sin hand öfver hans läppar.

Han tog den mjuka lilla handen och höll den kvar mellan sina båda.

– Ser du, Erik, mamma fann ditt bref – jag hade gömt det i fodret på den här muffen (hon gjorde en sväng med muffen) – och hon blef så ledsen så och förbjöd mig både att träffa dig och att ta emot några bref.

– Åh, det är skamligt, hjärtlöst, obarmhärtigt – – –

– Vi äro sådana barn, förstås, – sade mamma.

– Barn! Puh! En snart adertonårig kadett är intet barn. Då vet man allt, hvad man gör.

– Men jag?

Lilla Maggi såg högst olycklig och skuldmedveten ut öfver sin stora ungdom.

– Du? Du är den lilla klokaste, förståndigaste, mest förtjusande kvinna, som finns i världen. Och du och ingen annan skall bli min lilla hustru. Säg, vill du det, Maggi?

Han tryckte hårdt hennes hand och drog henne med sig framåt gatan.

– Svara mig, Maggi, så jag vet, hvar jag har dig. Vill du bli min hustru?

– Ja det vill jag, och det sade jag också, att jag skulle bli – då jag blir stor.

Hon drog sakta sin hand ur hans.

– Sade du det? Åh, det är präktigt! Det är modigt gjordt af dig. Och du glömmer mig aldrig, lofvar du det?

– Ja, Erik, det lofvar jag!

Hon lade sin hand i hans.

– Älskade lilla Maggi!

– Men jag lofvade också mamma att undvika dig, och det tänker jag också hålla – tills jag blir stor.

– Åh, prat!

– Jo, Erik, och nu är du tvungen att gå. Jag är så rädd att möta någon, så att mamma får veta det. Gå nu!

– Ja, jag skall gå. Men får du inte gå på slutbalen?

– Nej, det är förfärligt ledsamt!

– Ja, då går inte jag heller.

– Går inte du dit?

– Nej hvad skall jag där och göra, då inte du kommer dit?

– Åh, du kan väl få roligt ändå! Gå du, Erik! Gör det!

– Nej! nej!

– Åh, käre Erik, gör det, du som kan få. Ni få nog roligt där. Lofva mig att gå!

– Vill du det?

– Ja, visst vill jag det. Hvarför skulle jag inte unna dig ett nöje?

– Ja, så skall jag väl gå då, eftersom du vill det, Maggi. Men det skall jag säga dig, att inte blir det något nöje för mig, och inte tänker jag dansa en endaste dans.

– Gå nu, Erik! Jag är så rädd, så rädd!

– Farväl då med dig, Maggi! Vi träffas väl inte mer, innan jag reser till Karlberg?

– När reser du?

– På måndag.

– När kommer du åter?

– Om tre år. Då jag är löjtnant – och då – Maggi.

– Farväl Erik! Skrif inte till mig!

– Glöm mig inte!

– Nej!

De tryckte hastigt hvarandras händer och skildes åt.

Maggi skyndade till sin lektion, vid hvilken hon satt tyst, blek och tålmodigt hamrade igenom sina skalor och öfningar; endast en djup liten suck banade sig då och då väg öfver de små, fast slutna läpparna, och hennes tankar irrade därunder till den festligt upplysta danslokalen, där dansen pågick och musiken ljöd och där hennes trogne riddare snart glömde den försäkran han gifvit att ej dansa, och med ungdomens hela lifslust och glädje svängde omkring med staden Y:s alla unga vackra flickor dans efter dans.

III.
Hennes fästman löjtnanten.

Tre och ett halft år hade förflutit. Det var sommar, och i rådman Sjöströms trädgård stod allt i sin fagraste skrud.

Men intet skratt och intet glam ljöd där nu liksom förr, ty själen i hemmet, det centrum, kring hvilket allt rört sig, var och förblef borta.

Rådmanskan hade varit sjuklig ett helt års tid, och nu, en af de första varma sommardagarna, hade hon fått förlossning från sitt plågsamma lidande.

Sorgen och saknaden var stor i hemmet, kanske dock mest för lilla Gurli näst fadern.

Hon var nu snart elfva år och ett det vackraste och älskligaste barn man kunde se, allvarlig, tänkande och djupt känslig – hon liksom Margret.

Modern hade helt och hållet blifvit skött af de båda flickorna. Hon ville ej att någon främmande hand skulle röra vid henne.

Det var rörande att se, huru de båda unga dag och natt turade om hos den sjuka, vårdade, skötte och vakade hos henne. Och just genom att de fingo genomgå denna lidandets skola, utvecklades de också till hvad de blefvo: ömsinta, omtänksamma och uppoffrande kvinnor.

De andra barnen hade hvar och en sitt att lefva för. Gerda var nu, liksom Helfrid, lyckligt gift samt bosatt långt bort på landet. Pontus låg vid akademien och hade i våras tagit fil. kandidaten. Berndt gick som förr, tyst, sluten och arbetsam som en myra, hemma hos fadern och hjälpte honom i affären.

Rådmannen själf hade blifvit gammal och böjd af den djupa sorg han genomgått. Det förr så svarta håret var starkt gråsprängdt och det glada humöret sin kos.

Margret var konfirmerad i vår och hade nyss fyllt sjutton år.

Alla voro ense om, att en ljufvare och behagligare ung flicka hade ej i mannaminne blomstrat upp inom Y:s stadsmurar. På samma gång hon hade något blidt och äkta kvinnligt hos sig, kunde hon ock stundom vara yr och lekfull som en ung fåle samt bestämd och modig som ett lejon – påstodo hennes ungdomsvänner.

Bland dessa räknade hon först och främst Ceres Ringius, en glad, hurtig och varmhjärtad flicka, ett år äldre än Margret. Ceres var en stor, starkt byggd flicka med rikt, cendréfärgadt hår och skälmska, mörkblå ögon, finhylt och fager samt för resten Berndts ideal – påstod hela syskonkretsen, som brydde och plågade den

blyge, tillbakadragne unge mannen med oupphörliga små anspelningar på Ceres' alla beundrare samt med uppmaningar till honom att skynda sig, ifall han tänkte fånga henne.

Men Berndt bara teg, molteg, och de mest bitande sarkasmer och de tydligaste vinkar kunde aldrig förmå honom att närma sig Ceres eller gifva honom mod att ens tilltala henne.

Ceres ägde Margrets hela förtroende allt sedan deras tidigaste barndom, då de sutto sida vid sida i skolan.

Hvad som rörde Erik både före och efter den ödesdigra brefhistorien hade otaliga gånger blifvit afhandladt mellan de båda unga flickorna. Och Ceres, som kände Margret så väl, förstod, att, när sorgen vid moderns död var som djupast, det endast var kärleken till Erik, och hoppet om hans snara återkomst, som uppehöll henne.

Tiden för densamma var också nu inne.

En fridfull och vacker sommarafton gingo rådmannen och Berndt samt Margret och lilla Gurli ut till kyrkogården, till den älskades graf, som de båda flickorna prydde med blommor.

Länge sutto de där ute. Mycket blef ej taladt, men hvad som sades vittnade om hvad hon varit för dem, som maka och mor, hon, som nu hvilade där.

Lilla Gurlis tårar runno oafbrutet, och det ville allt faderns inflytande och Margrets ömma smekningar till för att trösta den sorgsna flickan.

På hemvägen, just som de skulle vika om hörnet vid torget, där de bodde, fingo de se Pontus i sin hvita studentmössa komma sida vid sida med en ung ståtlig officer i glittrande uniform.

– Hvem är det, som Pontus har i sällskap? frågade fadern.

– Det är Erik Gerle, tror jag, svarade Berndt.

Margret såg hastigt upp och blef röd om kinden.

Var det möjligt? Kunde den långe, ståtlige löjtnanten vara hennes Erik.

– Det var mig en mäkta snobbig herre. Är han blifven löjtnant nu?

– Ja, han är väl det, efter hvad de lysande fjädrarna utvisa.

Margret teg, men hennes mörka ögon blixtrade till, och hon tog ej blicken från Pontus och hans sällskap.

Äfven Pontus och Erik hade observerat de ankommande och styrde kurs emot dem, och Erik gick bugande mot rådmannen och hälsade på militäriskt vis.

– Känner pappa igen Erik Gerle? löjtnant Gerle, som det nu är, frågade Pontus leende.

– Nej, minsann jag det hade gjort, om inte Berndt hade sagt mig, hvem det var. Nå, välkommen hem! Det var längesen löjtnanten var i Y.

– Ja, det är öfver tre år sen. Under ferierna och efter utnämningen har jag vistats utomlands i och för militärstudier.

Han vände sig nu till Margret och räckte henne sin hand.

Men var det verkligen Margret, denna smärta, bleka, unga flicka i djup sorgdräkt och med ett ansikte till och

med skönare än Erik någonsin trott det kunde blifva.

– Är jag igenkänd af Maggi då? frågade han halfhögt.

– Ja, Erik, svarade hon tyst, välkommen hem!

En vacker rodnad färgade hennes kinder, och de stora, undersköna ögonen strålade af lycka.

De togo snart godnatt och åtskildes, och Margret fick ännu en handtryckning och en blick, som tydligt sade henne, att han lika litet som hon glömt kvällen före slutbalen, då de stodo nere vid trädgårdsporten och lofvade hvarandra kärlek för lifvet.

Sådant var således återseendet.

Margrets kinder glödde, och hennes ögon glänste af sällhet och glädje. Det var första gången efter moderns bortgång, som hon kände sig glad och som hon öfverraskade sig med att gå och smått sjunga för sig själf, då hon gick och styrde i hushållet, hvilket nu blifvit hennes göra och hennes ansvar som den äldsta dottern i hemmet.

Och inte blef det mycken sömn af för lilla Maggi den natten.

Dagen därpå satt Margret i trädgården med sitt handarbete.

Plötsligt hörde hon trädgårdsporten öppnas, och hon såg sin vän Ceres glad och strålande i ljus sommardräkt komma hastigt ilande utför trädgårdsgången.

– Maggi, är du här?

Hon stod och skyggade för ögonen och såg sig omkring i solljuset.

– Ja, här är jag!

Maggi sprang emot henne och slog armarna om henne.

– Åh, hvad du var snäll som kom!

– Ja, du må tro, att jag har också något viktigt att berätta.

– Har du? – Maggi log hemlighetsfullt. – Det har jag också.

– Du! Åh, kanske du redan vet, hvem som är kommen?

– Ja – Erik!

Maggis mörka ögon strålade.

– Åh, du lilla otäcka unge! Jag som trodde, jag skulle komma och öfverraska dig.

Maggi skrattade ett lågt, lyckligt skratt.

– Du kom för sent den gången, Ceres!

– Men jag har sett honom!

– Det har jag också!

– Men jag har hälsat på honom.

– Det har jag med.

– Men jag har talat vid honom.

– Jag också!

De båda flickorna brusto ut i skratt.

– Jo, det är härligt! Hvad har jag då för, att jag ilade hit i språngmarsch?

– Jo, här har du – och här – och här – och här!

Maggi slog armarna om Ceres och kysste henne upprepade gånger på kinderna.

– Tala nu om för mig allt, hvad han sade, och hvar du mötte honom – och så – – –

– Jag mötte honom, så fort jag satte foten utom vår port, och han kom genast fram och hälsade och talade om att han kom i går middag och skulle stanna hemma hela sommaren. Och så bad jag honom vara välkommen hem, och så talade jag om att jag skulle gå till dig.

– Nå?

– Och då sade han blott: hälsa Maggi, men i detsamma jag skulle gå, så log han så illmarigt – du vet –

– Skälmaktigt, menar du.

– Nej, riktigt illmarigt, ty han är allt en filur, det har jag alltid sagt.

– Fy, Ceres!

– Jo–o då! Och då sade han: Nå, promenera ni lika regelbundet i Brunnsparken nu som förr?

– Då skrattade jag åt honom, och han såg så snopen ut, för att jag genomskådat honom.

– Hvad du kan vara stygg, Ceres!

– Tyst, min lilla unge! Och så sade jag allvarligt: Brunnsparken är numera ur modet. Vi ha nu fått en annan promenad, som är högsta fashion. Hvilken då? Han såg förfärligt nyfiken ut. – Bokskogen, herr löjtnant – sade jag, gjorde en öfverdådig afskedskomplimang och – kilade hit till dig.

– Ja, du är mästerlig, Ceres!

– Ja, är jag inte!

– Nå, hur tyckte du han såg ut?

– Charmant, stilig, det kan man inte neka.

– Han var öfverdådigt ståtlig och så vacker du, Ceres, och så – så – – –

– Hvad?

Maggi gömde sitt rodnande ansikte på Ceres axel.

Ceres strök hennes kind.

– Nå, säg ut, Masse!

– Jag kan inte.

– Åh, du lilla dumma unge!

– Han var så – så förtjusande rar, du Ceres, och så – så lik sig som förr.

– Med blickar och handtryckningar förstås. Jo, jo! Nu har han väl riktigt konsten inne. Men låt mig nu se, Maggi, att du inte låter honom taga dig med storm. Det skadar alls inte, att du är lite på din kant, förstår du. Nu har du ingen mamma, och därför måste jag förmana och varna dig i stället.

– Åh, Ceres, tror du inte, jag förstår – – –

– Jo, för all del, du brukar nog vara den blygaste bland de blyga, men denne Erik är ett undantag för dig, en idol, ett helgon på en himmelshög piedestal. Pröfva honom nu bara först och sansa dig och låt honom inte ana din stora, afgudiska kärlek till honom. Då blir han bara egenkär och bortskämd. Du måste vara litet mera kritisk vis à vis Erik.

– Jag kan inte advocera med och minutera ut mitt hjärta och mina känslor, som du vill.

– Nej, gud nå's, jag vet ditt ordspråk: allt eller intet!

– Men, Ceres, jag undrar ändå, om han håller af mig ännu?

– Det gör han nog.

– Och om han alltid hållit af mig där borta under hela denna tid?

– Ja, ser du, det törs jag inte svara på. Han är väl han som alla andra fjärilslika unga herrar.

– Nej, nej, det är han inte!

– Det finns inga undantag.

– Jo, hvad det beträffar, så vet jag då en, som är oföränderlig.

– Erik förstås.

Ceres log satiriskt.

Lilla Maggi fällde hufvudet.

– Det vet jag inte ännu.

– Nå, hvem då?

– Jo, Berndt, du Ceres.

– Han, jaså! det tror du bara!

– Nej, Ceres! Han är trogen som guld. Han har aldrig i världen tyckt om någon annan flicka än dig. Du är

hans ideal, och han ser åt ingen annan, det vet du!

– Du har en bra stark inbillningskraft, Maggi!

– Det är inte någon inbillning. Och bara du ville, Ceres – så – – –

– Så?

– Så blef du nog min lilla allra som raraste svägerska.

– Jag kan väl inte fria själf heller, och Berndt skulle nog aldrig våga.

– Men jag vågar.

– Det tror jag nog. Men akta dig, om du hittar på några dumheter. Jag tänker sannerligen inte gifta mig. Mor har ingen kvar mer än mig i hemmet, och jag tänker inte öfverge henne, det kan du lita på. Och nu tala vi inte mer om den saken.

– Som du vill! Men ser du, Berndt är en sådan genomhederlig och god människa, så han förtjänar att bli lycklig.

– Ja, det tror jag visst. Men – hör du Maggi, när mötte du Erik, och hur var det då?

Margret fick nu omtala gårdagens möte så utförligt som möjligt, och Ceres hörde intresserad på.

– Ja, slutade Maggi, när vi togo afsked, bad pappa honom vara välkommen hit.

– Jaså, det trodde jag knappt.

– Åh, han kunde väl inte annat. Gossarna Gerle ha ju alltid umgåtts hemma, och Erik och Pontus ha ju varit klasskamrater.

– Men om din mor hade lefvat, hade han nog inte blifvit påstött.

– Nej, Ceres, jag vet det, och det är detta, som gör, att jag inte är fullt så glad, som jag eljest vore.

Hos gamle rektor Gerle var det gladt och festligt i följd af Eriks hemkomst.

Farbror Lars kunde inte se sig mätt på sin långe, ståtlige brorson med den strama militäriska hållningen, de käckt uppvridna mustascherna och den granna uniformen, som blänkte och skramlade öfverallt i det gamla, eljest så tysta hemmet.

Oskar gjorde inte mycket buller och bråk af sig. Sedan han blifvit kuggad i studentexamen, gaf han all läsning och lärdom på båten och blef helt enkelt biträde i en järnvaruaffär, där han trifdes bra mycket bättre än på skolbänken.

Jungfru Stafva omhuldade allt fortfarande lika kärvänligt sin kelgris och spådde honom en lika lysande framtid som farbrodern spådde Erik.

En rik och skötsam grosshandlare är väl lika god som en stackars utbroderad löjtnant, skulle jag tro – ljöd alltid refrängen, då hon och rektorn togos om sina gunstlingar.

– Men en ståtlig, kunskapsrik och dekorerad major eller öfverste är allt ett strå hvassare, eller hur, min kära

Stafva?

– Det är han inte än, envisades Stafva.

– Men den, som lefver, får väl se, muttrade rektorn.

I detsamma kom Erik in.

– God middag, farbror!

– God middag, herr krigsman, hvad tänker du roa dig med i eftermiddag?

– Åh, intet särskildt just. Jag tänkte bara göra ett slag upp i Bokskogen i afton. Där brukar numera »societeten» samlas.

– Ja, de ha så många nya påhitt här nu för tiden. Nu duger inte den gamla hederliga Brunnsparken längre. Den var god nog både i min fars och farfars tid. Men nu ha de kvistat och röjt och planerat i den gamla ekbacken vid Särlasjön, och där ha de soffor och bänkar och restaurant och musik och jag vet inte hvad, och eftersom där finns en åtta, tio bokar, så ska den heta Bokskogen bevars och inte ekbacken rätt och slätt, som rättvist är.

– Men Bokskogen låter litet förmer, litet mera »chic», ser farbror.

– Låter, ja! Det är just det där »låter» de mest lägga vikt på nu för tiden. Bara skalet är lysande, så kvittar det, hurudan kärnan är. Och så gå alla de små fröknarna och fruarna och mamsellerna där och trampa och stampa gång upp och gång ner och äro så utpyntade och befjädrade som riktigt veritabla cochinchinahöns, och de unga sprättarne springa och fjäska omkring dem som sannskyldiga tuppkycklingar. Men du känner väl bäst till det där, din strutsfjäder?

– Ha, ha, ha! skrattade Erik. Farbror är sig lik. Farbror har väl aldrig varit som en sannskyldig tuppkyckling?

– Vet hut, pojke! Hade jag det varit, sutte jag minsann inte här nu som en sannskyldig och hederlig gammal ungkarl. Nej, då hade de allt knipit mig, de listiga kvinnorna med sina tusenkonster. Men, ser du, jag aktade mig jag. Såg jag bara en kjol komma svassande och styra kurs på mig, så må du tro, jag var inte sen att göra helt om och försvinna. Ännu har jag inte sträckt vapen för en kvinna – och jag vill hoppas, att du följer i mina fotspår, pojke.

– Det lofvar jag inte.

– Hvad nu då, din bofink, din påfågel, din rikskurtisör! Skäms du inte! Inte tänker du väl gifta dig?

– Nej, jag ska bara förlofva mig först.

– Är du bindgalen, pojke? Hvad ska du förlofva dig på?

– På kärlek naturligtvis.

– Kärlek, bah! Vet du, hvad kärlek är?

– Det vet jag.

– Det finns ingen kärlek.

– Det förstår inte farbror.

– Är du rysk, pojke? Din kryssare, din ullspegel, din stormfågel, skulle jag inte veta hvad kärlek är?

– Hur skulle farbror det? Jag tyckte farbror sade nyss, att farbror aldrig brytt sig om någon kvinna.

– Hm! Hm! Jaha! Javisst! Ja! I praktiken, ja! Men i teorien ser du, i teorien, min gosse; det är, som du vet, själfva grunden, kärnan. Kärlek i teorien!

– Ha, ha! Kärlek i teorien! Teoretisk kärlek! Jo, jag tackar jag! Farbror är härlig. – Nej, tacka vet jag, kärlek i praktiken, det är annat slag det, skall jag säga farbror!

– Du, din tuppkyckling där!

– Ja, just jag – och förlofva mig skall jag, och gifta mig skall jag och det med den vackraste och sötaste och rikaste flickan i hela Y.

På aftonen gjordes musik i Bokskogen. En sextett af stadens frivilliga musikkår uppträdde i den lilla improviserade musikpaviljongen utanför restaurantens veranda. Rundt däromkring stodo bord och stolar, där stadens respektive familjer slagit sig ned: damerna med sina handarbeten och en kopp kaffe eller té och herrarne med sin cigarr, sin punsch eller toddy.

I de vackra lummiga gångarna eller på krocketplanen trifdes ungdomen bäst och kände sig mest hemmastadd.

Arm i arm gingo Margret och Ceres i en af de mest aflägsna gångarna och samtalade sakta. Hvad ämnet var för deras samtal, var ej svårt att gissa. De hade nyss sett Pontus och Erik komma uppför backen med raska, hurtiga steg och slå sig ned i närheten af musiken. De sågo varma, glada och strålande ut och rekvirerade punsch och selters.

– Jag undrar, om de veta, att vi äro här? sade Ceres.

– Det tror jag nog, ty Pontus frågade mig i middags, om vi ämnade oss hit, och jag svarade naturligtvis ja.

– Då söka de väl snart upp oss.

– Det kunna de göra, om de vilja. Vi ska åtminstone ej gå inom deras synhåll.

– Nej, här slå vi oss ned. Se, en sådan förtjusande liten plats där uppe på berget!

En liten mossbänk var anordnad högt uppe på en sluttning mellan ett par granar. Utsikten därifrån var härlig öfver Särlasjöns glittrande vågor, dess leende stränder och öfver bördiga, vajande tegar.

Margret låg tillbakalutad mot bergväggen och såg drömmande ut öfver sjön, och en hel här af minnen och ljusa framtidsbilder gledo förbi hennes inre.

Så ljuft att lefva, så intensivt härligt som nu syntes henne aldrig förr lifvet. Hon tyckte det var som i sagans forna, underbara värld, där hon stod utanför bergets salar, viss om de praktfulla skatter, som funnos där inne för hennes räkning, blott hon knackade på, blott hon ropade ett sakta: sesam, öppna dig! –

– Där komma de! – hviskade Ceres och lutade sig spejande ned öfver en tät enrisbuske, som för de promenerande där nere dolde flickornas tillhåll.

Margret såg nedåt – hon såg Pontus hvita studentmössa och Eriks glittrande epåletter lysa bland grönskan

vid bergets fot.

– Nu gå de och söka oss, men söka få de – fortsatte Ceres i halfhög ton.

Margret hade blifvit blek och tryckte handen mot hjärtat. Hennes ögon sågo med ett bönfallande och frågande uttryck in i Ceres'.

– Ceres!

– Ja!

– De finna oss ju inte.

– Det är rätt åt dem.

– Ceres!

– Hvad nu?

– Då får jag ju inte träffa honom.

– Ack, du lilla gåsunge!

Plötsligt såg Margret, huru Ceres spetsade munnen och började härma göken, hvilket hon lyckades göra så förvånande likt, att de båda unga männen plötsligt stannade där nere och lyddes.

– Han sitter bestämdt där uppe i granen, hörde de Pontus säga och sågo genom grönskan, huru de kikade uppåt.

Ceres tystnade.

– Säg, hur många år jag ogift går? – hörde de Erik fråga.

Ceres gol tjugo gånger.

Erik räknade högt.

– En sådan galgfågel att ljuga. Tjugo år! – Nej, om två år ska jag vara gift. Då eller aldrig.

Ceres kunde vid detta utbrott af Erik knappt afhålla sig från att skratta högt.

Nu frågade Pontus skrattande:

– Säg, hur många år jag ogift går.

Ceres gol nu ett enda gällt, hickande galande.

Pontus studsade, tittade spanande uppåt och var med ett par språng uppe för branten.

– Hvad är det för en muntergök? Den tror jag, att jag känner igen.

Erik raskt efter honom, och innan de båda flickorna hunnit gömma sig, voro de upptäckta.

– Jaså, är det ni, edra turturdufvor, som sitta här och drifva gäck med en ynglings varmaste känslor. – Akta dig bara, du Ceres!

Pontus tog en riskvist och stack Ceres i örat med.

Hvad Erik var vacker och ståtlig!

De stora, gråblå ögonen blixtrade, och de hvita, bländande tänderna lyste under de ljusbruna mustascherna.

Han fattade Margrets hand och tryckte den varmt.

– Jaså, vi funno er ändtligen! Här hade ni eljest gömt er bra.

– Ja, lika bra som förr, då vi lekte kura gömma och ni inte kunde finna oss uppe på farbror Sjöströms magasinsvind – inföll Ceres.

– Minns du det, Maggi? – frågade Erik och slog sig ned i mossan vid Margrets fötter.

– Ja, visst minns jag det.

– Du kanske, liksom jag, minns allt från den tiden, alla våra lekar och upptåg, allt skämt och allt allvar. Eller hur, Maggi?

Ett litet blygt, lyckligt leende var Margrets svar.

– Margret har alltid bestått sig med ett litet hönsminne – retades Pontus.

– Pontus då!

– Hör du, hvad det skulle smaka att få ett glas iskyld lemonad hår uppe.

Ceres gaf Pontus ett lätt slag med riskvisten, som hon tagit ifrån honom.

– Puh! pustade Pontus. Puh! – Ja, det skulle sannerligen smaka skönt, om det funnes någon så människovänlig själ, att han ginge efter det i denna hettan och bjöde mig.

– Åh, Pontus, så oartig du är mot Ceres. Kan du inte för en gångs skull besegra din lättja och vara litet hygglig och ridderlig – bad Margret.

– Om jag får lof? – Erik var med ett enda språng uppe.

– Nej, Erker, sitt du still! Det är inte dig de vilja åt. Det är mig de föresatt sig att få nedsmält och förintad. Dig vilja de nog behålla här uppe i svalkan.

Pontus steg trött och pustande upp.

– Jag skall gå, men med ett villkor, och det är, att Ceres går med och underhåller mig på vägen.

– Må ske då!

Och Ceres steg raskt upp, fattade Pontus’ hand, och så sprungo de gamla barndomsvännerna skrattande och skämtande utför berget.

Erik och Margret voro ensamma.

Erik satte sig på Ceres plats vid Margrets sida.

Det blef tyst några minuter.

En liten talltrast bröt så tystnaden med några ljufva, klockrena toner i granen öfver dem.

– Så vackert den lilla fågeln sjunger!

Margret höjde sitt hufvud och såg uppåt. Hon var blek, och hennes mörka, själfulla ögon voro liksom förklarade. Erik tyckte sig aldrig ha sett något så ljuft, så rent och barnafromt.

– Hvad tänker du på, Maggi?

Han tog båda hennes händer i sina.

– Se på mig, älskade!

Maggi mötte hans blick och blef röd som en ros.

– Minns du den där kvällen, då vi togo afsked från hvarandra vid er trädgårdsport?

– Ja.

– Minns du, hvad jag då bad dig och hvad du lofvade mig, Maggi?

– Ja, Erik, jag minns allt.

– Allt?

– Allt!

Det behöfdes inte flera ord.

Löjtnanten vågade litet mer, än hvad kadetten vågat.

Han slog sin arm om Margret, och den första kyssen blef växlad, eder och löften gifna och förtroenden utbytta – och liten Maggi tyckte sig sväfva högt bland de rosiga aftonmolnen i väster.

Nu hörde hon, hur det ljöd rundt omkring dem i skogen likt ett jubel: Sesam, öppna dig! –

Berget hade öppnat sig, dess skatter lågo för hennes fot. Prinsen i sagan hade kommit, hennes prins, och hon tillhörde honom, honom som hon älskat med hela sin barnasjäl, så långt hon kunde minnas tillbaka, – och som hon skulle älska för evigt.

IV.
Fröjd och sorg.

Sommaren var snart till ända.

En mera glad och lycklig tid hade Margret ej upplefvat.

Hvarje dag hade hon träffat Erik. Än hade ungdomen ställt till utfärder till lands och sjös, än träffades de på bjudningar och på krocketpartier samt på promenader i bokskogen. En gång hade till och med den gamle originelle rektor Gerle haft en ungdomsfest i sin trädgård, och för öfrigt kom Erik ofta på besök, så ofta han vågade för rådmannen.

Han hade bedt Maggis far om hennes hand och fått det svaret, att rådmannen visserligen inte hade något emot hans person, men så mycket mer mot hans yrke, som han aldrig kunnat med, samt att han, fadern, ansåg Margret alldeles för ung och därför ej tillät någon ringförlofning ännu på ett par år. Ville Erik vänta

och gå in på hans villkor att söka sig någon nyttig verksamhet mellan mötena, så skulle han gärna ge sitt bifall, då Margret fyllt tjugo år.

Med detta besked, som var oryggligt, måste Erik låta sig nöja. Men det kostade på hans heta, otåliga temperament mer än någon anade.

Margret hade dock förmågan att lugna och trösta honom med sitt alltid blida, jämna och glädtiga lynne.

Och hon blomstrade upp som en sällsynt fager blomma, den fagraste i hennes fadersgård, och ingen, som kom i hennes närhet, kunde undgå att älska och beundra henne.

Erik hade nu blott två veckor kvar att vara hemma.

I bokskogen hade anspråken på nöjen och muntrationer stigit.

Där hade inrättats en liten provisorisk teater, på hvars tiljor omväxlande och olikartade prestationer gåfvos. Än var det en andraklassig, kringresande teatertrupp, som gaf ett roande lustspel, än en akrobatfamilj, som förvånade världen i Y.; nu senast var det en »ryktbar» och »underskön» varietédiva, som tjusade stadens herrar såväl gamla som unga.

Margret och Ceres hade inte sett henne, men genom Pontus, som var smått betagen, hade de hört hennes lof oupphörligt sjungas.

Erik däremot hade visat sig ytterst likgiltig och undvikit att tala om henne med flickorna.

När Ceres en eftermiddag, då hon och Erik voro hos Sjöströms, frågade honom, huru han tyckte denna donna Carlina såg ut, svarade han, att han verkligen inte så noga studerat henne, men att hon föreföll honom gränslöst behagsjuk.

– Det vore roligt att få se henne. Om man kunde möta henne någon gång. Hvar bor hon? frågade Ceres.

– Ja, det är mer än jag kan upplysa er om, svarade Erik helt kort.

– Men det vet jag, sade Pontus helt stolt.

– Det tror jag nog, inföll Ceres. Hvar bor hon då?

– Låt oss lämna det mindre intressanta ämnet och välja ett angenämare, föreslog Erik.

Margret log, tog Ceres' arm och gick ut i salen, där hon satte sig vid pianot.

– Kom nu, Pontus, så ska vi »hålla konsert», som vi brukade säga, »då vi voro små».

– Det blir aldrig nu, som »då vi voro små». Den bästa stämman har tystnat.

Pontus' glada, sorglösa uttryck var borta.

– Jag vet det, lille bror, men kom nu, är du rar!

Både Pontus och Margret voro mycket musikaliska. Hon spelade piano utmärkt, och Pontus både spelade piano och blåste flöjt, dessutom hade han den allra vackraste och sympatiska röst, basbaryton. Han sjöng ofta och gärna, och modern hade börjat undervisa honom, redan då han var en liten pys på tre, fyra år.

Hon, modern, hade också haft en härlig stämma, och då hon om söndagseftermiddagarna, då fadern och Berndt gåfvo sig ro att vara ifrån kontoret, »ställde till konsert» med alla de musikaliskt begåfvade barnen,

var hon i sitt esse, undervisande och ledande sången.

Då hade också rådmannen, som var förtjust i sång och musik, sina högtidsstunder. Han brukade då sitta i sin gungstol i ett hörn, där han hade hela den stora, kära skaran framför sig, och hela hans person strålade af nöje och lycka.

Nu var ej konsertgifvarnes antal så fulltaligt, sen modern var borta för alltid och Helfrid och Gerda gifta och ur hemmet, men lilla Gurli uppkallades ur trädgården och Margret slog sig ned vid pianot och ackompanjerade Ceres och Pontus och Gurli, som sjöngo sång efter sång.

Erik var icke själf musikalisk men tyckte mycket om att höra Margret spela, hvilket hon gjorde flärdlöst, känsligt och fint musikaliskt.

Hon lefde med i musiken. Hvarje ton, hvarje ljud var ett begrepp för henne, och allt efter som musiken var glad eller sorgsen, drömmande eller stormande, växlade hennes ögon uttryck, och man såg och hörde, att hon kände och förstod hvad hon spelade.

Bäst af allt förstod hon sig dock på att spela folkvisor. Den svenska folkvisan med dess djupa, drömmande vemod hade i henne en mästerlig tolkare, och lilla Gurli, den blonda, förtjusande lilla älfvan, hade samma talang häri som Margret.

Erik satt nu i ett hörn och hörde på och såg den vackra gruppen vid pianot.

Emellanåt växlade han en blick med Margret, men han såg ej fullt tillfredsställd ut i afton. Det hade kommit något oroligt, feberaktigt i hans ögon, och plötsligt ropade han häftigt:

– Maggi, kom hit, Maggi!

Hon reste sig hastigt från pianot och gick till honom.

– Hur är det, Erik? Mår du ej bra?

Hennes kärleksfulla öga såg genast, att det var något i olag.

– Nej! Jag vet ej hvad det är med mig. Det är som en god och en ond ande kämpade inom mig. Jag får ingen ro, ingen frid.

– Är du inte lycklig, älskade?

– Jo, jo! Men jag är nervös och orolig. Det är saulsandan, som kommit öfver mig i kväll.

– Så får väl jag bli din David!

Hon strök sakta öfver hans feberheta panna.

Han tog fatt hennes hand och tryckte den till sina läppar.

– Ja, Maggi, blif min David! Spela för mig och sjung mitt oroliga sinne till ro. Ack, Maggi, älskling, jag behöfver nu i sanning min David. Och jag kommer nog att behöfva honom ofta.

Hon gaf honom en öm och orolig blick och gick sen bort till pianot och började först spela ett par folkvisor. Det hade kommit ett högtidligt allvar öfver hennes vackra unga ansikte, och hennes mörka ögon strålade med ett förklaradt skimmer, liksom om hon förutsett sin mission under kommande dagar.

Så hade troligen den unge, mörkögde herdegossen, Isais son, sett ut, då han, kallad inför konung Saul, satt

vid hans fötter och med musikens trollmakt jagade bort de dystra, hotande skuggor, som höllo vakt kring tronen.

Och tonerna kommo först så stormande och upproriska som vilda, gudsföraktande fiendehorder med mörka, blodiga fejder och brinnande och förödda byar i sitt spår. Passionernas heta vindar drogo fram öfver fälten, men småningom stillades larmet, striden var slut, segern vunnen, och med en oändligt ljuf och lugnande fläkt af ro kom fridens ljusa ängel och famnade den fridlöse. Tonerna svunno hän i en sakta hymn af jublande, trosviss segerfröjd – det goda hade segrat.

Maggi steg upp från pianot. Klara, stora tårar stodo i hennes ögon, och hon smålog stilla.

Så hade hon aldrig spelat förr.

Eriks blickar hade följt henne. Hvarje uttryck i hennes ansikte såg han, och hvarje ton banade sig väg till hans hjärta. Han kämpade med och stred och led men segrade till sist – genom sin David.

Pontus sprang fram till pianot.

– Hvad var det du spelade, Masse?

Han såg ifrigt på nothäftet.

Ceres frågade detsamma, men Margret log endast.

– Åh, ropade Pontus, det kom ur din egen fatabur. Gjorde det? Ja då, min kära Masse, skall jag då gifva dig det vitsordet, att du öfverträffat dig själf.

Pontus tog systern mildt i båda armarna och ruskade henne lekfullt.

– Ja, i sanning, och det var bara skada, att inte fler än vi fingo höra det – sade Ceres.

– Åh, jag spelade endast för Erik – sade Maggi sakta och såg på honom.

Han gick emot henne och drog henne fram till fönstret.

– Tack, min David! Tack för din fridssång! Den vann seger.

Litet senare kommo rådmannen och Berndt upp för att supera.

Rådmannen såg trött och allvarlig ut men var vänlig och uppmärksam mot alla, så som han alltid brukade.

Berndt ljusnade upp, då han såg Ceres, men kom sig inte för att tilltala henne.

Han vände sig i stället till Pontus.

Har du hört, att stadens ungherrar skola ha afskedsfest för donna Carlina i afton på stadshotellet?

– Hvem har sagt det?

Pontus såg högst intresserad ut.

– Det var någon inne på kontoret alldeles nyss och berättade, att det beslöts i middags på hotellet.

– Och det har inte hvarken Erik eller jag hört ett ord om.

– Ja, det kan väl inte heller intressera någon af er båda.

Rådmannen såg upp med en forskande blick på de unga männen.

– Nej, naturligtvis inte – inföll Erik ifrigt och snodde sina mustascher.

– Hon reser i morgon, och sen hoppas jag vår goda stad aldrig får äran se henne mer.

– Men piffig var hon i alla fall, och roligt skulle vara att få vara med på festen i kväll och sjunga en afskedssång för henne:

»Vänner på stranden,
Som vinka med handen:
Farväl, farväl, på den gungande färd!»

Pontus' starka, härliga stämma ljöd med känsla och öfvertygelse.

– »Gubben visste inte, att gumman var tokig, förrän hon sjöng, när hon åt» – skrattade lilla Gurli och nöp Pontus i armen.

– Gumman, ja! Det var gumman, inte gubben, som var tokig, och det är du som är gumman, min lilla gumma, förstår du.

Han tog lekfullt den lilla flickan och satte henne på sin arm.

Hon slog båda armarna om hans hals, och det var en vacker tafla: den lilla späda, guldlockiga flickan i sin ljusa sommardräkt och sina bara, hvita armar om halsen på den store, bredaxlade brodern med den ståtliga figuren och det sydländskt mörka utseendet.

Allas blickar hvilade på dem, och rådmannen log gladt.

– Maggi, vill du inte spela för oss ännu en gång det där vackra stycket? Pappa måste ovillkorligen höra det.

– Ja, om jag kan och ni vilja höra det en gång till.

Erik gick af och an och såg dyster ut. Plötsligt stannade han framför Margret och sade:

– Jag måste försaka det nöjet i kväll. Farbror bad mig komma hem tidigt. God natt, älskade Maggi!

Han tryckte hastigt hennes hand i sina.

– Går du redan?

– Jag måste.

– Du är väl inte sjuk, Erik?

– Nej, men jag tror jag har förkylt mig. Jag mår inte bra. Jag har riktigt feber. Känn!

Han lade hennes hand på sin panna, som var glödande het.

– Stackars min vän! Det är nog bäst, att du genast går hem och kommer i säng.

– Jag skall det, älskling. God natt! Vi träffas i morgon.

– I morgon!

Margret såg oroligt och kärleksfullt efter honom.

– God natt, Pontus!

– Vänta Erik! Jag följer dig.

– Nej, Pontus, stanna hemma i kväll och sjung för mig tillsammans med Ceres! Erik ursäktar dig nog.

Rådmannen slog Erik vänligt på axeln.

– Ja, för all del. Stanna du hemma, Pontus. God natt! God natt!

Dagen därpå var Margret fortfarande orolig öfver Eriks illamående aftonen förut, men hon hoppades dock, att han var bättre och snart skulle komma och skingra hennes oro. Men dagen gick, och ingen Erik kom. –

Det var första dagen de ej träffats sedan den minnesrika dagen i bokskogen.

När kvällen kom och han ej hörts af, blef hennes oro allt större, och hon beslöt att gå ned på kontoret och bedja Berndt gå till Erik för att höra, huru det stod till.

Pontus hade rest med Ceres ut till hennes mor, som öfver sommaren bodde en mil utom staden, och ej hemkommit ännu.

Hon gick raskt ned för lilla trappan, som ledde från köksförstun till nedre förstugan utanför kontorsrummen. Hon knackade lätt på dörren till det yttre rummet, där Berndt hade sin plats. Det inre disponerades af rådmannen.

– Stig in! – hördes Berndt ropa.

Margret steg på.

– Är du ensam? – frågade hon sakta.

– Ja, pappa gick nyss ut men kommer väl snart tillbaka.

– Har du brådtom, Berndt?

– Ja, det har jag alltid, kära Maggi.

– Ack, jag ville så gärna att du skulle uträtta ett ärende åt mig.

– Hvad är det fråga om?

Han såg upp från fakturan han skref.

Maggi slog sig ned på den lediga kontorsstolen midt emot honom. Hon tog en penna från skrifstället och började kluttra på underlägget på pulpeten.

– Nej, pass, Masse! Där får du inte kluttra. Här har du i stället.

Han gaf henne en bit rent papper ur sin pulpetlåda.

– Du är allt en gammal pedantisk ungkarl, du Berndt.

– Ja, och jag lär väl heller aldrig bli annat – suckade Berndt.

– Du suckar för det? –

– Ja, jag suckar.

Han fortsatte att skrifva.

– Ja, du behöfver visst sucka. Hvarför friar du inte och gifter dig?

– Det är lättare sagdt än gjordt.

– Åh, du talar! Pappa skulle nog ge dig så stor lön, att du kunde lefva gift, och för resten – här strålade hennes ögon och hennes kinder fingo högre färg – när jag nu snart om ett par år gifter mig med Erik, så passar det ju bra, att du för din unga fru in i det gamla hemmet. Hvem skulle eljest se om både dig och pappa och lilla Gurli?

Berndt lade bort pennan och såg Maggi in i ögonen.

– Ja, lilla syster, det är alldeles riktigt resoneradt. Jag har tänkt alldeles detsamma. Men, ser du Masse, det finns ett stort hinder i vägen.

– Och det är?

– Hufvudsaken fattas.

– Hvilken hufvudsak?

– En fästmö naturligtvis.

– Åh, det är en bisak – skrattade Maggi.

– Nej, hör du, Masse, nu är du för svår.

– Ja, det måste väl vara en bagatell att skaffa sig en fästmö för en ung välbeställd affärsman som du.

– Det beror på det.

Berndt slog ned ögonen och tog åter itu med skrifningen.

– Jag förstår – sade Margret – en eller ingen.

– Ja, du har rätt: för mig finns det blott en eller också ingen.

– Nå?

– Ja, du lilla kära Masse, så är det med den saken, och när jag nu inte kan få denna enda, så är och förblir jag en gammal ungkarl i all min dar.

– Hur vet du, att du inte kan få henne? Har du frågat?

– Det skulle ingenting tjäna till. Jag har väl ögon.

– Och du ser?

– Jag ser – han hostade lätt – att Pontus föredrages.

Han blef blek och såg på Margret med en sorgsen och allvarlig blick.

– Och det är för resten inte underligt. Det vore bevis på dålig smak eljest. Hur obetydlig tar jag mig inte ut vid hans sida.

– Du misstar dig, käre bror, – Margret sträckte fram sin hand mot honom tvärs öfver pulpeten – jag vet, att du misstar dig. Hon håller af, skrattar, skämtar och leker med Pontus som med en bror, precis som hon alltid gjort allt sen de båda voro barn. Men något vidare är det ej. Tro mig, Berndt, jag känner Ceres nästan lika väl som mig själf.

– Ja, då vet du också, att jag inte har något hopp.

– Nej, det är just det, jag inte vet.

– Hvad vet du då?

Han kastade pennan ifrån sig och sprang upp och fram till Margret.

– Inte kan du tro, att jag tänker förråda min bästa vän i hennes hjärteangelägenheter, men så mycket vill jag dock säga dig: öfvervinn din tillbakadragenhet och din blyghet och var lite' artig och treflig.

– Det kan jag inte, Masse lilla!

– Det kan du, om du vill. Det måtte väl jag bäst veta. Försök att vinna Ceres – och du skall också lyckas.

– Det är omöjligt.

Han gick tillbaka till sitt arbete igen.

– Nej, visst inte! Men du måste ha litet mera själftillit, det sätta vi kvinnor värde på. Och Ceres i synnerhet. Hon är själf en sådan präktig, modig själ. Skall hon vinnas, skall hon tagas med storm.

– Ja då, Masse, då går det inte för mig.

– Ja, då är du en – – – –

Maggis ögon blixtrade.

– En mes, menar du. Och du har alldeles rätt. Men ser du, Maggi, eljest är jag det nog inte, men bara jag tänker på Ceres, så känner jag, huru gränslöst underlägsen jag är henne, ty hennes like finns inte på jorden – knappt i himlen en gång – och jag känner, att det vore mer än djärft att söka vinna henne, ty jag kan ju aldrig blifva henne värdig eller hoppas på att kunna göra henne lycklig.

– Jo, du käre, rare bror, det kan du visst.

Margret gick omkring pulpeten och lade sin arm om hans hals.

– Om någon är värd Ceres, är det du, och var du säker på att hon också en dag blir din. Tappa bara inte modet, och ser det mörkt ut ibland, så stöt bara på mig, broder, och jag skall nog hjälpa dig. Ja, jag skall fria för dig till och med, om det kniper.

Hon skrattade ett lätt, lågt, skälmaktigt skratt.

– Ja ja! Det vill det nog till, lilla Masse. Och det kan allt hända, att jag tar dig på orden, du trogna bundsförvant.

– Men, Berndt, jag sitter ju här och håller på att glömma bort mitt ärende, allt för omtanken om dig.

– Ja, det har du rätt uti. Kanske jag kan vara dig till någon återtjänst, Maggi?

– Du vet inte, hur rätt du gissar.

– Nå, hvad är det då?

– Jo, ser du, Berndt, jag är så gränslöst ledsen och orolig för Erik. Han har ej varit här på hela dagen, och så mådde han inte bra i går kväll. Han hade riktig feber.

– Du håller allt vådligt mycket af Erik?

– O, Berndt! –

Hon kunde ej säga mer, men stora, klara tårar stego upp i hennes ögon.

– Vill du kanske, att jag genast skall gå till honom?

– Ack, hvad du är rar, Berndt.

– Klockan är strax sju. Jag stänger kontoret och går då.

– Men kom snart igen och hälsa honom tusenfaldt från mig.

– Det kan du vara lugn för.

– Och säg honom, huru gränslöst orolig jag varit hela dagen.

– Det skall jag.

– Och säg honom, att han skall komma genast i morgon bittida, om han är frisk.

– Ja visst!

– Men om han inte skulle känna sig kry i morgon heller, så får han inte gå ut, utan skall ge mig bud i stället.

– Ja, ja, lilla syster!

– Glöm intet, Berndt, och hälsa honom förfärligt mycket.

– Ja, naturligtvis!

Två timmar därefter satt Margret ensam uppe i salen.

Hon hade släckt lampan och dragit upp rullgardinen för att låta det klara, strålande månljuset upplysa rummet. Det föll i långa, breda strimmor in genom de tre stora fönstren utåt gatan.

Hvad Berndt dröjde! Och han som lofvade komma snart igen. Hvad kunde det betyda? Hvad hade händt? Var Erik allvarsamt sjuk?

Margret gick fram till fönstret, slog upp det och lutade hufvudet ut genom rutan och såg framåt torget och gatan.

Allt var lugnt och stilla.

Ingen vandrare syntes där ute. De promenerande hade redan gått hem, och gator och torg lågo tysta och tomma som i en utdöd stad.

Men Margret spanade fortfarande ut genom fönstret och såg slutligen två personer komma gående tvärs öfver torget och stanna utanför hennes fars port.

Hon drog sig något tillbaka, så att hon ej syntes, men vid ljudet af rösterna lutade hon sig åter framåt.

– Är det så, kan det aldrig förlåtas – hörde hon Berndts djupa, allvarliga röst. Åtminstone kan aldrig Maggi ursäkta en sådan trolöshet.

– Nej, det undrar jag alls inte på, och du må inte tro, att jag tar hans parti, så min egen bror han är.

Det var Oskar Gerle, som talade, och han lät häftigt upprörd.

– Jag vet det, Oskar, men hvad är nu att göra? När tror du han kommer tillbaka?

– Erik är så oberäknelig, han kan komma i morgon men kanske också aldrig. Sådan är han, och sådan har han alltid varit.

Margret hörde ej mer.

Hon drog sig hastigt från fönstret, sjönk ned på en stol och lutade hufvudet i händerna.

– Hvad menade de? Hvad sade de? Erik trolös! Det är omöjligt, omöjligt! O, min Gud!

Hon sprang häftigt upp. Hon måste veta hvad det var de talade om.

Nu hördes Berndts steg i trappan. Nu läste han upp tamburdörren, nu tog han i salsdörren, nu var han inne. Hon såg honom komma emot sig, men hon förmådde ej taga ett steg emot honom.

Med hårdt sammanknäppta händer stod hon midt på salsgolfvet och stirrade på brodern.

– Maggi!

– Ja, Berndt!

– Erik har rest bort men kommer igen i morgon. Det var intet annat.

Rösten, som eljest var så lugn och säker, hade förlorat sin trovärdiga ton.

– Var det intet annat?

Margret gick hastigt fram till honom, lade sina händer på Berndts axlar och såg honom in i ögonen. Det fulla, klara månljuset belyste hennes bleka, upprörda ansikte, och Berndt ryggade tillbaka för dess ångestfulla uttryck.

– Nej, Oskar berättade det – svarade han dröjande.

– Hvar träffade du Oskar?

– Först gick jag till rektorns, men där träffade jag bara den gamla hushållerskan, och hon sade att Erik hade rest bort i morgse. Ville jag veta närmare besked, så kunde jag söka upp Oskar i hans affär, ty rektorn hade redan lagt sig. Detta gjorde jag men fick vänta tills half 9, då de stängde butiken. Sen ha Oskar och jag gått några slag fram och tillbaka och pratat, och han hade samma besked att ge som jungfru Stafva.

– Oskar sade väl, hvart han rest?

– Ja, till A:stad.

– Hvad skulle han göra där?

– Han hade visst bekanta där att hälsa på.

– Men hvarför sade han inte detta åt oss i går?

– Kanske resan blef så hastigt bestämd i morgse –

– O, Berndt, Berndt! Säg mig allt!

– Maggi lilla, gråt inte! Han kommer ju igen i morgon.

– Eller kanske aldrig! –

– Hvad menar du?

– Jag menar, att jag hörde, hvad du och Oskar sade här nere vid porten.

– O, Maggi, det skulle du inte gjort.

– Jo, det skulle jag. Jag hörde allt hvad ni sade, att Erik var trolös och att han gjort något så förfärligt illa, att jag aldrig skulle kunna förlåta det.

– Lilla älskade syster!

– Och nu vill jag veta allt, allt, hör du det, Berndt!

– Ja, ja! Kom, lilla syster, och sätt dig här!

Han drog henne med sig bort till soffan, och där satte de båda syskonen sig vid hvarandras sida. Berndt tog Margrets händer i sina och höll dem hårdt fast.

– Säg mig nu allt.

– Är det ditt fasta beslut?

– Ja, tusen gånger hellre visshet än dessa förfärliga tvifvel.

– Ja, det är nog rättast, att du får veta allt.

– Nå?

– Jo, du kanske minns, att då Erik var här i går kväll, kom jag, dumt nog, att nämna, att stadens ungherrar skulle ha afskedsfest på hotellet för den där donna Carlina.

– Donna – Carlina –!

– Ja! Och Erik, som alltid är glad och liflig af sig och road af muntra samkväm, kunde väl ej motstå frestelsen att, när han passerade hotellet, göra en titt ditin. Och när han väl kommit dit, släppte de honom naturligtvis inte. Där lär ha gått hett till under sköldarna. Och den där donnan var den värsta af alla. Hon syntes mest utmärka – – Erik och –

– Fortsätt ...

– Och hon släppte honom väl ej, med mindre han lofvade följa henne till A:stad i morgse?

– Följde han henne?

– Ja, Oskar trodde det. Erik hade kommit hem vid 5-tiden i morgse och bytt om kläder, och då hade han sagt till Oskar att han for till A:stad på en dag. Rektorn hade varit mycket förargad på Erik, som for utan att säga något till honom, men han anade inte i hvems sällskap han rest.

– Åh, det kanske inte är sant, Berndt? Är det någon, som har sett dem resa tillsammans?

– Ja!

– Hvem då?

– Alla som voro nere och följde henne i morgse.

– Berndt, Berndt, om jag bara finge dö!

Hon slog båda armarna om broderns hals och brast i den mest våldsamma gråt.

– Lilla Maggi! Lilla kära syster, säg inte så! Gråt inte så tröstlöst. Han är inte värd dina tårar den uslingen!

– Tyst, Berndt, tyst! Du vet inte, huru länge och huru högt jag har älskat honom.

– Jo, det vet jag, och det vet han också, och just därför kan det aldrig förlåtas honom, att han handlat så eländigt trolöst och lättsinnigt. Försök att lugna dig, Maggi, och låt oss tänka hvad nu är att göra, ty antagligen kommer han igen i morgon, och då skulle det knappt förvåna mig, om han hade den djärfheten att komma hit.

– Hit – till mig!

Maggi for upp.

– Nej, hit får han aldrig komma. Jag kan aldrig se honom mer. – Hör du, Berndt, hjälp mig, så att jag inte träffar honom.

– Kanske du kunde resa ut till Bergsäter på en tid, till syster Gerda?

– Ja, ja! Det vill jag redan i morgon. Tror du, att pappa tillåter det?

– Ja, när han får veta, huru det är, så –

– Du får tala om det för honom.

– Ja, det skall jag. Gurli kan ju bo hos Helfrid, medan du är borta.

– Ja, ja! Du tänker på allt, du käre, käre bror.

– Ja, lofva mig blott, att du går till sängs nu och försöker sofva.

– Sofva! Ack! – Hon skakade på hufvudet. – Det kan jag nog aldrig mer – som förr. God natt, Berndt!

Hon steg långsamt upp och vacklade bort till dörren af sitt sofrum.

Berndt gick efter henne och tog hennes hand i sin. Då såg han i månljuset, hur dödsblek hon var. Han vek förskräckt tillbaka.

– Maggi lilla, hur är det? Är du sjuk?

– Ja, här, här!

Hon slog handen hårdt mot sin vänstra sida.

– Jag tycker det är som om mitt hjärta skulle brista.

– Min stackars, stackars lilla syster.

– Oroa dig inte, Berndt. Laga bara att jag får komma bort, så att inte Erik får se mig och människorna slippa skratta åt mig.

Hon slog båda händerna för ansiktet och grät.

– Ack, Maggi, om mamma hade lefvat nu!

– Ja, mamma, mamma! Nu har det blifvit som du ville! Nu är det slut mellan Erik och mig.

V.
En badsejour vid sundet.

Hos syster Gerda på det natursköna och storartade Bergsäter stannade Margret hela hösten och vintern.

Kort efter sin ditkomst sjuknade hon i nervfeber och låg sväfvande mellan lif och död i flere månader.

Nu var det vår och sol och värme, men hälsans rosor ville ej mer blomstra upp på Margrets kinder. Hon gick blek och sorgsen omkring i det rika, vackra och eljest så lyckliga hemmet.

Gerda och hennes man, brukspatron Muhrman, gjorde allt för att söka förströ henne, men hon var bäst belåten med att blifva lämnad ensam.

När hon blef så pass stark, att hon kunde gå ut i skogen, var det hennes käraste sysselsättning att begifva sig dit och där få vara ostörd med sina tankar.

En vacker dag i slutet af maj satt hon där också.

Hon tänkte på hvad som varit och tyckte nu, att den korta, glada, solljusa sommaren blott varit en lycklig dröm. Hon tyckte sig se Erik glad och förälskad, vacker och ståtlig vid sin sida, hon kunde se honom så tydligt den sista kvällen, då han kallade henne sin David och då han gick ifrån henne med orden: »i morgon» och en varm blick ur sina strålande, blå ögon.

Var det verkligen sista gången? Skulle hon aldrig, aldrig träffa honom mer? Nej, nej, det ville, det kunde hon ej. Hon tyckte hon då skulle digna till jorden af skam, hans skam, som hon tyckte att också hon bar på. Hur kunde han göra så? Hur *kunde* han svika henne så hjärtlöst? Han hade ju upprepade gånger sagt henne, att för honom fanns det blott en enda kvinna i världen och – det var hon, Maggi, hans barndomskärlek, som han alltid älskat.

Nu trodde hon inte det heller. Kunde han ljuga och bedraga henne i ett, så var det ej lätt tro honom alls. Och att han skulle svika henne för en dylik kvinna! O, det var dock för mycket!

Hon dolde sitt rodnande ansikte i sina händer och harmades i sin själ.

Hennes far och syskon och alla människor visste nog mera om saken. Kanske hade han närmat sig denna donna Carlina långt förut, medan han gick och låtsade kärlek för henne. Åh, man kunde tro honom om allt ondt nu, då han så skändligt och hänsynslöst brutit sin tro. Men ingen sade naturligtvis något till henne. De

ville spara henne förstås. – Hade hon inte händelsevis fått höra samtalet mellan Berndt och Oskar, så kanske ingen sagt henne ett ord, utan Erik kommit tillbaka till henne och hon – o, min Gud – mottagit honom med kyssar och smekningar som förut.

O, det var så att hon kunde bli galen vid denna tanke.

Men kanske det varit lyckligast, om hon inte fått veta det. Tänk, hvilka ljufva, härliga dagar de upplefvat tillsamman! Tänk –! Nej, nej, hon ville inte tänka så!

Hela hennes stolthet uppreste sig däremot. Nej, tusen gånger nej! Det var bäst som det var. En gång skulle väl Gud vara så barmhärtig mot henne, att hon finge lägga sig till ro och dö och glömma allt hvad hon lidit och huru gränslöst svårt det kändes att lefva.

O, ja, snart, rätt snart blefve det nog slut. Hon kände sig så märkvärdigt svag och trött; hjärtat slog så häftigt och ojämnt och hon var så matt och yr, att hon höll på att falla ner där hon satt.

Ja, Margret var verkligen så klen, att den gamle husläkaren, som skött henne, blef allt mera orolig och föreskref att hon nödvändigt skulle resa ut till sundet och bada salta bad och få inandas den stärkande hafsluften.

Gerda och hennes man med deras lilla dotter gjorde henne sällskap, och i medio af juni inkvarterade de sig alla i en komfortabel villa i Helsingborg med den mest härliga utsikt öfver sundet.

Här, i en bekväm hvilstol på verandan, satt Margret att börja med de flesta timmarna af dagen för att vänja sig vid luften. Så småningom förmådde henne dock Gerda att följa med på små promenader i parken, där badgästerna brukade samlas. Men så långt som in i societetssalen lyckades det ej systern att få henne. Hon hade blifvit liksom folkskygg. Hon fruktade, att alla skulle känna hennes sorgliga historia, hur hon och Erik varit hemligt förlofvade och hur han sen plötsligt lämnat henne och rest bort med en illa känd varietédiva.

Margret begagnade sig emellertid flitigt af baden och var ofta med systern och svågern ute och seglade, och snart nog kunde man skönja bevis på den goda inverkan detta sammanlagdt hade på henne. Hennes kinder återfingo så småningom sin täcka, ungdomliga rundning och friska färg, men hennes stora mörka ögon sågo alltid lika sorgsna och drömmande ut.

I den mer och mindre eleganta samling badgäster från när och fjärran, som här var samlad, var onekligen brukspatron Muhrmans att räkna bland de mest omtyckta och eftersökta.

Brukspatronen, en lång, ståtlig karl, var en hedersman, älskvärd, gladlynt och belefvad; hans hustru var en vacker, begåfvad kvinna samt ovanligt musikalisk.

När hon slog sig ned vid flygeln, kunde man vara viss om att hela badsocieteten samlades och att det blef dödstyst i salongen. Brukspatronen var sångare, och när han stämde upp och sjöng, ackompanjerad af sin vackra, älskvärda fru, blef förtjusningen rent af entusiastisk.

Den unge, omtyckte badläkaren Axel von Wall var en af dem, som aldrig försummade att vara åhörare till dessa musikaliska föredrag.

Han var en blond, undersätsig man på 35 år med ljusa mustascher och uttrycksfulla grå ögon, en bred, kraftig panna och en vacker, bestämd mun. Öfver hela hans ansikte låg ett hjärtegodt och förtroendegifvande uttryck. Han var en kunskapsrik och skicklig läkare och hans anseende som sådan i ständigt stigande.

– Ni spelar mästerligt, fru Muhrman, jag har aldrig hört något liknande – sade han en afton till Gerda, då

hon ännu satt kvar vid pianot, där hon nyss slutat en förtjusande bit ur Mignon.

– Tycker ni, doktor! Det hörs, att ni ej hört min syster spela Mignon. Och när hon spelar sina folkvisor eller egna kompositioner, tror man sig vara i en annan värld.

– Får man aldrig höra fröken Margret spela?

– Nej, inte numera. Åtminstone inte här nere, där publiken är så talrik. Men om ni vill göra oss nöjet hälsa på uppe i villan, så kanske vi kunna förmå henne göra ett undantag – för sin läkare.

– Jag tackar! Nog skulle det vara mer än roligt, om jag kunde få höra en komposition af er syster.

– Lyckan står den djärfve bi. Kom i morgon eftermiddag, doktor, så ska vi öfverrumpla henne.

Dagen därpå kom doktor Axel von Wall.

Margret visste ej om att han väntades. Hon satt på verandan och läste, då hon fick se honom stiga uppför trappan.

Hennes första tanke var att draga sig tillbaka, men då hon fick se att det var doktorn, som hon från första stund fattat förtroende för, steg hon upp och räckte honom sin hand.

– Hur står det till, fröken Margret? Jag tycker det ser ut som om vistelsen här bekommit er väl.

Han tryckte vänligt hennes hand och såg henne allvarligt in i ögonen.

– Jo, tack! Jag känner mig betydligt bättre, nästan – som förr.

Hon suckade lätt.

– Som förr! Huru underligt ni säger detta, precis som ni vore minst sjuttio år, och nu är ni visst inte mer än aderton.

Doktorn log så godt och tog plats midt emot Margret.

– Snart nitton, doktor.

– Verkligen!

– Ja, det blir jag i höst, och det är vackert så.

– Hvad ni då måste anse mig urgammal, eller hur?

– Jag gissar ni är trettio eller fyrtio år.

– Precis midt emellan. Således ungefär dubbelt så gammal som ni. Och det synes er nog vara något à la Metusalem.

– Åh, inte precis!

Margret log ofrivilligt.

– Ja, det är alltid så vid den åldern. – Men jag har kommit hit för att fråga, om ni och er syster och svåger skulle vilja följa med ut och segla i min nya segelbåt i eftermiddag.

– Ja, nog tror jag syster och svåger gärna svara ja.

– Men ni själf, fröken Margret?

– Jag tackar för er vänlighet, men jag har redan en gång i dag varit ute på sjön, och jag tror ej, att jag orkar med mera.

– Men om nu jag som er läkare försäkrar er om motsatsen?

– Ja, då återstår mig väl ej annat än undergifven lydnad. – Men här ha vi Gerda, tillade hon och vände sig gladt åt dörren där nu fru, Muhrman syntes.

– Nej, se doktor von Wall! Det var ett kärt besök! Så vänligt af er att slita er ifrån och hälsa på oss. Välkommen!

– Tack, fru Muhrman! Det var mer än kärt för mig att få komma. Och mitt ärende– – –

– Jaså, ni har ärenden – fy, doktor!

– Ja, jag ville så gärna ha er alla med mig på en liten segeltur i afton med min nya kutter, som då skall döpas.

– Så vänligt af er. Tusen tack, men jag får höra hvad Greger säger och Margret.

– Fröken Margret har redan lofvat. –

Doktorn såg helt stolt ut.

– Verkligen? Det var förståndigt af dig, Masse.

Hon såg forskande på systern.

– Jag vädjade till min auktoritet som läkare – och – – –

– Och då hade jag naturligtvis intet val, tillade Margret.

– Nå, hvad skall doktorns båt heta?

Gerda såg helt intresserad ut.

– Jag är så obestämd och vankelmodig just i den saken. Jag tänkte bedja er, mina damer, hjälpa mig att välja ett trefligt namn.

– Ja, om man bara kunde fundera ut något. Vet du intet, Masse?

– Masse? – Doktorn såg frågande på Gerda. – Hvem heter så?

– Det är Margrets smeknamn sen hon var liten.

– Bror Pontus hittade på det, då vi voro små, och sedan accepterades det med förtjusning af syskonkretsen, sade Margret leende.

– Alldeles som jag och min båt vilja göra: vi acceptera det med förtjusning, så vida fröken Margret tilllåter?

– Hvad menar doktorn?

– Jag menar, att jag vill döpa min båt till Masse och intet annat. Får jag det?

– För all del, jag räknar det inte för mitt namn, så jag har ingen rättighet att förbjuda.

Margret steg upp och gick in i salongen, följd af Gerda och doktorn.

Snart kom Greger Muhrman in, och när kaffet var serveradt, blef det helt naturligt först tal om musik och sång, och strax därefter satte Gerda sig vid pianot och ackompanjerade sin man, som sjöng sång efter sång vid synnerligt god röstdisposition.

Doktorn hade slagit sig ned i närheten af Margret, som satt i en låg länstol nära fönstret, hvarifrån man hade utsikt öfver sundet, som låg glänsande i solskenet och vattradt af en lätt bris samt öfversålladt af otaliga segel.

Hon satt och såg drömmande ut öfver hafvet och njöt i fulla drag af sången.

Greger Muhrman sjöng:

»Allt under himmelens fäste där blänka stjärnor små,
Den vännen som jag älskar den kan jag aldrig få.»

Doktorn såg, hur blek Margret blef och huru stora, klara tårar fyllde hennes ögon.

– Hm! Hjärtesorg! Det anade mig, tänkte han och såg med det innerligaste deltagande på den unga flickan.

»Tänker du att jag förlorader är, fast jag din gunst ej har,
Nej, det kan du vara förvissader på, att jag har en annan i val»,

ljöd den stolta, hurtiga stämman vid pianot.

Nu tystnade sången, och doktorn reste sig och tackade.

Gerda gjorde då ett omärkligt tecken åt honom och visade på Margret.

Doktorn förstod henne och gick fram till den unga flickan.

– Fröken Margret – sade han sakta med sin lugna, sympatiska röst – skulle ni vilja göra mig riktigt glad, så spela något för mig.

Margrets mörka ögon mötte doktorns med ett förvånadt och frånvarande uttryck.

– Jag spela! Ack, doktor, jag spelar aldrig numera.

– Men jag har hört, att ni spelar mästerligt.

– Det var förr kanske – för länge, länge sedan. Nu har jag glömt bort att spela – åtminstone då någon hör på.

– Men det är ju högst orätt, riktigt synd att göra så. När man fått en sådan gåfva, är man inte försvarad, då man gräfver ned den. Tänk, hvilken glädje ni därmed kan skänka er nästa.

– Det tror jag inte mycket på.

– Inte! Jo, fröken Margret, för så vidt ni räknar mig till er nästa, så är det ett faktum. – Låt mig inte be er mera.

Kan bjöd henne artigt bugande sin arm.

– Kom nu, fröken Margret, och spela för mig ett enda litet stycke, och jag skall vara er verkligt tacksam.

Hon reste sig, lade sin hand i doktorns och skrattade lätt.

– Det blir inte mycket att vara tacksam för.

Hon slog sig ned vid pianot, och hennes händer halkade lätt öfver tangenterna, liksom hon varit oviss om hvad hon skulle spela. Hon var blek och upprörd, ty helt plötsligt kom hon ihåg den kväll, då hon spelat för Erik sista gången – sin Davids- och afskedssång.

Och på en gång mindes hon den melodi, som då födts hos henne; ton efter ton sam klar och lefvande fram, och hon slog an och spelade den liksom magnetiserad och lockad af en osynlig makt.

Om möjligt spelade hon nu till och med bättre än förra gången. Hon hade sedan dess gått i lidandets stränga skola, hennes erfarenhet och hennes känslolif voro betydligt rikare, och detta inverkade och höjde också kompositionen. I all synnerhet där hon skildrade ofriden och kampen blef hon helt enkelt mästerlig.

Hennes åhörare sutto hänryckta, och Gerda såg med på samma gång beundrande och sorgsna blickar på den unga systern och tänkte inom sig: O, Maggi, hvad du måste lidit!

När sista ackordet förklingat, hvilket talade om den slutligt vunna segern och friden, steg Margret hastigt upp från pianot och gick ut på verandan. Hennes kinder voro purpurröda och de mörka ögonen strålade.

Doktorn steg också upp, men Gerda gaf honom en varnande vink att ej följa Margret. Han gick i dess ställe fram till fru Muhrman.

– Hur är det möjligt, att ett barn kan spela så och känna så? hviskade han upprörd.

– Ja, det är underbart, det är oförklarligt, svarade Gerda. Så har jag aldrig hört Maggi spela förr.

– Nej, inte jag heller, inföll Greger Muhrman, men hon är också en kvinna nu. Förr var det endast ett barn vi hörde spela.

Doktorn gick nu fram till pianot och spelade några muntra, lifvande melodier. Till sist ljöd Marseljäsens brusande toner genom rummet.

När han slutat och vände sig om, såg han Margret stå i dörren och höra på.

Hon såg lugn ut och gick fram till Gerda.

– Nå, hur går det med vår utfärd? frågade doktorn. Klockan är snart sex och vi borde väl snart vara ombord. Ären I snart redo mina damer?

– Strax, strax, herr kapten! log Gerda, slog sin arm om Margret och drog henne med sig ut i tamburen.

– »Herr kapten, var så god, sätt maskinen i gång»,

sjöng Greger och bjöd doktorn en cigarr.

– Det blir ett härligt månsken i afton, och vi ska inte göra oss brådt med hemfärden. Jag råder blott att damerna sätta väl på sig – och för resten finns det filtar i parti ombord.

Och snart stod den lilla kvartetten resfärdig. Margret såg utomordentligt bra ut i sin ljusa vårkappa och den blekgula halmhatten med svarta fjädrar uti. Hennes motvilja för utfärden syntes försvunnen, och hon fogade

sig lugnt och gladt uti att följa de andra.

Denna utfärd med doktorn och hans »Masse» blef ej heller den sista.

Allt som oftast gjorde brukspatron Muhrman och doktorn, då de träffades om morgonen, upp planer för aftonen, då Gerda och Margret afhämtades till lustfärder än till lands och än till sjös.

Doktorn drog sig så småningom så mycket som möjligt från de öfriga badgästerna och sällskapade nästan uteslutande med familjen Muhrman, och Greger och Gerda, som visste hvilken plåga det var för Margret att se en massa främlingar omkring sig, försakade för hennes skull villigt det lifliga sällskapslifvet inom badsocieteten.

Det var icke utan, att denna däraf drog sina slutsatser. I all synnerhet tycktes mammorna med ogifta döttrar gräma sig oerhördt öfver doktorns oförlåtliga förräderi, som de kallade det.

Snart började de också hviska tämligen högt, att doktorn gick i friareärenden upp till »villa Muhrman» samt att han förlorat sitt hjärta till »den folkskygga Margret Sjöström».

Det var också sant. Han hade tämligen snart kommit under fund därmed, och ju mer han såg och lärde känna den älskliga, okonstlade unga flickan, som tycktes så väl förstå honom, dess mer drogs han till henne med varmaste kärlek och sympati.

Hans ovanliga vetgirighet och forcerade studier och nu de senare åren hans ansträngande praktik hade hittills hindrat honom att ägna sig åt sällskapslifvet och åt kvinnan – i annan egenskap än den af läkaren gent emot sin patient.

Hans mor, som han nyss förlorat, var för honom idealet af en ädel och högsinnad kvinna, och han hade alltid drömt och hoppats att en dag få möta hennes afbild. I Margret såg han sin dröm förverkligad. Hon öfverträffade till och med hans drömmar, och han hängaf sig med hela sin rika, trofasta själ i kärlek till henne. Men ännu hade han ej sett det minsta bevis på att hans kärlek var besvarad.

Hon såg visserligen numera alltid nöjd och glad ut åt hans sällskap och deltog med intresse i hans samtal, men detta var också allt.

Han kände, att det stod liksom ett dystert spöke från ett förflutet dem emellan. Just då hon tycktes helt lätt och glad till sinnes och muntert besvarade ett skämtsamt ord från honom, blef hon plötsligt allvarsam och stirrade frånvarande ut öfver sjön, ointresserad och likgiltig för sin omgifning.

En annan gång, då hon satt nedstämd och drömmande, kunde han till sin outsägliga förtjusning se, att skuggorna veko vid hans ankomst och att ett gladt och lyckligt leende upplyste hennes drag, och då drog hoppets barmhärtiga ängel ånyo in i hans själ.

Så drefs han mellan hopp och tvifvel dag från dag.

Augusti månad var snart till ända, och badgästerna började så småningom – likt flyttfåglarna – draga bort i större eller mindre flockar.

I Muhrmanska villan stodo redan koffertar och kappsäckar packade, lillans vagn var fullproppad med dess ägarinnas små tillhörigheter: dockor, skramlor och alla möjliga leksaker samt filtar, kuddar och hvarjehanda.

Den lilla damen – Elsungen kallad – satt själf på en mjuk matta på golfvet i hörnrummet, och Margret var utnämnd till hennes sällskap för dagen, medan jungfrurna hjälpte fru Muhrman med inpackningen.

Margret hade slagit sig ned på golfvet hos den lilla och lät henne leka och rasa med sin unga moster så mycket hon behagade. Följden var den, att Maggis långa, rika hår hade fallit ned och hängde upplöst öfver den ljusa sommarklädningen ända ned på golfvet. Den lilla log däråt af förtjusning, fattade säkert tag i håret och ropade muntert: hopp, pålle, hopp!

Margret brast i skratt åt den lillas påhitt, tog upp henne i sin famn och tryckte henne ömt intill sig.

I detsamma steg doktorn öfver tröskeln men stannade, stum vid den syn han såg.

Så förtjusande hade Margret aldrig förr synts honom som nu, där hon satt rodnande och leende med det lilla älskliga barnet i sin famn.

– Hopp, pålle! Hopp! – ropade Elsa och grep med sin lilla knubbiga hand ånyo i Margrets hår.

– Men, doktor, ni skulle knackat på och varskott oss! – ropade Maggi emot honom.

– Förlåt! Förlåt! Men fru Muhrman visade mig hit in, och jag trodde, då jag hade hennes löfte, att jag inte skulle bli nekad inträde af de unga damerna, eller hur?

– Åh, den lilla nåden här har ju tilltygat mig så illa, så jag kan inte visa mig, – sade Margret, satte Elsa på mattan, steg hastigt upp och kastade tillbaka det långa, vackra, vågiga håret, som lik en mörk mantel föll ned öfver henne.

Doktorn gick emot henne och räckte henne sin hand.

– Ni är helt enkelt förtjusande som ni är, och jag ger Elsa som hårfrisörska min komplimang.

– Fy, doktor, det var olikt er! Ni brukar inte smickra.

– Det gjorde jag icke heller. Jag skulle säga mycket, mycket mer, om jag bara vågade.

Hans ögon strålade af kärlek och hänförelse.

– Nej, nej, jag ber er: säg intet.

Hon vek ett steg tillbaka och gjorde en afvärjande rörelse med handen.

Han blef blek och allvarlig.

– Får jag inte säga er farväl heller, fröken Maggi? Ni reser i morgon, och hvem vet, när våra vägar åter mötas.

– Ni har rätt: hvem vet, om de någonsin mötas mer.

– Om det berodde på mig, så vore det intet tvifvel därpå. Då skulle jag ofördröjligen resa till Y. för att göra bekantskap med er far, som ni talat så mycket om, och det för att bedja honom gifva mig den största skatt han äger i världen. Säg, Maggi, är jag inte gränslöst förmäten?

– Jag förstår er inte.

– Då vill ni inte förstå. Och dock är det inte gärna möjligt annat, än att ni vet, hvad jag menar. Ni har nog länge sett och förstått, att ni blifvit mig outsägligt kär, och jag vill nu, innan ni far, säga er, att jag älskar er af hela min själ.

– Nej, nej, säg inte så!

– Jo, Maggi, jag måste säga er det, och jag måste bedja er om genkärlek.

– Detta är omöjligt – omöjligt. Jag har intet hjärta att gifva bort.

Hon stod med nedböjdt hufvud och stirrade på mattan, där den lilla satt.

– Jag väntade mig nästan detta svar. Men säg inte, att det är omöjligt, ty om ni inte nu genast kan älska mig och besluta er för att blifva min, så kanske ni dock med tiden kan ändra åsikt.

– Mitt hjärta är oföränderligt. Hvad som en gång varit kan aldrig, aldrig utplånas. Sådan är jag.

– Åh, ni är så ung ännu. Ni vet inte, huru spänstig och lifskraftig ungdomen är. O, Maggi, jag skulle vara nöjd med så litet.

– Ack, doktor, ni finge mindre än intet. För er må jag säga det: ni skall finna hvarje atom af mitt hjärta upptaget af en annans bild, af en annan, som jag älskat så länge jag kan minnas tillbaka, – och så skall det förblifva så länge jag lefver. Nu inser ni, att jag beginge en förfärlig synd, om jag lofvade er kärlek och tro.

Doktorn betäckte ansiktet med händerna och sjönk ned i en stol vid fönstret.

– Elta leka hopp pålle! hördes den lillas jollrande röst.

Maggi stod som förstenad vid den djupa, stumma smärta hon tillfogat den man hon skattade så högt.

Plötsligt gick hon fram till honom och strök sakta på hans arm.

– Käre doktor, var inte så bedröfvad. Jag kan inte hjälpa det. Jag är ju själf så olycklig och får alltid, alltid vara det.

– Stora, tunga tårar föllo utför hennes kinder.

Han såg upp och tog hennes hand i sin.

– Ja, Maggi, det är en bedröflig värld vi lefva i. Ni är olycklig och jag är det, och så få vi kanske gå båda två genom lifvet.

Han steg upp och gick häftigt af och an på golfvet.

– Maggi ta Elta! – Opp! Opp! ropade den lilla.

Maggi tog henne på armen och gick fram emot doktorn.

Han stannade och stirrade på gruppen.

– O, Maggi, Maggi, huru outsägligt lyckliga kunde inte vi två blifvit – om – om

– Ja, om?

Hon log matt.

– om inte den andre kommit i vägen! Om jag kommit först!

– Ja, då skulle det varit redan när jag var ett barn, och då hade ni nog aldrig märkt att jag fanns till en gång.

– Ni har rätt! Jag är ju så gammal. Jag kan inte ha hopp att vinna en sådan ung, fager kvinna.

– Säg inte så. Ni om någon är värd att älskas och blifva lycklig.

– Men jag blir det aldrig, aldrig, Maggi.

– O, jag kan inte hjälpa det. Förlåt mig!

– Förlåt mig, Maggi, och tänk på mig någon gång med vänlighet. Ni anar ej, huru förfärligt det är att lämna er utan en gnista af hopp. Farväl!

– Farväl, käre doktor! Tack för allt!

Blixtsnabbt slog han armarna om henne och barnet och tryckte dem häftigt intill sig.

– Gud välsigne er båda! hviskade han upprörd och skyndade ut.

Några minuter senare, då Margret stod vid fönstret med den lilla på sin arm, såg hon honom gå ned för backen på vägen åt staden till. Han gick sakta och böjd och lutande som en åldring.

Det stack till i hennes hjärta af den bittraste sorg och det varmaste medlidande.

Hon kände, att där gick en man som få, en trofast, ädel människa, bort för alltid ifrån henne, och att hon kunnat blifva mycket lycklig med honom – om icke – – Erik –

Det drog ett smärtsamt drag öfver hennes ljufva ansikte och hon brast i en våldsam gråt öfver både honom och sig själf.

– Maggi inte gåta! – Hopp, pålle! Hopp!

VI.
Slädpartis-balen.

Två och ett halft år hade gått till ända.

Det var midvinter och klingande före i staden Y:s omgifningar.

Nu eller aldrig borde väl ungherrarne ställa till ett slädparti – tyckte stadens unga damer.

Men de unga männen tycktes ej göra sig någon brådska, och detta harmade damerna obeskrifligt, i all synnerhet som det såg ut att ej blifva långvarigt före.

En förmiddag kom Ceres häftigt inrusande till Margret, som satt och arbetade vid sitt sybord i salen, där hennes mor, den ståtliga fru rådmanskan, förr suttit.

Ceres såg mer än vanligt liflig och upprymd ut.

– Välkommen, Ceres! Hvad står på? sade Margret och log åt Ceres’ ifver.

– Åh, kära du, det sker underliga ting i vår goda stad.

– Hur så?

– Fullkomliga naturfenomen. Märkvärdigare skulle inte vara, om solen sloge sig på att lysa om natten och månen om dagen.

Själf brast hon ut i det mest uppsluppna skratt åt sina reflexioner.

– Men, Ceres då, var litet mindre dunkel och – –

– Hvad nu? Är jag dunkel? Jag låter ju både sol och måne skina både dag och natt och omvändt också, om du så vill.

– Det är skada, att inte Pontus är hemma och kan sentera dina kvickheter.

– Ja, det är skada. Men vänta nu, skall du få höra.

– Nå, ändtligen!

– Jo, ser du, Betty Bruun, som du vet är förlofvad med doktor Areskog, kom in till mig i morse och berättade något genomgående roligt och stiligt. Hon hade i går eftermiddag i samråd med Alma Ågren kommit på den lysande idéen, att stadens unga damer skulle ställa till ett slädparti själfva, köra för hvarandra och helt och hållet ingnorera våra tröga och dåsiga ungherrar, dem till straff och andra till varnagel. De flickor, hvilkas pappor ha hästar, skulle bjuda dem på skjuts, som inga hästar ha. Vi skulle försöka få ihop så många slädar som möjligt och skulle så samlas på stora torget kl. ½ 5 och först åka omkring där tre gånger; hör du, tre gånger rundt! – Tänk dig hvilken effekt och tänk dig, hur det skall taga sig ut för våra antagonister, de där fiskblodskavaljererna.

– Ja, programmet är ju lysande.

– Åh, programmet är inte slut än. När vi åkt kring torget, ska det bära åstad förbi Bokskogen ut åt Jösbäcksvägen och upp till kamrer Johanssons landtställe Marieberg. Där ska vi dricka kaffe och brylå, dansa och hålla tal, och kl. 8 ska vi vara hemma igen.

– Allt det där låter ju förtjusande trefligt.

– Ja visst, gör det inte? Och nu var Betty inne hos mig och bad mig vara med samt först och främst intressera dig för saken. Hon sade, att hon förlåter dig aldrig, om du inte kommer med, Maggi. Du vill ju?

– Åh, nej, kära Ceres! Du vet ju, att jag på senare åren helt och hållet dragit mig ifrån alla större tillställningar.

Men nu blef Ceres till hälften förargad.

– Det vet jag visst, men huruvida dina skäl därför kunna anses giltiga eller ej, det lämnar jag åt andra att bedöma.

– Det är väl skäl nog, att man ej dansar, då man ej har lust, och att man ej går på baler och nöjen, då man finner det vara en plåga i stället för ett nöje.

– O, du envisa, stygga, älskade unge!

– Ja, jag vet, att jag är envis i detta som i allt annat; det som en gång har rotfäst sig i mitt hjärta eller hufvud, det sitter där så länge det finns lif kvar.

– Du var dock så annorlunda förr, Maggi!

Ceres stämma lät helt sorgsen, och hon såg så ömt och allvarligt på Margret.

– Jag var det. Jag var glad bland de glada och ung med de unga. Men jag känner mig gammal i förtid, och hvad du och de andra flickorna anse för ett nöje, det är minst sagdt en plåga för mig. Men låt oss inte tala mera härom. Du vet ju skälet därför lika väl som jag, Ceres.

– Jag vet det. Men låt oss just tala om den saken – – –

– Nej, nej!

– Jo, Margret, nu är det min tur att vara envis. Eljest har jag alltid tegat och aldrig vidrört det ömtåliga ämnet, men nu har jag ett alldeles särskildt skäl för att göra motsatsen i dag.

Hvilket skäl?

– Du skall strax få höra. Låt mig bara först få säga dig, hur riktigt genomgående barnsligt och ologiskt du handlat, då för snart fyra år sen, du vet – – Du skulle inte flytt, du skulle inte begraft dig ett helt år borta hos Gerda på landet.

– Åh, du vet nog, att jag inte begrafde mig på landet. Jag var ju på en mycket angenäm badsejour i Helsingborg under tiden.

– Prat, Masse, du ville nog inte vara ute där mer än här. Folk trodde nog, att du var folkskygg, där också. Ja, förlåt mig, älskling, att jag säger rent ut.

– Genera dig inte, Ceres, utan fortsätt du.

– Du skulle stannat hemma och hållit dig tapper och trotsat både prat och skvaller – och Erik med – – –

– Att du känner mig så litet, Ceres, att du öfverskattar mig och mina krafter så – – –

– Man kan hvad man vill.

– Ack, Ceres, det går väl an att prata, då man ej själf gått igenom något dylikt.

– Du har rätt. – Jag är väl för svår mot dig, kan jag tro. Men jag menar så väl. –

– Jag vet det, därför har du också fri talan.

– Ser du, jag skulle önskat, att folk inte sett och förstått, att det grep dig så att förlora honom.

– Det sätter jag mig öfver. Jag kan inte hyckla. Må de döma och fördöma, mitt samvete är rent. Jag kunde inte handla annorlunda. Först och främst måste jag vara sann mot mig själf.

– Ja, du har nog rätt, från din synpunkt sedt. Men det grämde mig ända in i själen, att den där egenkäre löjtnanten skulle bli dubbelt så egenkär genom att höra, att du för hans skull höll på att dö.

– Det var väl också mitt fel, att jag inte dog, Ceres?

– Men Maggi då!

– Nej, Ceres, det var verkligen inte mitt fel, ty jag ville så gärna, ack, så outsägligt gärna ha dött då.

– Ja, då hade jag också dött. Lita på det, raring.

– Säg inte så, Ceres! Du har mycket ännu att lefva för. Du har en beundrare så hängifven, så trogen, att världshistorien ej kan uppvisa hans like.

Margret log.

– Och inte heller hans – – –

– Hvad?

– Åh, det gör detsamma. – Men – men hans hjältemod, om du så vill.

– Hm! Visste han bara, att han hade en gnista hopp, så – – –

Margret såg bedjande och forskande in i Ceres ögon.

– Tyst nu, din inkvisitor! Det var inte härom vi skulle tala, utan om något helt annat. Vi ha gått betydligt från ämnet, som det heter i romanerna.

– Vi kvinnor beskyllas ju alltid för det felet.

Margret log ett litet satiriskt löje.

– Bevars väl, liksom inte männen vore lika stora pratmakare. Jag vill då aldrig höra dylikt.

– Nå, hvad var det du mer ville säga?

– Jo, det var helt enkelt *det*, att det skär mig in i hjärteroten, att Erik Gerle – – –

– Hvarför skall du nämna hans namn? Du vet, att vi bannlyst det i våra samtal.

– Därför att jag måste det nu. Jag måste säga dig, att det harmar mig, att han skall tro, att du ännu sitter här och sörjer och ännu inte tröstat dig öfver förlusten af honom.

– Kära Ceres, var lugn, han får nog aldrig veta hvilket jag gör. Han har ju inte varit här allt sedan dess – – – och det lär väl ingen skrifva och relatera dylikt för honom.

– Jo, det är mycket antagligt, att både Oskar och flere med honom göra det.

– Nå, låt dem det då! Hufvudsaken är dock den, att han inte själf är hemma – och ser –

– Men det är just hvad han är. Han har kommit hem. Han kom i morse. Betty Bruun berättade det helt nyss.

Margret sjönk tillbaka och blef dödsblek.

– Ceres, är det sanning?

– Ja, det är det! Men Margret då! – Försök att hålla modet uppe. Nu om någonsin behöfver du det. Samla nu alla dina krafter och omgjorda dig med din kvinnliga stolthet. Kom ihåg, huru trolöst han handlat mot dig, – och res dig, Maggi! Det är inte du, som behöfver blygas. När han nu har den fräckheten att visa sig här, så behöfver sannerligen inte du gömma dig undan eller fly fältet.

– Jag tänker det sannerligen inte heller.

Maggi sprang upp. Hon var som förvandlad. Hennes mörka ögon blixtrade stolt, och kinderna brunno. Hon andades häftigt och gick fram och åter med högburet hufvud.

– Jag tänker det sannerligen inte. –

Hon stannade framför Ceres.

– Jag tänker inte slå ned mitt öga för någon, hvarken för honom eller någon annan. Jag har varit barnslig länge nog. Må jag möta honom och – det i denna dag!

Det flög liksom en strålglans öfver de ljufva, numera alltid så sorgsna dragen.

– Det är rätt, Masse, stå bara på dig! Behandla honom bara på det mest iskalla, likgiltiga sätt.

– Var lugn! Du skall bli nöjd. – Och hur var det nu med det där slädpartiet? När skall det gå af stapeln?

– Redan i afton. Beslut och handling äro ett hos kvinnan. Du blir naturligtvis med, Maggi?

– Naturligtvis!

– Bravo! Bravo!

Ceres klappade händerna.

– Jag lånar pappas gamla ståtliga parsläde, det vackraste slädnätet och de största bjällerkransarna samt våra präktiga gamla bruntar och – så bjuder jag min nådiga fröken Ceres Ringius på skjuts.

Hon slog armarna om Ceres och valsade ett slag med henne rundt omkring bordet.

Ceres bara skrattade.

– Nu känner jag igen min gamla Masse från fordom. Det var länge sen jag såg dig sådan.

– O, Ceres, jag tycker det är en hel evighet sedan dess!

Margret stannade och strök håret ur pannan.

Därinnanför ljöd det i takt med hjärtat: Han är här! han är här! han har ändtligen kommit igen! – Och ögonblicket därefter: Nej! Nej! Aldrig! –

Ja, han hade verkligen kommit igen, Erik Gerle, efter sin nesliga flykt för tre och ett halft år sen.

Bedårad, lockad och frestad af en kokett och lättsinnig kvinna, hade han glömt heder och plikt, ungdomskärlek och allt och följt henne, men snart nog hade han tröttnat på henne, afskuddat sig oket och lämnat henne samt tillbragt de gångna åren dels i hufvudstaden dels uppe i Norrland, där han arbetade på ett postkontor mellan mötena.

Rektor Gerle var död sedan ett halft år tillbaka, och det befanns då, att han efterlämnade mindre förmögenhet, än man väntat.

Brorsönerna, i synnerhet Erik, hade blifvit honom dyrbara i längden.

Nu var han återkommen till Y., oaktadt det gamla hemmet var upplöst, men han hade börjat längta på ett häftigt uppfordrande sätt efter den gamla födelsestaden och vännerna där, och som han var van att få som han ville och att göra det han önskade, så for han genast från Norrland genom dag och natt, tills han nådde den lilla sydligt belägna staden Y.

Här bodde han hos Oskar, som ordnat sig ett eget, anspråkslöst litet hem.

Så snart Erik uppvaknat ur ruset, hade han bestormats af samvetskval öfver sitt trolösa beteende mot Margret, och stundom hände det, att han tyckte han skulle velat gifva sitt lif för att ha det ogjordt. Men som han var ett ögonblickets barn och märkvärdigt sangvinisk och sorglös – för att ej säga mer – så slog han snart bort både ånger och samvetsförebråelser, dränkte dem i ett gladt lag bland muntra kamrater, där han

oftast var den gladaste bland de glada utan att vara hvarken någon spelare eller rumlare. Men lefva högt ville han, och när han nu efter farbroderns död måste draga in på staten, då den lilla löjtnantslönen ej tillät några extravaganser, så måste han se sig om efter några biförtjänster.

Han hade en gammal ungdomsvän, som nyss blifvit utnämnd till postmästare i en af Norrlands mindre städer, och Erik lät på hans inrådan skrifva in sig i Kongl. postverket.

Måhända föresväfvade honom också det råd han fått af rådman Sjöström, hvilken utfäste som villkor för Margrets hand, att Erik måste söka sig någon inkomstbringande syssla.

Ja, hvem vet? – Ty emellanåt framträdde Margrets bild för hans inre öga och bortskymde för stunden alla andra mer eller mindre bedårande bilder. Den gamla barndomskärleken lockade stundom med oemotståndlig dragningskraft, och då blef Erik tyst och dyster och en gåta för sin omgifning, men det var ej ofta dessa omslag ägde rum.

Han var och förblef gunstlingen hos damerna, hvilka täflade om att skämma bort den ståtlige officeren och angenäma kavaljeren, hvars egenkärlek och självkänsla i följd däraf blefvo nästan ursäktliga. Dock midt under sina lättvunna segrar bäfvade han stundom vid tanken på att möta Margrets rena, oskuldsfulla ögon.

Nu var han emellertid åter i sin födelsestad och hade genomgått en het dust med Oskar, som sade honom sitt hjärtas tankar angående flykten med donna Carlina.

Erik lät honom tala ut och sade till sist, att ingen kunde bittrare ångra det än han själf, och bad Oskar ej mer vidröra det pinsamma ämnet. Oskar biföll hans önskan men tog som en liten hämnd den föresatsen att ej med en enda upplysning tillfredsställa Eriks nyfikenhet om Margret. Visserligen ville Erik ej fråga direkt efter henne, men Oskar förstod nog halfkväden visa.

När Erik ej kunde aflocka brodern hvad han ville veta, gick han ut i staden till forna vänner och kamrater, där han snart fick alla de upplysningar han önskade och reda på allt, som passerat under hans frånvaro.

Nyheten för dagen – det beramade slädpartiet, som de unga damerna skulle ställa till, – hade redan som en löpeld spridt sig bland ungherrarna, och de beslöto nu med Erik i spetsen att taga hämnd – men en ädel hämnd, som skulle samla glödande kol på deras älskvärda antagonisters förtjusande hufvuden.

Redan något före half fem började de första slädarna anlända till torget.

De kommo något sakta och dröjande, liksom blyga och fruktande något försåtligt öfverfall, men då intet ovanligt syntes, utan det hedervärda gamla torget låg tomt och öde som vanligt, blefvo de djärfvare och foro klingande och blänkande allt längre fram.

Som genom ett trollslag kommo de från alla gator och gränder, som mynnade ut vid torget, allt fler och fler ekipager och stannade efter hvarandra i en vid halfcirkel kring det stora torget.

Sist af alla och ståtligast af alla syntes nu det Sjöströmska ekipaget i ett värdigt skridt köra ut genom den stora, vidöppna porten till rådmannens imponerande gamla hus vid torget.

Seltygen blänkte i solskenet, så ock de välfödda, välskötta pållarna; det vackra slädnätet – Margrets händers verk – var bländande hvitt, den antika, aristokratiska släden, som tillhört Margrets morfar, kapten von Born, under hans korta glansperiod, de ståtliga bjällerkransarna, som ljödo klart och melodiskt som silfverklockor i den klara vinterluften, de båda vackra, unga flickorna med strålande ögon och rodnande kinder och i eleganta vinterdräkter, allt bidrog att göra Margrets och Ceres' entré så lysande som möjligt.

Bakpå släden stod rådmannens faktotum, den gamle trotjänaren Lars Hurtig, hvilken flickorna styrt ut i en stormhatt af aktningsbjudande dimensioner, prydd med en stor korpvinge, sjögröna sammetsband och en blänkande guldkokard.

Ståten blef också vederbörligen senterad, ej allenast af hela den muntra, täcka skaran i de till ett tjugotal uppgående slädarna, utan också och ej minst af en skara unga män, som samlat sig i notarien Wickmans fönster, där de nyfiket skockade sina hufvuden samman för att se så mycket som möjligt utan att själfva blifva sedda.

Äfven Erik var där och mönstrade intresserad släde efter släde med deras täcka innehåll. Han igenkände de flesta, och ett gladt leende upplyste hans vackra ansikte. Så till sist såg han porten till Sjöströmska gården slås upp på vid gafvel, och han återsåg för första gången efter år och månader Margret, sin barndoms och ungdoms älskade.

Han blickade ifrigt och forskande in i det sköna, hulda anletet med de mörka ögonen och den ljufva, leende munnen.

Hon höll själf tömmarna och styrde med omedvetet behag de skinande, kråmande bruntarna, dem Erik själf så ofta åkt efter tillsammans med Pontus och Maggi.

Hon såg käck, hurtig och blomstrande ut samt allt annat än lidande af hjärtesorg, som han, egenkärt nog, gått och inbillat sig så smått de här åren, och i hvilken åsikt han nu blifvit betydligt stärkt genom bekantas berättelser om huru Margret dragit sig tillbaka från alla större tillställningar och nöjen.

En vild, pockande längtan att återse henne på närmare håll bemäktigade sig honom och en önskan att se hvilken verkan hans åsyn skulle göra på Margret. Van att ögonblickligen lyda sina impulser grep han också sin hatt, rusade ned för trapporna och fattade posto i det hörn af torget, hvilket han visste slädarna skulle passera på sin väg ut åt Bokskogen.

Här stod han och såg det långa, brokiga, lifliga tåget, så rikt på ungdom och fägring, draga torget rundt tre gånger i sakta och imponerande skridt.

Sjöströmska ekipaget körde i têten, och när, efter sista hvarfvet, det vek af i västra hörnet, befann sig Erik blott en meter från Margrets sida.

Hon blickade plötsligt åt sidan och såg en lång, smärt, ståtlig ung man med hatten i hand stå djupt bugande framför sig. Hans mörkblå, blixtrande ögon sände henne en lång, eldig blick, och en mörk rodnad färgade hans kinder.

Margret såg genast, hvem det var.

Hon bleknade, och blodet stockade sig så häftigt i hennes bröst, att hon höll på att mista andan, men hon lyckades dock behärska sig, gjorde en knappast märkbar böjning på hufvudet, och i samma ögonblick höjde hon piskan, hennes mörka ögon lågade till som af vrede och förakt, och med ett lätt hvinande slag föll pisksnärten ned öfver bruntarnas feta, skinande ryggar.

Dessa blefvo högst förvånade och indignerade öfver en dylik ovanlig behandling, ryckte häftigt till och satte i väg med all den fart deras flegmatiska temperament kunde åstadkomma.

De öfriga slädarna med deras täcka körsvenner följde efter i raskt traf, och Erik, som med blottadt hufvud stått leende och bugande åt dem alla, då de passerade förbi honom, såg dem blänkande och klingande raskt försvinna bort åt Storgatan och ut genom tullen.

En timme därefter svängde den glada, lysande kavalkaden upp på Mariebergs gård.

Efter vederbörlig afpälsning vidtog snart där inne i stora salen det mest ystra, skämtsamma samkväm.

Kaffebordet stod dukadt med en hel massa läckerheter, hvilka alla blefvo rättvist uppskattade.

Därefter inbars en liten rykande bål, och det ena skämtsamma talet aflöste det andra, oupphörligt afbrutet af klingande skrattsalfvor.

Slutligen började dansen och träddes med lif och lust tills kl. ½ 8, då slädarna körde fram och det muntra tåget styrde kosan till staden och torget, där de skulle skiljas åt.

Där väntade dem en öfverraskning.

En deputation af sex unge män voro dem till mötes och anhöllo på det mest utsökt artiga sätt att få den höga äran se samtliga deltagarinnorna i slädpartiet på en enkel kollation med dans och supé på stadshotellet kl. 9 i afton.

Notarien Wickman förde ordet och gick åtföljd af de öfriga unge männen – bland hvilka äfven Erik Gerle befann sig – från släde till släde och framförde inbjudningen.

De unga damerna mottogo den med huldrika leenden och rodnade djupt öfver de »glödande kolen», som nu, i form af de djupaste bugningar och det älskvärdaste lilla tal, regnade ned öfver dem.

Att svara något annat än jakande kunde naturligtvis icke komma i fråga; de danslystna ungmörna hade sannerligen icke någon högre önskan än att få antaga bjudningen.

Med den glada stämningen förhöjd minst femtio procent skyndade de alltså hem, hvar och en till sitt, för att göra toalett.

– Jag kommer inte med – var Margrets första tanke, då hon i det klara månljuset såg Erik tillsammans med de öfriga unga herrarna stå bugande vid sitt ekipage, men ögonblicket efter kom det en häftig längtan öfver henne att få vara med och se honom ännu en gång.

– Så hyggligt af dem! Så vådligt hyggligt! – hörde hon Ceres hviska, då deputationen gått till den andra släden.

– Nu, Masse, gäller det att komma hem genast och göra sig så vacker som möjligt. Jag hoppas, att du tar din crêmefärgade klädning, som du fick i julklapp af din pappa. Och jag hoppas, att du nu, om någonsin, skall göra allt hvad göras kan för att blifva – helt enkelt bedårande och oemotståndlig, hör du! Allt för att gräma till döds – en viss person, som du nu naturligtvis inte ser åt en gång.

Kl. 9 strålade stora danssalen på stadshotellet i rikaste belysning.

Värdarne, notarien Wickman och löjtnant Gerle, gingo helt nervösa omkring och kastade en sista blick öfver det hela.

Allt syntes dem ganska godt: så väl den vackra bladgruppen i ett af hörnrummen, där buffeten med rikliga förfriskningar hade sin plats, som ock den improviserade dansmusiken, som bestod af en sextett blåsinstrumenter. Äfven de små nätta balböckerna med dansprogrammet vunno deras bifall. En ung ingeniör med snabbskrifvartalang hade i största hast förfärdigat dem. På vignetten hade han tecknat en djärf valkyria till häst, och i diket vid sidan af vägen låg en af skapelsens herrar på knä, med knäppta händer och bedjande

blickar anropande den sköna ett: »Förlåtelse och tillgift!»

Snart anlände de intagande gästerna. Erik stod vid dörren och mottog dem med det utomordentliga behag, som var honom eget.

Sitt mest bedårande leende hade han dock sparat för Margret, som vid Ceres’ arm inträdde i balsalen.

En mera förtjusande syn än de båda unga flickorna kunde man ej se.

Ceres hög och ståtlig med sitt rika, guldblonda hår, sitt täcka, blomstrande ansikte och klädd i ljusaste blått med garnityr af prästkragar var en fullkomlig kontrast till Margrets mera späda, eteriska uppenbarelse och mörka, sydländska skönhet. Hon hade verkligen tagit på »den crêmefärgade», och den klädde henne utomordentligt väl. Ett par mörkröda, halfutslagna rosor på hennes svarta hår och vid hennes bröst gjorde utmärkt effekt.

En fin rodnad låg öfver det ljufva, oskuldsfulla ansiktet, och de stora, mörka ögonen lyste som stjärnor.

Den första, som mötte hennes blick, var Erik, hvilken djupt bugande räckte henne och Ceres hvar sin liten balbok.

Hon gjorde en kall, främmande böjning på hufvudet, mottog boken och såg på den.

»Förlåtelse och tillgift» – stod där i tydliga drag. Hon skalf till, och omedvetet mötte hennes blick Eriks, i hvars ögon den mest ödmjuka bön om förlåtelse stod afspeglad.

Men hon vände sig blixtsnabbt om, rätade sig med medfödd elegans, ärfd efter hennes mor, den stolta, raka fru rådmanskan, och skred vid Ceres’ sida bort till en grupp unga flickor.

Första valsen spelades upp, och den dansade Margret med Axel Unge, som nu var välbeställd bokhandlare i Y. Han hade alltid beundrat Margret, fastän hopplöst, då ju Erik Gerle allt ifrån barndomen varit hennes utkorade kavaljer.

Men i afton tycktes ung’ Axels mod och förhoppningar växa, ty dels syntes Margret – balens strålande drottning – honom särdeles bevågen och dels tycktes den långe löjtnanten, hans forne rival, ej våga närma sig henne.

Efter andra polkan gick Margret vid Axels arm in i ett litet kabinett för att hvila.

Strax därefter lämnade Axel henne för att uträtta ett uppdrag åt Margret. Hon hade med flit skickat bort honom för att få vara ensam.

Hon lutade sig tillbaka i soffhörnet och tillslöt ögonen. Det gick rundt i hennes hufvud, hennes pulsar slogo häftigt och hennes hjärta klappade oroligt.

Hur var det möjligt, att Erik var här, här, och de dock voro som ett par främlingar för hvarandra? Huru hade hon ej gjort våld på sig för att ingen skulle märka, huru upprörd hon var, huru hon led och hvilken möda hon haft att oupphörligt undvika honom.

Nu hörde hon någon komma in, och i tanke att det var Axel, som kom tillbaka, reste hon sitt hufvud och såg upp.

Men i stället för Axels korta, undersätsiga gestalt såg hon en hög, smärt officer i glänsande uniform stå djupt bugande vid hennes sida.

Hon blef dödsblek och andades häftigt.

– Vågar jag anhålla om tredje valsen?

Hans stämma lät upprörd och sväfvande.

– Jag har ingen dans ledig.

Hon fingrade nervöst på balboken.

– Finns då inte ett enda hvarf kvar åt mig?

– Nej, *intet* finns kvar åt er, herr löjtnant.

– Inte detta en gång?

Han tog balboken ur hennes hand och pekade på vignetten, där orden »Förlåtelse och tillgift» stodo med stora, röda bokstäfver.

– Nej! Nej!

Och hon reste sig häftigt upp.

– Margret, du kan inte vara så grym, så hjärtlös!

– Jag grym –?

Hon slog upp sina stora, sorgsna ögon och såg på Erik med en blick, som han aldrig kunde glömma.

– Ja, du är grym, om du inte förlåter mig, när jag beder dig därom på mina knän.

Han gjorde en rörelse, liksom ville han falla på knä för henne.

– Nej, nej!

Margret sträckte afvärjande händerna mot honom.

I detsamma kommo Ceres och Axel Unge.

– Kom, Maggi, – ropade Ceres häftigt – det är den här françaisen vi ska dansa vis à vis. Doktor Areskog går just nu och söker dig.

Erik steg tillbaka och lät Margret passera ut i danssalen.

Vid supéen syntes han ifrigt uppvakta Ceres, som emellertid på det mest kalla och frånstötande sätt upptog hans artigheter.

Kotiljongen dansade Margret åter med Axel.

Erik gick omkring som ett åskmoln.

– Jag måste dansa med henne, jag måste, – mumlade han halfhögt, och plötsligt ilade han tvärs öfver golfvet och fram till Margret i en af turerna, bugade sig djupt, slog sin arm omkring henne, innan hon hunnit sansa sig, och valsade ut med henne.

– Maggi, älskade, älskade, förlåt mig! Om du visste, hur bittert jag ångrar, hur jag förbannar mig själf. Du

måste, du måste förlåta mig. Att fela mänskligt är, gudomligt att förlåta – och du är en ängel, Maggi, min goda ängel, – hviskade han smekande i hennes öra.

Musiken omhvärfde dem med tjusande, oemotståndlig makt.

– Maggi, Maggi, om du visste, huru kär jag håller dig! – Om du visste, hur jag längtat efter dig!

Han tryckte henne allt fastare intill sig, och hans varma andedräkt smekte hennes panna.

Hon slöt ögonen och böjde sig sakta ned öfver hans axel.

Var det en dröm? Hvilade hon åter i hans armar? Hennes barndoms, hennes ungdoms älskade, var hon åter hans? Sväfvade de båda åter fram mot lycksalighetens land? – Hvad det var ljuft att få glömma allt, allt sorgligt! – Hvilken salig dröm! Hon ville aldrig vakna. Hon ville drömma den till slut.

– Maggi, svara mig, älskar du mig än?

Hon kunde ej svara ett ord, men hon lät en sekund sina milda, ljufva ögon hvila i hans.

Hon var som förtrollad. Den tjuskraft, den obetvingliga makt, han alltid ägt öfver henne, gjorde sig åter gällande.

– Maggi, du vill ju bli min?

Plötsligt tystnade musiken och de stannade.

Ceres kom brådskande fram till Margret.

– Maggi, – ropade hon skarpt – kom, kom! Berndt är här för att hämta dig. Din far har häftigt insjuknat.

Och hon förde hastigt bort Margret, som gick viljelös som i en dröm.

VII.
Trolofning och bröllop.

Rådman Sjöström hade förkylt sig och låg illa sjuk i lunginflammation.

Han hade feber och yrade, och Margret, som troget vakade vid hans säng, hörde, huru han oupphörligt talade och fantiserade om den älskade makan, som gått förut, hörde, huru han sade, att han nu skulle komma till henne och möta henne, där ingen skulle skilja dem åt.

Och han talade sant.

På nionde dygnet af sjukdomen slumrade han in för alltid, älskad och saknad som få, icke allenast af barn och barnbarn utan ock af hela samhället, där han varit en högt betrodd och omtyckt man.

Margrets sorg var gränslös. Hon kände, att hon förlorat sitt trognaste stöd i lifvet.

Begrafningen var storartad. Icke allenast de rika och ansedde, de som stå högt på samhällets trappa, följde rådman Sjöström till grafven, utan äfven de fattiga och ringa, ty för dem hade han varit ett stöd, och många voro de tårar af lidande och nöd han aftorkat; från Sjöströmska husets tröskel hade ännu ingen verkligt hjälpbehöfvande blifvit bortvisad.

Det gamla hemmet blef tomt och öde, sedan alla syskonen, som varit samlade vid den älskade faderns dödsbädd, hade lämnat det.

Pontus hade återvändt till akademien, och Gerda med man och barn hade rest, sedan de fåfängt uppmanat Margret att följa dem.

Fru Helfrid hade nämligen erbjudit sig att taga lilla Gurli hem till sig, om Margret ville vistas i Gerdas hem. Men Margret ville på inga villkor lämna Berndt ensam.

Således funnos nu, i det förr så glada hemmet med den stora, muntra barnskaran, endast Berndt, Margret och lilla Gurli kvar.

Margret uppbjöd hela sin förmåga att för syskonen göra allt, som kunde skingra deras sorg och saknad, men hon kände sig själf så öfverväldigad af denna sorg, att hennes krafter ej ville räcka till.

Om Erik hade hon intet annat hört, än att han rest bort strax efter hennes fars död – på besök till släktingar i Karlskrona.

Något öfver en månad efter begrafningen fick emellertid Margret ett bref från honom.

Hon läste och genomläste det upprepade gånger, och hvad som stod däri syntes på det djupaste uppröra henne.

Striden var skarp men kort.

Hennes kärlek och öfverseende hade segrat, och med ett öfverjordiskt uttryck af lugn lycka slog hon sig ned vid skrifbordet och besvarade Eriks bref och lofvade honom att blifva hans hustru, så snart han önskade det.

Därefter tog hon både sitt och Eriks bref och gick till Ceres, hennes trogna och pröfvade vän sedan barndomen.

Med växlande känslor läste Ceres de båda brefven. – Mycket sade hon ej, men i hvad hon yttrade låg både ömhet och stränghet, och Margret, som tyst hörde på, lät henne tala ut. Sedan gick hon sakta fram till Ceres, slog armarna om hennes hals och hviskade:

– Ser du, älskling, jag har intet annat val. Jag måste bli hans. Det kanske låter som ett tomt talesätt, då jag säger, att jag inte kan lefva utan honom, men det är så.

– Åh, tiden läker alla sår.

– Nej, Ceres, det finns sår som aldrig läkas. Men, ser du, det är inte detta jag i främsta rummet tänker på eller på mig själf, utan det är på Erik. Jag har fått liksom en vision, att det vore för hans bästa, för hans sanna väl, om jag blefve hans hustru. Ack – tillade hon blygt och ödmjukt – det är ju inte gärna möjligt, att så mycken trogen kärlek, så många brinnande böner skola lönlöst frambäras och offras.

– Du älskade vän! – sade Ceres och smekte hennes kind, som var våt af tårar.

– Ja, jag är nog svag, Ceres, men jag känner, att han stundom är svagare, – och då skall jag vara till hands att stödja honom. Därför, ser du, lofvar jag honom nu att bli hans för lifvet, och det löftet återtar jag aldrig, om än hela världens glans och rikedom bjödes mig i utbyte. – Förstår du mig nu, Ceres?

– Ja, jag förstår nu, att du inte kan handla annorlunda.

– Och vill du fortfarande vara min vän?

– Ja, Margret, det vet du.

– Och äfven Eriks vän – för min skull?

– Äfven Eriks. –

De båda vännerna stodo länge tysta i en lång varm omfamning.

På hemvägen från Ceres lade Margret brefvet till Erik i en breflåda.

Hennes öde syntes nu beseglad, och hon gick lugn och blid omkring och styrde och ordnade i det gamla hemmet och drömde om den nya, lyckliga framtiden vid hans sida.

Den lät ej heller länge vänta på sig.

Erik var ej den, som hade ro och tålamod att sitta overksam och vänta på lyckan.

Så snart han fått Margrets bref, skyndade han till henne.

Det var med en triumfators jublande känslor han tog den höga, gamla stentrappan i ett språng. Visserligen grumlades för ett ögonblick hans stolta segerkänslor vid hågkomsten af hvad som händt, strax efter det han sista gången gått utför denna trappa, men så snart han fått se Margret och i hennes ögon läst vissheten om en obegränsad tillgift och en oföränderlig kärlek, så slog han för alltid bort alla obehagliga minnen och hängaf sig med sin naturs hela styrka och eldiga intensitet åt lyckan.

Kort därefter växlade de ringar i all tysthet inom den närmaste familjekretsen i Helfrids hem.

Den motvilja syskonen hade emot partiet försökte de dölja för Margrets skull. De hade under årens lopp sett hennes starka kärlek till Erik; de visste, huru pröfvad den blifvit och huru den bestått profvet. De kände, att de ej kunde uträtta något genom att motsätta sig. Därför voro de alla så vänliga och tillmötesgående som möjligt mot Erik, hvilkens hurtiga, lefnadsfriska och angenäma personlighet aldrig förfelade att göra verkan på hans omgifning.

Berndt var den, som hade haft de största skruplerna, och hans och Margrets samtal om saken hade varit både allvarligt och långvarigt.

Emellertid hade alla hans argument och föreställningar måst vika, då han fick blicka ned i Margrets själ. Dessutom visste hon den trollformel, som kunde besegra och lyckliggöra Berndt, och hon föresatte sig att begagna den till hans och äfven en annans bästa.

Bröllopet blef utsatt att firas i juni månad, och nöjd med detta resultat for Erik kort efter förlofningen upp till Stockholm, där han fick plats vid kongl. postverket som resepostexpeditör.

Nu blef brådska med den unga fästmöns utstyrsel, och fullt upptagen häraf tyckte Margret, att veckor och månader gingo snabbt, gladt afbrutna af Eriks långa, glödande kärleksbref, som hon mottog och besvarade minst hvarannan dag.

Den sista maj skulle det lysa första gången för dem i den minnesrika gamla domkyrkan, där Margret blifvit konfirmerad.

Erik hade kommit två dagar förut, och på lysningsdagen var en liten festlig familjemiddag anordnad i det gamla hemmet.

Gerda med man och barn hade kommit, så ock Helfrid med sin familj. Det var endast Pontus, som saknades i syskonkretsen, men han väntades hem till bröllopet, som var utsatt till den 20 juni.

Det var den härligaste dag man kunde tänka sig. Högblå himmel, strålande solsken och fullkomlig sommarvärme. I Sjöströmska trädgården, som Margret till ära tagit högtidsdräkt på, funnos redan vårfriska, sammetsmjuka gräsmattor, blommande, doftande syrénhäckar, pingstliljor och violer i mängd.

Efter middagen, där Helfrids man, lektor Ekbom, hållit ett litet anslående och humoristiskt tal till de unga, beslöts, att kaffet skulle drickas ute i trädgården, och dit ned styrde nu den muntra skaran med de trolofvade i spetsen sin kosa.

Visserligen kändes tomheten efter den afhållne gamle fadern större än någonsin vid ett tillfälle som detta, men för Margrets skull bemödade sig hvar och en att vara glad.

Och Margret – faderns förklarade ögonsten – kväfde hvarje känsla af sorg och saknad som ett helgerånsbrott mot Erik och hängaf sig med hela sitt unga, varma hjärta åt nuet.

Hon formligen lyste och strålade af lycka. Syskonen och Ceres, som var den enda utom släkten som var med, tyckte sig aldrig ha sett henne sådan. Hon var yr, munter och begifven på skämt och lek som förr, då hon var ett barn och med skolkamrater och jämnåriga sprang kapp kring grönsakssängar, häckar och rabatter i den gamla trädgården. Hennes glädje och lycka meddelade sig åt hennes omgifning, och det var ett gladt sällskap, som tog plats kring kaffebordet i den stora, doftande syrénbersån.

Efter kaffet föreslog brukspatron Muhrman de trolofvades skål i några varma innerliga allvarsord och yttrade, att det var och blef ett lyckligt hem, där förtroendet fick intaga hedersplatsen vid härden. Han nämnde om de stötestenar och pröfningar, som kunna komma, men huru en djup, stark och pröfvad kärlek kan besegra och öfvervinna dylika, och huru makarna ömsesidigt ha till sin mission att trösta, stödja och lyckliggöra och förädla hvarandra.

Margret stod vid Eriks sida med sin hand fast tryckt i hans och djupt seende in i hans eldiga, kärleksvarma ögon.

Plötsligt kom hon att se upp på Berndt och Ceres, som stodo ganska nära hvarandra på andra sidan bordet i bersån.

Hon såg, hur upprörd Berndt såg ut och hur nervöst det ryckte i hans ansiktsdrag. Så såg han upp på Ceres med en lång blick, så glödande varm men på samma gång så hopplöst sorgsen, att det stack till i Margrets af kärlek och lycka öfverfulla hjärta. Ceres var ytterligt blek och stod med nedslagna ögon; ett par stora tunga tårar syntes bana sig fram under de långa sänkta ögonfransarna.

Var det hennes hurtiga Ceres som grät? Det brukade sällan eller aldrig hända henne något dylikt. Hvad var det, som upprörde henne så? Kanske tanken att snart skiljas från Margret? Men nej, det var nog något annat. Plötsligt ser hon upp och fäster sina vackra mörkblå ögon på Berndt, som nu såg ned, med en blick som var så blyg och snabb, men tillika så innerlig och vek, att Margret aldrig trott sig få se en sådan i den stolta, käcka Ceres' ögon.

Den blicken förrådde henne.

– Ändtligen! Ändtligen! – jublade det inom Margret. – Nu vet jag, hvad jag har att göra. De där båda skulle eljest aldrig komma till rätta. –

Så fort Eriks och Margrets skål blifvit drucken, steg Margret leende och rodnande fram till bordet, knackade sakta på bålen och fyllde sitt glas.

Hon såg så skälmaktig och gåtfull ut, och ögonen strålade af munterhet.

– Mitt ärade herrskap, – började hon och gjorde en liten behagfull rörelse mot de församlade – skulle ni vilja höra på mig i fem minuter? Jag lofvar, att mitt tal inte skall räcka längre. Men, ser Ni, jag kan inte vara tyst längre. Jag måste tala, när den unge mannen, som borde göra det, tiger, envist tiger år efter år. Att mannen i fråga är broder Berndt, den store tigaren, förstår Ni.

Min lycka är stor, outsägligt stor, men den kan blifva ännu större, den kan blifva fullkomlig, men det gör den endast och allenast, om jag får se ännu ett par lika lyckligt som Erik och jag. – Men hvar finna detta par?

Se er omkring, älskade vänner, – och gissen rätt, liksom jag nu ändtligen gjort, att dessa två, som nu blott stå och vänta på lyckan, äro ingen mer och ingen mindre än – Berndt och Ceres. Deras skål! Berndts och Ceres' skål!

– Bravo, Margret! Bravo! Bravo!

– Berndts och Ceres' skål! – jublade det omkring dem.

Margret höjde sitt glas, tömde det och gick fram och slog armarna om Ceres.

– Kan du förlåta mig, älskling? – hviskade hon i Ceres' öra.

– Du stygga, älskade unge, – log Ceres mellan tårarna.

Sen kastade Margret sig i Berndts famn.

– Nå, Berndt, var jag inte snäll?

Han tryckte henne hårdt intill sig.

– Du är den raraste Masse i världen!

Hon tog hans hand i sin och drog honom fram till Ceres och lade hans hand i hennes.

Först tycktes han för ett ögonblick färdig att duka under för sin gamla blyghet och brist på självförtroende, men så såg han in i Ceres' vackra, varma ögon, och däri måste han ha läst något underbart, ty med ens var han som förvandlad.

Han höjde sitt hufvud, ögonen strålade och kinderna brunno, och så slog han plötsligt armarna om Ceres och kysste henne.

– Älskade! Älskade! – hviskade han upprörd.

– Jaså, du kom ändå slutligen – hviskade hon rodnande och leende tillbaka.

Nu kommo syskonen fram och lyckönskade dem. De hade länge anat Berndts hjärtehemlighet, och alla gladdes med honom och fröjdades åt att få den älskliga, afhållna Ceres in i släkten.

Bröllopsdagen var inne.

Margret var mera blek än vanligt, och ett djupt allvar låg på djupet af de stora, mörka, drömmande ögonen.

Hon skulle lämna hemmet, detta älskade gamla hem, som hon vuxit fast vid och som, när hon en gång återkom, ej mer skulle vara hennes enda, rätta hem. Hon skulle lämna syskon och vänner och fara långt bort

och pröfva på en ny värld med okända vidder. Hvad skulle denna nya framtid skänka henne? –

Hon gick för sista gången omkring öfverallt både inomhus och i trädgården, där hon bröt ett strå, en blomma här och där för att gömma och medföra som ett sista minne. Hon gick in i stallet och smekte bruntarnas mjuka, glänsande mular till ett sista farväl. Hon ihågkom plötsligt, huru de en gång så oförskyldt fått vidkännas hennes harm mot en annan. Det smärtade henne ännu, och hon klappade dem afbedjande och ömt.

En annan?

Det var Erik det. – Hade hon verkligen kunnat känna harm mot honom? Var det möjligt?

Hon stannade försänkt i tankar, och lutande sitt hufvud mot gamla Minkans långa, vågiga man brast hon ut i gråt och slog armarna om hennes hals.

Med ens stod det sorgliga, bittra minnet klart för henne. Hon genomgick hvad hon lidit och huru förfärligt det var att lefva den tiden. Hur kunde hon öfverlefva det, och hur kunde Erik ha handlat så? Han, som dagligen gaf henne de mest ovedersägliga bevis på sin kärlek, hur hade han med ens kunnat blifva så trolös? – Han måste blifvit förhäxad.

Ja, han hade ju också sagt henne, att han trodde hon hypnotiserat honom.

Men – Margret hade nu lofvat Erik att aldrig, aldrig mer tänka därpå, aldrig mer tala därom – och hon skulle också försöka hålla sitt löfte.

Dock stiga mörka, hotande skuggor upp omkring henne.

– Tänk, om något dylikt förfärligt skulle hända ännu en gång? – tyckte hon att någon ropade till henne.

– Då – då dör jag – det känner jag! Men nej, nej! – Hon afvisade med fasa denna tanke och skyndade brådskande genom trädgården in i huset och upp på sitt rum, där Helfrid och Gerda redan väntade henne, för att kläda henne till brud.

Vigseln försiggick i den stora, gammaldags matsalen, som blifvit smyckad dagen till ära med ett altare samt blommor och grönt rundt hela rummet.

Hela naturen bjöd nu på sina fagraste gåfvor och stod i sin rikaste skrud, och lika ljuf, frisk och skön som den, stod nu Margret i sin vackra snöhvita dräkt med myrten och orange på det rika mörka håret och den skira, böljande slöjan omkring sig.

Erik tog sig ståtligt ut i sin glänsande uniform, och hans granna ögon blixtrade stoltare än vanligt.

Bland brudtärnornas skara tog onekligen lilla Gurli priset. Hon var nu fjorton år och tjusande fager, en verklig liten älfva med sitt långa guldgula hår utslaget kring den späda harmoniska gestalten i sin hvita dräkt.

Både gamlas och ungas blickar följde henne med oförställd beundran och icke minst Oskar Gerles ögon, men hon tycktes ej medveten därom, utan var ett lika okonstladt och älskligt barn som förr.

Ceres såg också utomordentligt intagande ut vid sin glade och rent af föryngrade fästmans arm. Berndt formligen strålade af sin nya underbara lycka, och denna lycka hade blifvit ännu mera öfverväldigande, sedan Ceres, på Margrets förböner, gifvit honom löfte att redan i sommar blifva hans brud.

Margret var glad åt detta löfte, ty hon visste, att när Ceres som husfru dragit in i det kära gamla hemmet,

skulle både lyckan och trefnaden fortfarande blifva bosatta där, visste, att lilla Gurli i henne skulle få en öm och förståndig moderlig vän.

Efter skålen och talet vid vigseln följde middagen, och vid denna upplästes alla telegrammen.

Bland dessa var ett långt, anslående telegram i bunden form. Det innehöll en varm och innerlig önskan om lycka och varaktig sällhet för den unga bruden. Det var undertecknadt Axel von Wall.

Margret såg plötsligt upp, och hennes ögon fingo ett vemodigt och frånvarande uttryck. Hon tyckte sig se hafvet glittrande, glänsande i solljus, hon såg sig själf stå med utslaget hår och den lilla blomstrande, lekfulla Elsa i sin famn. En sorgsen man med milda ögon står framför henne, och så – känner hon plötsligt, huru han ömt som en mor trycker henne och barnet intill sig och hviskar: »Gud välsigne er båda!»

Så, just så, visste hon, att han tänkte och bad äfven i dag! Gud välsigne er båda – Erik och Margret! –

Så god, så ädel han var. Hans kärlek var den äkta, sanna kärleken, som icke söker sitt, som kan försaka utan bitterhet.

För ett ögonblick fördunklades hennes ögon af en fuktig slöja, men blott ett gladt, ömt ord, som Erik hviskade i hennes öra, kom henne att åter stråla af lycka.

Stämningen var den bästa, och det ena talet aflöste det andra vid det storartade middagsbordet.

Blott på en persons ansikte låg en mörk skugga, som tycktes tilltaga alltmer, ju flera glada, lyckliga framtidsbilder som upprullades för det unga paret, ju mer det talades om deras kärlek från barnaåren.

Det var Axel Unge, Margrets gamle trofaste beundrare, som måste uppbjuda hela sin själsstyrka för att dölja, hvad han led, då han såg Margret i all sin ljufva skönhet som en annans lyckliga brud.

Under vigseln hade han dock ej haft styrka att vara inne, utan uppe på Pontus' rum gick han fram och åter med tårlösa, brännande ögon och hårdt sammanbitna tänder.

Han vred sina händer och förde dem då och då genom sitt hår, mumlande:

– Jag skulle kunna bära allt, allt, äfven detta, om hon blott valt någon annan, någon som kunde göra henne lycklig. Men det kan aldrig Erik Gerle göra. Nej! Nej! – ropade han och stampade i golfvet.

Plötsligt får han höra steg i trappan, och med raska språng skyndar Pontus in och slår sin arm om hans lif.

Hur vacker och ståtlig han var, den unge kandidaten! En något fyllig, reslig gestalt med det mest regelbundna, vackra ansikte och sydländskt mörka drag.

– Seså, Akke, – ropade han – gå nu inte här uppe längre och gräm dig öfver hvad som inte kan göras om. Nu har hon svarat ja, och nu är det som det är. Nog vet du, att jag tusen gånger hellre skulle velat ha dig till svåger än den där långe löjtnantssnobben, men när nu en gång Masse har olika smak – så – friskt mod, gamle kamrat! »Mister du en, stå dig tusende åter, världen gunås är af kvinnor full.»

Han slog Axel på skuldran och drog honom med sig ned till middagsbordet.

Ett par timmar efter middagen skedde allmänt uppbrott, ty brudparet skulle resa med nattåget.

I största hast skyndade Margret och Ceres upp på det gamla, kära flickrummet, där de haft så mången oförgätlig stund under utbyte af förtroenden och så många både glada och sorgliga timmar.

– Älskling, om du visste, hur söt du är som brud! Se dig ännu en gång i spegeln, innan jag tar af dig krans och krona, – uppmanade Ceres och sköt Margret fram till toaletten.

Margret gjorde henne till viljes och såg ett litet lyckligt leende ansikte, som tycktes henne se alldeles för ungt och barnsligt ut för att vara en hustrus, en makas. Blott det allvarliga, själfulla uttrycket i ögonen tydde på, att det var en djupt tänkande och pröfvad ung kvinna, som mötte hennes blick.

– Hur underbart att tänka, att jag är gift, att jag är hans hustru och att jag alltid får vara hos honom! Ceres, Ceres, så lycklig jag är! –

– Gud låte dig alltid få fortfara att vara det – svarade Ceres sakta och löste af henne krans och krona.

En timme därefter stodo Erik och Margret i en järnvägskupé vid stationen och sågo ut genom fönstret på hela skaran af bröllopsgäster, som åtföljde dem dit.

Buketter, blommor, omfamningar och afskedstaganden hade aflöst hvarandra, och Margret, som var djupt upprörd vid skilsmässan från de sina, kände sig alldeles utmattad och förbi.

Nu gaf tåget afskedssignal, och nu sträckte den unga bruden ut sin hand, for smekande öfver Gurlis kind, tryckte Ceres' hand och hviskade: håll mycket af henne! och – skrif snart, snart! –

– Farväl! Farväl! Lefve brudparet! – ropades i korus – och ut i den vida världen for liten Margret med en här af ljusa, lyckliga förhoppningar som reskamrater på den snabba, brusande färden.

VIII.
Det nya hemmet och den nya gästen.

Margret hade aldrig varit i Stockholm förr, och det var helt naturligt, att det intryck hufvudstaden gjorde på henne helt enkelt var öfverväldigande, då man tänker på under hvilka förhållanden hon gjorde sitt intåg där.

Hon var ung och frisk, glad och lycklig och nyss förenad med den man, som hon älskat så länge hon kunde minnas tillbaka.

Det var vår, vår i Mälardrottningens fagra omgifningar, spirande, doftande vår i den leende parken vid Haga, vår på det ljufva, ensliga Ulriksdal, vår på den rörliga, brokiga Djurgården med dess natursköna kullar och glittrande vatten och en ljuflig vår på det stolta Drottningholm med dess djupa, drömmande skogar, vår äfven på Gripsholm, där hvarje steg tycktes genljuda af minnen från långt hänsvunna tider.

Öfverallt förde Erik henne omkring, allt skulle hon se, och hon njöt i fulla drag af allt skönt, mest dock af sin egen ljufva kärleksvår och af den varma, berusande lyckan i deras eget nya lilla hem.

Detta hem hade de redt sig högt upp på Norr, i närheten af engelska kyrkan. En liten anspråkslös plantering utanför huset gladde Margret och påminde henne genom sin grönska om den kära gamla trädgården i hemmet.

Eriks posttjänstgöring nödgade honom att vara mycket borta. Han tjänstgjorde vid reseposten och fick resa ett dygn och vara hemma ett.

De dagar Erik var ute och reste arbetade och stökade Margret med en ung husmors hela intresse i sitt smakfulla lilla hem, som bestod af tre rum och kök. Äfven hennes flitiga korrespondens med Ceres och syskonen sköttes de dagarna.

När klockan skred mot den timme, då »Eriks tåg» väntades, klädde hon sig i sin nya, vackra promenaddräkt och gick med raska, spänstiga steg ned till Centraln för att möta sin unge make, som dammig, och uttröttad, återkom från sin ansträngande resa.

Dessa möten voro hennes högtidsstunder, liksom dessa oupphörliga afsked och skilsmässor, fastän korta, voro hennes plåga.

I midten af augusti stod Berndts och Ceres' bröllop i Y., men som Erik icke kunde begära permission åter igen och som Margret icke ville resa utan honom, saknades de båda på bröllopet.

Till julen kom Gurli upp på besök till Margret, som börjat blifva klen och behöfde sällskap, då Erik var ute på sina resor i tjänsten.

Gurli hade slutat skolan i Y. och skulle nu taga privatlektioner i språk och musik under det halfår hon lofvat att stanna hos Gerles.

En af de första vackra dagarna i juni blef Margret för första gången moder.

Det var en stor, präktig gosse med klara, mörkblå ögon, lika faderns.

I dopet erhöll han namnen Curt Ferdinand – efter farfar och morfar.

Margrets lycka var nu fullständig, och Erik, som var mycket barnkär, delade hennes glädje och förtjusning öfver den lille.

Äfven lilla moster Gurli blef snart nog den nye, kärkomne lille gästens stora beundrarinna.

När Margret med barnet vid sitt bröst satt och drömde om en lång, lycklig framtid för sonen, fylldes hennes hjärta af den djupaste tacksamhet, och hon undrade ödmjukt, huru så mycken sällhet hade kunnat få komma på hennes lott och om denna stora lycka skulle få fortfara och huru länge.

I slutet af juni skulle Gurli resa hem, och det blef bestämdt, att Margret och gossen skulle åtfölja henne för att de under den varmaste tiden skulle få tillfälle andas mera landtligt ren luft i den stora, svala trädgården i det gamla hemmet.

Erik skildes från dem med saknad och lofvade komma ned i slutet af augusti och hämta dem. Men det blef andra och större förändringar innan dess.

Ett nyinrättadt postkontor vid västkusten anslogs ledigt, och Erik – ehuru nybörjare – tog mod till sig och sökte, dock utan vidare hopp om en så snar befordran.

Emellertid visade det sig, att lyckan stod den djärfve bi. Hans två medsökande voro äldre och naturligtvis mera berättigade att erhålla platsen, men då det ej fanns någon lämplig vare sig postlokal eller bostad för familjen, måste alltid den nye postmästaren själf bygga, och som dessa Eriks medsökande ej voro i de omständigheter, att de kunde göra detta, så återtogo de sina ansökningar och Erik blef helt hastigt utnämnd.

Han hade ju Margrets arf efter fadern, hvilket visserligen ej var så stort, som man förmodat, men dock i det närmaste tillräckligt för att uppföra den nya bostaden.

Det var i sanning ett mer än kärkommet bref, som Margret fick från Erik med denna glädjande underrättelse.

Han kom själf ned i september på en hastig genomresa till Bohuslän och Åby, där han blifvit utnämnd till postmästare.

Det blef nu bestämdt, att Margret och lille Curt skulle stanna i Y. hos morbror och moster öfver vintern, tills Erik hunnit få lämplig bostad åt dem.

Och så fick Margret med sitt lilla barn tillbringa en ganska lång tid i sitt barndomshem, där Ceres nu var husmor och värdinna och en mycket älsklig sådan, i hållning och skick ganska mycket påminnande om den högresta, raka och smärta fru rådmanskan.

Den vintern gick Gurli och läste, och strax efter hennes konfirmation reste Margret med lille Curt och hans barnjungfru till det nya hemmet i Åby, där Erik mottog dem med den största tillfredsställelse.

IX.
Hennes man postmästaren.

Posthuset i Åby stod ännu under byggnad, men Erik hade lyckats hyra en anspråkslös lägenhet i en liten rödmålad trädgårdsmästarestuga midt inuti en stor fruktträdgård, tillhörande en större landtegendom, det ståtliga Åbynäs.

Postkontoret var provisoriskt inrymdt på Åby gästgifvaregård, två knappa kilometer från Åbynäs.

Denna väg promenerade Margret dagligen, då hon gick för att möta Erik.

Den var vacker liksom hela den storslagna naturen där rundt omkring. På ena sidan af den buktande, slingrande landsvägen ett högt berg i terrassformiga afsatser, rikt beklädt med omväxlande löf- och barrträd, där ofvan höga, skrofliga klippkedjor; på andra sidan vägen, nedom ett smalt bälte grönskande ängsmarker, sam älfven glittrande och sjungande i snabbt lopp ut till Gullmarfjorden, vid hvars strand det vackra Åbynäs låg.

Vid fjorden, som bred och imponerande än i upprörda, hvitskummiga vågor brusade där ute, än i spegelblank stilla frid låg sakta och vemodigt sjungande vid de leende stränderna, älskade Margret att vistas.

Österut bredde sig de tallösa klipporna nakna och grå, likt stelnade vågor från ett fordom stormande haf. Söderut i bakgrunden såg hon skogen med dess vida, blånande kedja, och norr ifrån kom älfven brusande och buktande och kastade sig i famn på fjorden, som full af skär och holmar lyste än i matt silfver än i klart guld under den högblå sommarhimlen, där solen – långt fjärran i väster – sam sakta och rodnande ned till drömmarnas värld i hafvets sköte.

Oftast utsträckte Margret sina promenader långt förbi postkontoret, då hon visste, att Erik var fullt upptagen af en ankommande post, och hon gick då landsvägen norrut, tills hon kom till den djupa, tysta klippdälden, just där vattenfallet nedstörtade bland den rika grönskan och den mångfald af ljufva, färgskiftande blommor, som uppfyllde hela den lilla klippdalen med sin underbara doft.

Växtligheten var så ovanligt rik där nere, yppig, färgrik och omväxlande – lifligt påminnande om söderns vegetation. Och för allt detta hade dalen att tacka det rika vattenflödet, som kom sjungande om höjdernas solljus och göt sin välsignelse under ekars och björkars skugga.

I vårbrytningen fann man här de första sipporna klängande sig fast upp för de skrofliga bergväggarna. De första ormbunkarna utbredde här sina ljusgröna, slöjlika blad, och från klippdalen ljödo de första tonerna från vårens budbärare.

Långt inpå hösten behöll dalen ännu sin sommar. Likt jättelika resar från hedenhös stodo de grå bergen på vakt och höllo den kvar med starka armar.

Blott dimman, som steg upp i höstkvällarna, påminde strandens blommor om hvad komma skulle: nattfrost och isiga vindar, förintelse och död.

Men bäcken med sitt jublande språk sökte öfverrösta dimman och sjöng om ännu flera varma, soliga dagar.

Han trodde på hvad han predikade för de väna höstblommorna; ej underligt heller, han hade ju nyss sprittande af lefnadslust kastat sig hufvudstupa ned för det lodräta berget i den leende dalens famn.

Nu bar det af i yrande lek vidare långt bort. Först rusade han ned till älfven, sam sedan i dess hägn framåt till fjorden och så ut i öppna hafvet.

– Till hafs! Till hafs! sjöng han och smög lekande under de mossiga stenarna.

– Farväl på din gungande färd! ropade dalen.

– Kom åter! hviskade blomman vid hans strand, men han kastade blott en glittrande våg på henne, och hon log med afskedståren i sin rena kalk.

Här i denna vackra, tilltalande natur fick nu Margret sitt hem under flera långa år, som buro med sig mycken både glädje och sorg.

När hösten kom, flyttade familjen Gerle in i det nya hemmet, under eget tak och på egen gård och grund, och detta var en utomordentligt angenäm tilldragelse för både Erik och hans unga hustru.

Posthuset var ett ganska stort och särdeles välbyggdt envåningshus med två stora gafvelrum uppe på vinden, af hvilka det ena bestämdes till gästrum; i det andra inflyttade kontorsskrifvaren Bo Axelsson.

Våningen där nere bestod af fyra mycket stora, höga och ljusa rum: sängkammare, barnkammare, sal och förmak samt kök, skafferi och tambur för familjens räkning.

Norra gafveln upptogs af postlokalen: ett stort, rymligt postkontor med hyllor och fack rundt kring väggarna samt stora skrif- och expeditionsbord vid fönstren och midt på golfvet. Vidare fanns det innanför kontoret ett litet rum, afsedt för extra biträdet, hvilket stundom hade nattjänstgöring och måste vara nära till hands. Detta rum sammanband kontoret med tamburen och familjens våning.

Erik, som var en pedantisk ordningsmänniska i allt, som rörde postkontorets inredning och bekvämlighet, styrde och ställde, ordnade och ändrade flere gånger om med det största intresse. Och Margret på sitt håll ordnade och pyntade sitt nya, vackra hem med glädje och omtanke.

På de tre sidorna af huset var trädgården anlagd, en lång, smal remsa mellan landsvägen och berget, som högt och brant reste sig som en jättelik granitvägg omedelbart bakom posthuset.

Men äfven här var berget ej naket, utan på sina ställen betäckt med buskar och smärre löfträd. En fura hade till och med på ett öfverdådigt djärft sätt klängt sig fast i en smal remna på en liten platå i berget och hängde med sin snedvridna, förkrympta, vindslitna krona sväfvande mellan himmel och jord.

En smal trädgårdsgång löpte vid bergets fot, som var kantad af björkar och hägg. Denna gång buktade och slingrade sig i samma linjer som bergsfoten, hvilken bildade små grottor och bersåer, där Margret gjorde bänkar af mossa och stenar och utsåg sina älsklingsplatser.

Framför husets västra fasad gick landsvägen, vid ena sidan kantad af vilda krusbärsbuskar, utmed en halft nedrasad stenmur. På andra sidan af denna mur stodo två smärta, raka, jättehöga granar, hvilka utgjorde

Margrets förtjusning och stolthet, och vid hvilka hennes blickar med förkärlek dröjde, då hon satt vid salsfönstret med sin lilla blonda, blåögda pys på sitt knä. Bakom granarna låg en äng, och i dess sköte hade älfven sen urminnes tider plöjt sin djupa, breda väg ut till fjorden.

På andra sidan älfven låg en liten täck landtgård med en djup, dyster furuskog bakom. Gården var rödmålad och gammaldags, hette Furubo och ägdes och beboddes af en gammal ansedd och förmögen familj, kapten Forslings, som hade flere barn, både stora och små.

Fru Amelie Forsling var en ovanligt älsklig, klok och präktig kvinna, ett mönster som maka och mor, och hon var den enda i orten, som Margret fäste sig vid och tyckte om att umgås med.

Men Margret trifdes dock bäst i sitt hem och gick helt och fullt upp uti att lefva endast för man och barn.

Hon var ovanligt händig i alla sorters handarbeten och sömnad och lifligt intresserad däraf. Därtill kom hennes förkärlek för och skicklighet i musik, och med dessa sysselsättningar samt vården af lille Curt syntes henne aldrig dagen lång, utan hon fann sig utmärkt i landtlifvets lugn.

Också Erik var mycket nöjd att börja med, så länge nyhetens behag låg kvar öfver det hela. Men de vinterkvällar, han ej hade någon stor transiterande post att expediera, föreföllo honom stundom ändlöst långa, van som han alltid varit vid ett rastlöst, omväxlande lif.

Visserligen gladdes han alltid åt att komma in till Margret, språka med henne eller höra henne spela piano, likaså var han förtjust åt att leka och rasa en stund med gossen, men för hans lifliga, ombytliga lynne var detta ej nog i längden.

Då gick han och såg dyster ut, blef nervös och retlig och var ej lätt att göra till lags. Därtill kom, att han ådragit sig en svår reumatism under sina ansträngande tjänsteresor på nattåget, och hvilken nu under den ovanligt långvariga och kalla vintern plågade honom mycket.

Till och med mot Margret, som han höll så kär, kunde han då glömma sig och blifva häftig och ovänlig.

Första gången det hände, blef hon alldeles tröstlös och gick, utan ett ord, in till sig och brast i en hejdlös gråt.

Han älskar mig naturligtvis inte längre, då han kan behandla mig så – tänkte hon och kände sig alldeles förtviflad.

Men då kunde han komma in helt hastigt och få se hennes tårar och upprörda tillstånd, och då blefvo hans ånger och hans böner om förlåtelse lika stormande och öfverdrifna som nyss hans orättvisa och omotiverade vrede.

Margret förlät honom alltid helt och hållet, men hon lärde sig också förstå honom bättre genom dessa utbrott, och som hon nu var lugn och klok, lyckades hon ofta genom sin ömhet och sitt förutseende dämpa hans häftiga, stolta och oresonliga lynne.

Ett litet viraparti med kapten Forsling, doktor Wallander och länsman Sellberg voro också ypperliga afledare, och fastän Margret i grunden ej gillade Eriks allt mer tilltagande förkärlek för kortspel, kunde hon dock icke annat än med en viss tillfredsställelse hälsa dem välkomna, då hon såg sin mans oförbehållsamt visade glädje vid gästernas ankomst.

Dessa virapartier återkommo allt oftare under vintern och våren och utsträcktes allt längre in på nätterna. Än ägde de rum hos Gerles och än hos länsman Sellbergs, mera sällan hos doktorn, som var ungkarl. När de förekommo på Furubo, brukade de i regeln sluta tidigare på kvällen, och Erik var då redan vid 12-tiden

tillbaka i hemmet.

Att Margret med sitt känsliga och hängifna hjärta led obeskrifligt dels af att blifva så mycket lämnad ensam af den make hon afgudade, dels och kanske mest af att se, att hon af denne make, för hvilken hon drömt sig skola blifva allt på jorden, nu allt mer och mer och så småningom betraktades som en bisak.

Hennes klenhet och ömtålighet fram på våren gjorde väl ock sitt till, att hon såg saken från en mörkare sida, än som kanske var behöfligt.

När maj månad med strålande solsken och ljumma vindar, med sippor och fågelsång ånyo besökte Åbydalen, föddes Margrets andra son, och hans ankomst blef, liksom förut Curts, hälsad med jubel och stolthet af Erik, hvars ömhet för Margret och barnen nu tycktes fördubblad.

Spelpartiernas tid var nu också förbi. De ljusa, härliga sommarkvällarna omöjliggjorde deras fortsättande, och Erik ägnade sig nu liksom förut uteslutande åt sin familj, sitt hem och sin tjänst.

Margret blomstrade ånyo upp och såg lifvet liksom förr i blott ljusa färger. Hon tvingade med hoppets och förtröstans alla makter de dunkla, oroande framtidsbilderna på flykten, och hennes lyckligaste stunder voro dem hon tillbragte ute i sin lilla trädgård under berget tillsammans med Erik och de små präktiga pojkarna Curt och Gösta.

Brefven från det gamla hemmet medförde också idel glädjande nyheter.

Berndt skref, att Ceres och han gjort upp ressällskap med Gurli och tänkte hemsöka Åby öfver midsommaren.

Nu stod glädjen högt i tak i Margrets vackra, ljusa, soliga hem, och hon fick fullt upp att göra med att ordna allt till de kära gästernas ankomst.

Gästrummet pyntades på bästa sätt och bestämdes för Berndt och Ceres, och Margret påstod, att Gurli, fastän hon var stora sjuttonåriga flickan, dock ännu var och förblef hennes lilla barn och skulle bo i barnkammaren tillsammans med Curt, så att hon fick ha henne så mycket som möjligt i sin omedelbara närhet.

Det var en glad, strålande midsommarhelg, som nu firades på Åby.

Erik, som var den mest gästvänliga människa man kunde se och ofantligt road af sällskapslifvet samt den förträffligaste värd, var nu den gladaste bland de glada, och för syskonens ögon tycktes Margrets lycka vara fullkomligt tryggad.

Hon nämnde ej heller med ett ord hvarken för Ceres eller Berndt hvilken vinter hon genomgått eller de dystra tvifvel, som uppstått inom henne.

Gurli var nu vuxen och en utomordentligt älsklig och förtjusande flicka, okonstlad och enkel som förr.

Hon väckte en berättigad uppmärksamhet och beundran bland traktens alla invånare, såväl unga som gamla.

Kapten Forslings långa söner försökte med alla de små resurser, som stodo dem till buds, att göra sig tilldragande och ställde till utfärder och lustpartier både till lands och sjös, allt i afsikt att roa och intressera Gurli.

Men ehuru hon var dem tacksam för deras osparda nit, kommo de dock snart underfund med att de brände sina kol förgäfves.

Gurli var och förblef lika likgiltig för glöden i herr Alfreds ljusblå ögon som för herr Frans' blomsterbuketter och serenader.

När Berndt och Ceres reste, lämnade de till Margrets stora glädje Gurli kvar med löfte att få stanna öfver juli månad.

Ett par veckor efter deras afresa satt Margret en dag inne i sängkammaren med Gösta i sin famn. Den lille hade just somnat, och Margret stod i begrepp att lägga honom i korgvagnen, då hon hör Erik med raska steg gå öfver salsgolfvet där ute och närma sig sängkammardörren, som han häftigt öppnade.

Rädd som hon var, att han skulle väcka gossen, gjorde hon en liten afvärjande rörelse åt honom och hviskade:

– Tyst! Tyst, eljest väcker du gossen! –

– Seså där ja! Äro vi nu där igen? – ropade han häftigt och blef blossande röd i ansiktet. – Skall man nu tiga? Får man inte lof att tala i sitt eget hus? Det är då jämt ett sådant förbaskadt pjåsk med de där ungarna?

– Vyss! Vyss! Vyss! gnolade Margret och försökte lugna den lille, som häftigt vaknat och börjat skrika.

– Jaså, du skall börja sjunga vaggvisor, så fort jag sticker min näsa inom dörren. Det fattas bara det! Jag har något att säga dig, men det är naturligtvis inte möjligt för den där skrikhalsen. Hvarför låter du inte Hilda ta honom?

Han närmade sig köksdörren.

– Nej! Nej, Erik! Han skall inte störa dig. Tala du!

Margret lade åter barnet till sitt bröst, där den lille snart blef tröstad. Hon böjde sitt hufvud djupt, djupt ned, och stora tunga tårar föllo på barnet i hennes famn.

– Seså ja! Nu skall du börja lipa igen! Det är då aldrig annat än tårar och tårar. Tusan hvad ni kvinnor ha godt om den varan! Om ni ville spara litet på den, vore ni klokare. Det finns intet i världen en karl afskyr så mycket som gråtmilda kvinnor. Tacka vill jag då Ceres, det är annat mod på kvinna. Hon gråter inga tårar i onödan. Berndt, han är afundsvärd, han!

– Ja, det är han! Han hade bättre smak än du.

Margret såg hastigt upp på honom. De stora, mörka ögonen lågade till, och ett par mörkröda rosor sprungo upp på hennes kinder. Så djupt hade han ännu aldrig sårat henne förr. –

– Hade han? Det tror jag inte ändå! – Du Maggi är allt den sötaste af dem allihop i alla fall. –

Stämman lät smekande och varm.

Margret såg bestört upp. Fastän hon var van vid hans plötsliga omslag från vrede till ömhet, från glädje till missmod, förvånades hon dock åter och åter öfver hans oberäknelighet.

Hon började dock dunkelt förstå, att det blott var hennes yttre, hennes ungdom och utseende, som fängslade honom, och denna upptäckt, som kanske skulle gladt mången kvinna, gjorde endast Margret ondt, så ondt att det stack till i hennes hjärta, ty dels visste hon, att, när denna ungdom och skönhet en gång var flyktad, då kanske det också var ute med hennes lycka, och dels kränkte det henne, att hon blef uppskattad endast för sitt yttre, när hon dock i sitt hjärta bar rikare skatter, som tillhörde endast honom: kärlek och tro.

Hennes uppfattning af Erik var delvis riktig.

Margrets fina, djupa och ädla personlighet, hennes innerliga ömhet och omutliga trohet och sanningskärlek skulle han aldrig lära sig ens fatta till hälften.

Men hennes ljufva, milda kvinnlighet fängslade honom, och hennes friska, tjusande skönhet ägde makt öfver honom, och ur dessa bojor hade han aldrig, allt sedan han var skolpojke, kunnat fullständigt frigöra sig för någon längre tid.

Så ock nu. Den intagande taflan framför honom kunde aldrig förfela att göra sin verkan på en man som Erik.

Den unga älskliga modern med barnet, hans barn, vid sitt bröst, var så rörande ljuf, att han oreflekteradt och häftigt som alltid sprang fram och föll på knä framför Margret, slöt henne och barnet i sina armar och öfverhöljde dem med kyssar.

– Ingen är så söt, så förtjusande söt som du, Maggi, hviskade han. Dit kommer aldrig Ceres.

– Säg inte så, Erik, då gör du mig bara ledsen.

– Nej, nu får du inte vara ledsen längre, nu skall du vara glad, ty nu är jag glad, riktigt öfverdådigt glad.

– Hvarför då?

– Jo, ser du, Maggi – han steg dröjande upp och satte sig i Margrets hvilstol, som hon medfört från det gamla hemmet som ett minne af sin far, – jag har fått min ansökan om semester beviljad – och –

– Har du sökt tjänstledighet?

– Ja, vet du inte det? Det har jag ju berättat för dig.

– Nej, det har du inte gjort.

– Jo, det har jag visst. Men du har glömt det. Du glömmer allt – mig med – för de där små krabaternas skull.

– Tror du jag skulle kunna glömma något sådant, som att du sökt tjänstledighet? Nej, det vore omöjligt, Erik. –

Hon såg på honom med allvarliga, förebrående ögon.

– Ja, så har jag väl glömt att tala om det då. Jag tyckte väl ej det var lönt, förrän jag fick veta, om den blef beviljad.

– Och nu är den beviljad? – –

– Nu är den beviljad för sex veckor – och –

– Och?

– Och nu tänker jag resa bort.

– Tänker du resa bort?

– Ja, jag känner det; jag måste bort och bada gyttjebad för min reumatism, om jag inte skall bli alldeles förstörd till sist.

– Jaså!

– Ja, inser du inte, att det är alldeles nödvändigt?

– Jag förstår inte detta, men när du säger, att det är så, så måste det vara det, ty inte kan jag tänka, att du är så oförståndig, att du reser bort blott för att roa dig, en sådan dyrbar resa, då du vet – –

– Hvad!

– Hurudana dina affärer äro nu.

– Nu?

– Ja, nu efter det dyrbara bygget och allt nytt vi köpt, sen vi kommo hit, och – – –

– Ah, prat, det reder sig nog.

– Att du alltid kan vara så sangvinisk – – –

– Ja, hvem tackar mig för, om jag går och sörjer för morgondagen? Seså, krya upp dig nu och var glad – –

– Tror du, att jag kan vara glad, då du reser ifrån mig?

– Åh, du har ju Gurli här, och jag skall öfvertala henne att stanna kvar, tills jag kommer tillbaka. Det gör hon nog. Och så har du dina små skrikhalsar att trösta dig med, och så skall jag skrifva hvarannan dag. Hvad vill du mer begära, du lilla älskade, grymma, söta hustru?

– Du har rätt, hvad kan jag mer begära? –

Han lutade sig ned och kysste henne.

– Och så blir det dubbelt så roligt, då jag kommer hem igen.

Han rätade upp sig till hela sin höga, ståtliga längd, vred upp sina mustascher, hvisslade en glad operettmelodi och gick med spänstiga steg ut på sitt postkontor.

X.
En förtviflad resa.

Sommaren var förbi, och Gurli hade rest. Hösten var kommen, och Erik hade ändtligen efter förlängd tjänstledighet återkommit senast från en släktings bröllop i Göteborg, där han haft det mycket muntert.

De vackra, unga tärnorna på bröllopet hade ingen så uppmärksam, artig och flitigt uppvaktande kavaljer som den unge, ståtlige löjtnant Gerle. Och man kunde snarare tro, att han var ungkarl än en man med hustru och barn.

Emellertid återkom han i ett briljant lynne och slösade presenter och ömhetsbetygelser på Margret och barnen.

Men hans långa sejour först vid Lysekil och sen i Göteborg hade blifvit dyrbar, ty Erik ville lefva som en rik man, då han var ute. Att alltid söka »flyta ofvanpå» och lysa och göra sig bemärkt samt umgås i de högsta kretsar han kunde nå, var hans vana. När då ej hans omständigheter tilläto detta lefnadssätt, sökte han i småsaker, som inte blefvo så noga bemärkta, att rent af knussla och gnida, mer än hvad som var förenligt med den gentlemanna-air, han eljest så gärna ville lysa med.

I hemmet hade han också den principen att lämna så litet mynt till hushållet som möjligt. Han ville ha allting

godt, präktigt och tillräckligt men för snart sagdt ingenting.

För Margret, som var uppfostrad i ett gammalt gediget och förmöget fastän enkelt hem, var detta mången gång rätt påkostande. Och många voro de förödmjukelser hon fick lida, icke minst inne vid bordet, där Erik icke drog i betänkande att anmärka och korrigera hennes anrättningar i biträdenas närvaro.

Fram på vintern började också spelpartierna med största ifver. I dessa indrogos flere deltagare från ett större bruk i närheten, och de öfvergingo stundom till lindrigare hazardspel, där Erik, som oftast var alltför djärf, hade otur och förlorade mycket penningar. –

Efter dylika större förluster kunde han på Margrets föreställningar och böner heligt lofva henne att undandraga sig hazardspelet, men hans karakter var inte nog fast att motstå begäret, då frestelsen inställde sig nästa gång.

Hans affärer blefvo också allt sämre och mera intrasslade.

På förslag af Margret fick extra biträdet flytta, och hon åtog sig att sköta dess plats – allt i afsikt att spara och förtjäna.

Hon hade lätt för att sätta sig in uti postgöromålen och blef nu alltid den, som förde »protokollet» vid afgående poster.

Här satt hon troget flere timmar å rad hvarje dag, och fastän hon visste, att hennes små väl kunde behöfva henne där inne, undandrog hon sig dock aldrig sina en gång åtagna plikter.

Så fortfor hon hela vintern och våren, och när sommaren kom, kom också reslusten och begäret efter ombyte och förströelse öfver Erik.

Denna gången begärde han längre tjänstledighet och reste till en större badort utomlands.

Härifrån rekvirerade han oupphörligt större och mindre penningbelopp.

Den unge postmästaren, som blifvit tillförordnad under Eriks permission, nekade slutligen att lämna mera mynt. Han föreställde Margret, att kassabrist och balans i så fall skulle uppstå och att han ej ville eller kunde riskera något sådant.

Detta måste nu Margret skrifva till Erik, och verkan däraf var, att hon fick ett telegram att inom en viss dag söka skaffa mynt på hvad sätt som helst.

Margret blef alldeles stel af förtviflan och oro, då hon läste telegrammet.

Hvad var nu att göra?

Till hvad pris som helst måste penningarna genast anskaffas, men hvar och hur?

Hellre än att ännu en gång förödmjuka sig för den främmande postexpeditören, tyckte hon, att hon ville försöka allt annat.

Att gå till någon af grannarna i trakten kunde ej heller gärna komma i fråga. Dels tyckte Margret, att hon var så obekant med dem, och dels var det ej troligt, att de hade lust att riskera eller låna ut något till jämförelsevis så okända personer som Gerles.

Hon låg vaken hela natten och bara grubblade och grät utan att finna någon utväg.

Att Erik kunde skrifva så till henne! Att han hade hjärta att oroa och skrämma upp henne till en sådan fruktansvärd grad, då han visste, huru klen och sensibel och i behof af lugn hon var just denna tiden!

Skulle han aldrig lära sig spara, då det behöfdes? Skulle han aldrig lära sig att begränsa sina utgifter efter inkomsterna.

Det såg ej så ut.

Så länge som möjligt hade hon hoppats, att han med tiden skulle blifva klokare, lugnare och mera förutseende, men nu förlorade hon helt och hållet hoppet för all framtid.

Hon älskade honom dock lika varmt, lika trofast som förr, ehuru hans karakters värde betydligt sjunkit i hennes ögon, då hon sett, huru svag, ofta osann, despotisk och vankelmodig han var.

Men hon visste, att hans hjärta var ömt och godt, och att han var snar att ångra sig, då han insåg, att han förbrutit sig mot henne. Och hon anade, att han var i lika stort behof af hennes moderliga skydd och hjälp som någonsin de små hjälplösa barnen, som nu lågo och sofvo i hennes närhet, och hvars rosenröda kinder och knubbiga händer hon skymtade i det inbrytande dagsljuset.

Hon såg sin framtids mission klart för sig. Med hela sin själsstyrka skulle hon försöka upprätthålla, förädla och stödja mannen, som hon svurit kärlek ej allenast i lust utan också i nöd.

Men skulle hon ha nog kraft därtill? Skulle hon ej digna, ej gå under i den onaturliga och ojämna striden?

Plötsligt steg hon upp ur bädden. Hon hade ej ro att ligga stilla längre.

Hon svepte in sig i en filt, tog på sig sina tofflor och gick fram till barnens små bäddar och såg på de ljufva, oskuldsfulla små ansiktena, som leende och ljusa tycktes båda henne hoppet om en ny, lyckligare tid.

De skulle blifva starka, sanna och kloka. De skulle en gång gifva henne det stöd, hon kände sig behöfva. Enkla, rättrådiga och flärdlösa män skulle hon försöka fostra dem till, och hon bad innerligt till Gud om förmåga därtill.

Sakta sköt hon upp dörren till salen, det stora hemtrefliga rummet med dess tre höga fönster, hvarigenom de första strålarna från morgonsolen nu lyste på hennes vackra krukväxter, hennes pianino och den stora ekbuffeten med dess ståtliga och dyrbara silfverpjeser, hvilka hon fått i bröllopspresent af sina syskon.

Hon stirrade tankspridt på ljusreflexen, som lekte på den stora kristallskålen med dess tunga, smakfulla fot i matt silfver och guld.

Plötsligt ryckte hon till. Hon gick närmare buffeten. Hennes händer foro liksom smekande öfver silfverpjeserna.

Hvad kunde de vara värda?

Tänk om – – – ?

Åh, nog borde det väl räcka till!

Hon lyfte i den ena pjesen efter den andra, liksom vägande och värderande dem.

Sedan drog hon ut lådorna i buffeten och såg de långa, glänsande raderna af välputsadt bordsilfver, som hon ordnat på mörk sammet.

Ett hoppfullt leende upplyste hennes sorgsna, bleka ansikte.

Nog skulle väl detta räcka!

Nog skulle Erik blifva hjälpt härmed, och hvad betydde det då, om det offrades.

Men hvad skulle syskonen säga?

De kunde ej ogilla hennes handlingssätt. Det var ju alldeles nödvändigt. Någon annan utväg fanns ej.

Var ej Eriks anseende måhända satt på spel?

Hvem visste, i hvilken belägenhet han besinningslöst blifvit invecklad där ute?

Kanske hans heder, hans namn, hans barns namn var hotadt?

Hon ryste till och drog filten tätare omkring sig.

»Till hvad pris som helst måste du skaffa pengar till den 20:de», telegraferade han.

Nåväl, hon skulle det också. Hon skulle ej svika honom. Han kunde tryggt lita på henne. Intet offer var för stort.

Med återvaknadt mod gick hon tillbaka till sängkammaren och klädde sig raskt.

Under tiden mognade hennes plan.

Hon skulle taga silfret med sig och resa, resa genast genom dag och natt ned till bror Berndt i Y. och bedja honom låna sig den nödvändiga summan samt taga silfret som säkerhet för lånet. På annat villkor ville hon ej taga emot hans dyrt förvärfvade penningar.

Då kunde ju också Erik och hon ha hopp om att framdeles så småningom få lösa ut det och få det tillbaka till hemmet igen.

Hon gjorde snart undan sina förberedelser till resan.

Hennes lilla kappsäck var snart packad, och silfret, väl inlagdt, förvarade hon i en stor korg, som hon beslöt att ej en sekund lämna ur sikte.

Afskedet från barnen återstod.

Det var svårare, än Margret tänkt.

Så små och så hjälplösa de stodo där utan aning om att deras mor, deras mest trofasta vän, skulle lämna dem.

Ej heller kunde hon taga dem med på den långa, tröttsamma färden.

De skulle blott fara illa samt fördröja och försena resan.

Och hon måste ju skynda, för att Erik ej skulle behöfva vänta förgäfves.

Hon tog upp Gösta i sin famn och kysste honom gång på gång.

Stora, bittra tårar öfver att behöfva lämna sitt lilla barn i så litet säkra händer, som en ung tjänstflickas, runno utför hennes bleka kinder.

– Kära Hilda, se väl efter barnen, lämna dem ej ett ögonblick ifrån dig.

Hon tryckte hårdt den unga flickans hand.

– Säg, jag kan ju lita på dig?

– Ja-a, det kan frun. –

Hilda såg henne trohjärtadt i ögonen.

Nu kom turen till Curt.

Hon föll på knä på golfvet bredvid den lille gossen och slöt honom i sin famn.

– Mamma skall resa bort från Curt, men jag kommer snart tillbaka, och då skall Curt få en liten vacker häst. Vill Curt ha det?

– Ja, dä' vill Cutt. Men mamma får inte resa. Hilla kan hämta hätten.

– Nej, min lille gosse, det kan inte Hilda. Mamma är tvungen att resa själf, men om fyra dagar kommer jag igen, och då får Curt hästen och en stor strut karameller.

– Ja, ja! Tallameller vill Cutt ha.

– Adjö då, lilla älskade gossen min! Var nu snäll mot lille bror. Gud välsigne dig och bevare dig!

Hon tryckte gossen hårdt intill sig, steg upp och gick ut i tamburen.

Den äldre jungfrun följde henne.

– Var rädd om barnen, Lina, och se väl efter huset! Kom ihåg, att det är du, som är äldst och har ansvaret. Och så tar du det där brefvet och går till fru Forsling med det i eftermiddag och hälsar henne så hjärtligt från mig och ber henne göra mig den storaväntjänsten att titta till barnen hvarje dag, medan jag är borta.

– Ja, kära fru, det ska jag visst, och frun kan vara riktigt lugn för barnen.

– Låt mig se det, Lina!

Hästen och kärran, som beställts från granngården, stodo redan utanför trappan, och Margret steg upp i åkdonet.

Postherrarne kommo nu ut och bugade sig och sade ett sista farväl.

Lina lyfte upp den stora, tunga korgen och satte den på fotsacken framför Margret, som tog ett säkert och fast tag i den höga grepen.

– Adjö! Adjö! Lycklig resa!

Den unge, mörklagde postexpeditören bugade sig djupt.

– Stackars, stackars lilla fru! Men jag kunde inte handla annorlunda. Plikten framför allt! hviskade han och gick åter in på kontoret.

– »Lycklig resa!» Sade han så? –

Ett sorgset och bittert leende drog öfver Margrets ansikte.

Det blef en lång, tröttsam och dyster färd. Först de tre milen – på en ojämn och backig väg – till närmaste stad. Det obekväma åkdonet på den skakande färden plågade Margret förfärligt, klen och ömtålig som hon för närvarande var, men hon bet hårdt ihop tänderna och kramade allt fastare i handtaget till korgen och försökte behärska sig till det yttersta.

I staden V. steg Margret på tåget, som gick kl. 3 e. m. Hon lyckades komma in i en damkupé, där det blott fanns ett fruntimmer förut och således plats för Margret att få lägga sig på en soffa. Detta var också alldeles nödvändigt, om hon ej skulle duka under, så utpinad och förbi som hon kände sig både till kropp och själ.

Hon var så uttröttad, att hon ej orkade tänka längre.

De tusen tankarna, som kretsat omkring i hennes stackars brännande hufvud hela det sista dygnet, lade sig slutligen till ro. Men hon vågade ej somna af fruktan att någon kunde beröfva henne korgen, medan hon sof.

Sålunda låg hon utsträckt på soffan med korgen framför sig på motsatta bänken och stirrade liksom magnetiserad på den.

Oupphörligt slötos hennes ögon, och oupphörligt tvingade hon sig att se upp.

Till slut blef det henne omöjligt att strida emot sömnen och tröttheten längre. Hon kände, att hon skulle duka under för frestelsen att somna ifrån alltsammans, om hon ej reste sig upp.

Hon tog nu plats i ett hörn vid fönstret och såg ut för att få litet förströelse och på så vis kunna hålla sig vaken och alltjämt hålla vakt på sin skatt, sin räddning, sitt hopp.

Plötsligt kände hon, huru det svartnade för hennes ögon, blodet rusade häftigt till hjärtat och hon höll på att svimma.

Den djupaste förtviflan intog henne.

Skulle hon förlora medvetandet och således blifva urståndsatt att bevaka silfret, skulle hon blifva allvarligt sjuk och nödgas stanna på någon station?

För ett ögonblick rusade dessa tankar blixtsnabbt genom hennes hjärna.

Hon kastade en bedjande blick på sin okända reskamrat.

– Vatten! Vatten! Jag svimmar – hviskade hon.

Den unga flickan sprang genast upp och gaf henne det begärda.

– Var så god, min fru!

Ett lifligt deltagande syntes i hennes vänliga unga ansikte.

Margret tömde vattenglaset och kände sig bättre.

– Vill ni ej lägga er? – Låt mig få ordna det litet bekvämt åt er.

Den unga damen, som såg, huru klen och trött Margret var, började pyssla om henne på det mest deltagande sätt.

– Nej, nej! Tack! Tack! Jag vill ej ligga, då somnar jag.

Den unga flickan log.

– Ja, det vore väl det allra bästa för er. Ni ser ju alldeles utmattad och förbi ut.

– Nej, nej, jag vågar inte somna.

– Vågar ni inte somna? Skall ni byta om tåg snart då?

– Nej, inte förr än i Herrljunga kl. 8 i kväll.

– Ja, då har ni god tid att sofva. Klockan är inte mer än något öfver fem nu.

– Jaså! Ja, då kunde jag ju få hvila tre hela timmar.

– Javisst, det bör ni också göra, eljest tror jag ej, att ni står ut att resa långt.

– Nej, nej, det kan nog hända. Skall ni också resa till Herrljunga?

– Ja, det skall jag och sedan därifrån vidare norrut till Lidköping. I Herrljunga är det tågombyte för mig.

– Äfven för mig. Men jag far sedan söderut. Jag måste resa hela natten. Jag kommer inte fram förrän i morgon eftermiddag.

– O, att ni vågat er ut ensam på en sådan lång, tröttsam färd!

– Ja, jag känner det är för mycket för mig. Hvad skall jag taga mig till?

Tunga, bittra tårar lyste i Margrets långa, mörka ögonfransar och föllo utför hennes kinder.

Hon blef dödsblek och lutade sig djupt baklänges.

Den unga flickan blef förskräckt och sprang efter vatten.

– O, att er man vågat släppa ut er ensam!

Vågat? –

Hjärtat blef öfverfullt på henne.

O, det var ju han, som genom sitt oförståndiga, slösaktiga lefnadssätt drifvit ut henne.

Men nej! Nej! Han visste ju inte, att hon rest. Han anade ju inte detta. Det var inte hans fel. Han trodde nog, att hon kunnat skaffa penningar på närmare håll. Männen veta så många utvägar i affärer, som inte vi kvinnor ha någon aning om.

– Min man var ej hemma, då jag for, – sade hon sakta och liksom urskuldande till den vänliga unga damen.

– Men nu måste ni lägga er, – påstod denna och såg bestämd ut. – Se här har jag ordnat åt er!

En mjuk liten reskudde från sin egen plädrem hade hon lagt på soffan och stod färdig med en stor mjuk resfilt att svepa omkring Margret, som ej längre kunde motstå.

– Ni är alltför vänlig mot en främling, sade hon och lade sig lydigt ned.

– Jag är säker om att ni hade gjort alldeles detsamma för mig, om jag varit i behof af hjälp. Seså, sof nu godt!

– Men lofva mig – ropade Margret ifrigt och satte sig upp – att ni är så vänlig och ser till min korg där, så

att inte den kommer bort. O, det vore en oersättlig förlust för mig! –

Hon såg bedjande på den unga, okända flickan.

– Det lofvar jag. Var inte orolig för den, utan sof bara. Jag skall hålla trogen vakt om både er och korgen.

– Hvad ni är god! Tack! Tack!

Hon slöt till ögonen, och inom några minuter hade hon fallit i en lugn stärkande, sömn.

Den unga flickan satte sig åter i sitt hörn och tog upp sin bok. Ett litet fint leende krusade hennes läppar.

– Ack, det var korgen, hon inte vågade somna ifrån! O, stackars, stackars lilla fru, hvad det är synd om henne!

Tåget hade passerat närmaste station intill Herrljunga, då den unga resenären gick fram för att väcka Margret.

Hon sof så godt, att det gjorde henne ondt att behöfva störa henne.

– Nu äro vi snart framme, sade hon sakta och lade sin hand på Margrets.

– Hvar? Hvar?

Margret satte sig ifrigt upp.

– I Herrljunga, där vi skola byta om tåg.

– O, hvad jag har sofvit godt och hvad jag känner mig stärkt och uthvilad. Det är er jag har att tacka därför.

Konduktören kom nu in och såg på biljetterna.

Snart var man i Herrljunga, och Margret och den unga damen bytte visitkort.

»Ester von Wall», läste Margret.

Ett gammalt, nästan bleknadt minne vaknade till lif.

– von Wall? sade Margret frågande. Har ni en bror, som är läkare och heter Axel?

– Ja visst! Känner ni honom?

Esters hela ansikte lyste upp af glädje.

– Ja, det vill säga, det är nu flera år sen. Han var då badläkare i Helsingborg, och jag var där som badgäst en sommar.

– Så roligt att ni känner Axel. Han kommer just och möter mig i Herrljunga.

– Är han bosatt där?

– Nej, han är där bara på genomresa. Han reser söderut och jag åt norr, så vi få blott träffas några minuter. Hvad han skall blifva förvånad att få se mig i sällskap med en gammal bekant.

– Åh, det är så länge sen! Han kommer nog inte ihåg mig.

– Axel brukar ha ett beundransvärdt minne, och jag gissar, att man inte glömmer er så lätt.

– Därtill är jag alldeles för besvärlig, menar ni.

För första gången under resan log Margret.

– Alldeles! Alldeles! skrattade Ester.

– Herrljunga! Tågombyte! Passagerarne byta om tåg! ropade konduktören och öppnade kupédörrarna.

Ester stod spejande i fönstret.

– Får jag nu säga tack och farväl åt er. När ni nu träffar er bror, får ni inte tid med mig.

– Hvad? Skulle jag öfverge er nu, sedan jag spelat er skyddsängel hela tiden! Då känner ni mig inte. Hvem skulle hjälpa er till rätta här i detta bråk och buller, om inte Axel och jag?

– Nej, nej! Jag vill inte besvära er bror.

– Då har ni illa lärt känna bror Axel, om ni tror, att han anser det för något besvär att hjälpa sin nästa så här litet.

– Jag känner honom nog från hans rätta sida och vet att han offrar hela sitt lif för att hjälpa sina medmänniskor.

– Ja, det är sant: lif och själ offrar han. Han lefver inte för något annat. Hans like finns inte. Han har bara ett fel.

– Och det är?

– Att han aldrig vill gifta sig.

– Inte?

– Nej, det är omöjligt! Då ser han bara dyster ut, när jag nämner något ditåt. – Men, se där är han. Axel! Axel! Här är jag! Här! Här!

Hon böjde sig långt ut genom kupéfönstret och vinkade med handen.

Margret gick bort och satte sig i sitt hörn och försökte göra sig så osynlig som möjligt. Hennes ögon föllo på den stora korgen framför henne. Det kändes ett djupt, sargande sting i hennes hjärta. Med ens stod hela hennes sorgliga belägenhet för henne och det förödmjukande ändamålet med hennes resa. Skulle han, den gode, ädle mannen, som skänkt henne det största bevis på aktning och förtroende en man kan visa en kvinna, återse henne under så tröstlösa omständigheter!

Hon böjde djupt ned sitt hufvud och rodnade.

– God dag, lilla syster! Jag höll på att ej finna dig!

Det var en djup, manlig stämma, som Margret så väl kände igen.

Hon hörde Ester ifrigt tala med honom.

– Hvem då? Hvem är det? frågade han halfhögt.

– Kom in, får du se! hörde hon Ester svara.

Raska steg hördes utanför kupéen.

Margret tyckte, att hon skulle velat sjunka genom golfvet.

Ester stormade emot den inträdande och slog armarna om honom.

Han besvarade hjärtligt hennes hälsning.

– Här, Axel, är en gammal bekant till dig från Helsingborgs-tiden, fru Gerle. – Känner ni igen bror Axel, fru Gerle?

– Fru Gerle! –

Tonen lät litet osäker.

Margret hade rest sig upp och stod midt emot doktor von Wall, som forskande såg på henne i den halfmörka kupéen.

– Ja, fru Margret Gerle.

– Margret! –

Hela hans person blef som förvandlad.

Han gick henne ett steg närmare och räckte henne båda sina händer. Ett solskensleende flög öfver hans hjärtegoda, sympatiska drag.

– Fru Margret! Det var i sanning en öfverraskning och en kär öfverraskning att få återse er.

– Tack, doktor! var det enda Margret förmådde yttra!

– Hur står det till? frågade han bekymrad. Jag tycker ni ser trött och klen ut.

– Jag hade väl varit ännu sämre, om inte er snälla syster tagit vård om mig och lagat att jag fick sofva i ro.

– Ja, du kan tänka dig, Axel, hon vågade inte sofva, förrän hon utnämnt mig till draken, som skulle vaka öfver hennes skatt, den där stora korgen där. I den, må du tro, att hon medför minst alla Golcondas skatter.

Ester skrattade muntert.

En mörk rodnad steg upp på Margrets bleka kinder. Hon kastade en hastig, osäker blick på doktorn.

– Nu få vi allt lof att skynda oss, om vi skola hinna få oss en kopp té, innan Esters tåg går. Åt hvilket håll reser fru – fru Gerle?

– Jag skall resa med nattåget hem till Y.

– Då fara vi åt samma håll. Jag är på väg till Malmö och därifrån till Berlin, Wien och sist Rom.

– Ja, är han inte lycklig, den lille raringen, som får se så mycket!

Ester nöp honom lekfullt i skägget.

– Åh, jag reser ju inte endast för mitt nöjes skull. – Men kom nu, mina damer. Vi ha ingen tid att förlora. Esters tåg går snart nog, men fru Gerle och jag få dröja här en timme. Hvad får jag hjälpa er med? Lasta bara på mig!

Han bredde ut båda armarna och stod där så bredaxlad, stark och kraftig, som om han skulle förmått bära en värld på sina breda skuldror.

– Tag du korgen, Axel! Ifall han är betrodd förstås. Eller hur, fru Gerle?

Ester skrattade skälmaktigt.

– Den är så tung, stammade Margret brydd.

– Är den? Åh nej!

Axel lyfte upp den på rak arm från soffan.

– Tyngre korgar har jag burit.

Han hejdade sig hastigt och blef helt blek. O, hon måtte väl ej trott, att han ville såra henne!

Margret böjde sig djupt ned och plockade samman sina reseffekter, så att ingen kunde se hennes rodnad.

I största hast fick nu Ester dricka sitt té inne i matsalen. Axel och Margret gjorde sig ingen brådska härmed. Sedan doktorn följt Ester till hennes tåg och tagit farväl af henne, återvände han till Margret.

De voro mycket tysta båda två. Den glädtiga, obesvärade ton de funnit i Esters närvaro var sin kos med henne.

För Margret stod oupphörligt den frågan: jag undrar hvad han tänker om mig, som är ute och reser så här ensam, så klen som jag nu är. Hurudan man tror han väl att jag har, som släpper ut mig på en så lång resa?

Doktorn grubblade blott på hvad Ester tillhviskat honom i afskedsstunden: Se väl om henne! Hon är ytterligt klen och nervös. Och lycklig är hon inte heller! Gör allt hvad du kan för henne!

– Det behöfver du inte be mig – hade han svarat. För henne skulle jag kunna offra mitt lif.

– O! – Det var då denna Margret, som – – – ?

– Ja, det var denna Margret, som jag talt med dig om.

– Och hon, som trodde, att du inte kom i håg henne!

– Trodde hon, att jag inte kom ihåg henne? Åh, det är inte möjligt! – – – – – –

Nu satt hon midt emot honom så tyst, så blek och sluten. Alldeles som då han första gången såg den sjuka, folkskygga unga flickan, när hon kom till Helsingborg.

Det var samma Margret, men dock en annan, himmelsvidt olika hans drömmars Margret.

De friska vindarna från sundet, som kommo smekande till henne, där hon låg, täck och älsklig, i hvilstolen på verandan, samt hans ömma, noggranna omvårdnad om henne hade dock slutligen segrat. Han hade sett hälsans rosor spira upp på hennes bleka kinder, och de ljufva, mörka ögonen hade han också sett få igen sin strålglans.

Månne det någonsin mer skulle kunna ske?

En oändligt öm och varsam hand skulle kanske än en gång kunna resa upp den brutna, veka plantan. Men det tilläts ej mer honom att försöka. Det var en annan, som hade rättigheter, icke han. Men hvem var den andre, som så kunde missbruka, vanvårda – – – ?

Doktorns ögon lågade.

– Och en sådan kvinna! – O, om jag hade honom här öga mot öga. Ve honom! Då skulle jag i sanning läsa lagen för honom och lära honom inse hennes rätta värde!

Margret bröt tystnaden. Det var liksom hon skulle anat hans tankar.

– Min man ligger i Karlsbad och badar – sade hon dröjande – och vet ej af att jag företagit den här långa färden.

– Nej, jag kan väl tro det, ty då hade han väl ej tillåtit er resa. Att ni kunde vara så oförståndig!

– Det var alldeles nödvändigt.

– Är det så säkert?

– Ja, doktor. Mycket beror därpå.

– Men ni kunde väl skickat någon annan i stället.

– Nej, jag hade ingen annan att skicka.

– Det måste vara ett alldeles utdödt land ni bosatt er uti. Apropos hvar är det, om jag får fråga?

– I Åby, där min man blifvit utnämnd till postmästare för några år sen.

– Ja–så! Var han inte löjtnant förr? Jag tyckte, jag hörde något sådant.

– Jo, men han har tagit afsked från regementet. I arméen kvarstår han tills vidare.

– Jaså! – Nå, finns det inte någon enda hygglig, mänsklig granne i detta Åby, som ni kunde sändt ned till Y. i ert ställe?

– Det är ingen utom jag, som kan uträtta uppdraget. Det är sådant, att jag ej vill förtro det till någon annan.

– Det kan aldrig vara så viktigt som den risk ni utstår. Er hälsa, ert lif är måhända insatsen.

– Nå, må göra då! – Min plikt som hustru dref mig att fara ned till min bror i affärer – och jag kunde ej svika.

– Men som läkare, er egen gamle bepröfvade doktor, säger jag, att det är oförlåtligt att släppa ut er. Vore jag er man – hans stämma blef helt vek – skulle jag helt enkelt blifva alldeles – – – ja! – ja! men nu tror jag vi måste bryta upp!

Han såg på sin klocka.

– Vi ha tio minuter på oss, tills vårt tåg går.

Han köpte biljett åt Margret, lät polettera hennes kappsäck och skaffade henne en ensam sofkupé, med tillsägelse till konduktören att laga hon fick vara ostörd.

Han följde henne in i kupéen med den stora korgen och placerade den i hennes närhet.

Som en moder sörjer för sitt barns hvila och bekvämlighet, så sörjde han för henne. I hemmet var det alltid hon som fick passa på Erik och alla hans olika nycker och egoistiska önskningar.

Hon afvisade med ovilja denna jämförelse, som mot hennes vilja uppstod hos henne, då hon såg huru Esters bror lika omtänksamt, lika vänligt som nyss systern ordnade det för henne.

– Kom nu ihåg, att om ni blir illamående eller skulle vilja mig något, så är jag inte långt borta. I nästa vagn, första kupéen här åt vänster finns jag. Ring bara på det här snöret, så kommer konduktörn in, och ni skickar honom efter mig. –

– Tack! Tack! Men jag skall nog försöka sofva.

– Det skall ni göra, och ni skall lofva att göra det genast ni lagt er och inte börja på att tänka. Man kan aldrig göra något dummare.

Doktorn log.

– Gör ni aldrig det då?

Äfven Margret log.

– Nej, aldrig, då jag skall sofva. Och nu god natt!

– God natt! – Men – hon tvekade – det är något jag vill tala om för er, innan ni går!

– Och det är?

– Att jag har två sådana små rara, präktiga pojkar där hemma.

– Har ni? Nå, då är ni väl riktigt lycklig? –

– Ja, de äro min rikedom och min glädje. O, ni skulle se dem. Den äldste är tre och ett halft år och heter Curt, den lille heter Gösta och är ett och ett halft år.

– Ja, det skulle vara roligt att få göra de unge männens bekantskap.

Doktorn försökte skratta och se glad ut, men det kändes djupt ner i det trofasta, ömma hjärtat alldeles som om en hård, kall hand tagit och snört till om det.

– Ja, de skulle inte förlora på bekantskapen. Jag skall försöka, så godt jag förmår, att uppfostra dem till redbara, oegennyttiga och goda män – sådana som ni – tillade hon förtroendefullt och räckte honom sin hand.

– Tack, Margret, tack för det ordet och – nu – sof godt! Gud välsigne er!

– Tack! Tack! Godnatt!

Han gick. –

– Gud välsigne er – ringde det i Margrets öron. Gud välsigne er! – Huru innerligt godt det lät, så allvarligt och mildt han sade det, alldeles så, som hon sagt det till sitt eget lilla barn vid skilsmässan.

– Gud välsigne er båda! Så sade han också, då hon förra gången skildes vid honom i Helsingborg, då han

slöt henne och lilla Elsa i sina armar. Då hade han bedt henne blifva sin hustru.

– Hans hustru! – Ja, då hade nog hennes lif och hennes framtid sett annorlunda ut. Då hade hon blifvit buren på starka, skyddande armar genom lifvet, då hade det varit hon, som fått stöd och tröst, råd och hjälp – och en oändlig, uppoffrande och oegennyttig ömhet. Nu däremot – – –

Men nej! Hon fick, hon hade ej rättighet att tänka så!

Hon fasade för sig själf. Hur kunde en sådan tanke, en sådan jämförelse stiga upp hos henne?

Hon afvisade den med förfäran – alla hennes tankar återvände till Erik, hennes barndoms, hennes ungdoms älskade, och hon intogs af den djupaste, innerligaste ömhet och den varmaste kärlek för honom. Ack, en gång skulle väl hennes böner, hennes bemödanden krönas med framgång. En gång skulle hon väl jaga Sauls-andan för alltid på flykten. Hon var nu en gång blifven hans David, och till det yttersta skulle hon stå midt i striden och kämpa för honom och segra till sist.

Tåget gaf stoppsignal vid en station. Hon såg ut genom fönstret.

Det var det allra härligaste augustimånsken. Hela den vida nejden låg badande i månljuset.

Träd och buskar voro försilfrade, och den smala, glittrande ån låg likt ett vattradt silfverband tvärs öfver ängen.

På perrongen såg hon en bredaxlad, kraftigt byggd man, klädd i en lång ljus resrock, gå fram och åter med raska, fasta steg, liksom en hedersvakt utanför hennes vagn.

Hon visste, hvem det var, och kände väl igen honom.

Det var en sådan trygg känsla att veta, det någon så troget vakade öfver hennes säkerhet. Hon kunde sofva lugnt. Hon kastade en blick på korgen med silfret, kröp upp på sin mjuka, bekväma soffa, svepte filten omkring sig, bad innerligt om skydd för sina små barn och sin man och somnade sedan ljuft och lugnt likt ett uttröttadt barn.

Men den ensamme mannen, som nyss gick där ute, kunde ej sofva.

Fåfängt försökte han lyda den ordination han nyss gifvit Margret: att ej tänka.

Tankarna kommo flocktals och bestormade honom och fordrade hela hans uppmärksamhet. Än var det de gamla, både ljufva och bittra sommarminnena från sundet, då Margret satt i hans nya, vackra segelbåt, som han döpt efter henne, än vandrade de sida vid sida uppe i trädgården kring villan, än satt hon vid pianot och spelade sina härliga folkvisor och egna kompositioner för honom, så som han aldrig hvarken förr eller senare hört någon annan spela.

Och han drömde vaken sin korta, lyckliga sommardröm.

Och så kommo tankar och funderingar om den Margret, som hvilade blott några få meter ifrån honom, denna blida, tysta och nedtryckta kvinna, som såg så djupt sorgsen och olycklig ut.

Hvad var det, som tryckte henne så hårdt? Hvilken sorg var det, som gräft sådana djupa fåror i de förr så barnsligt runda och täcka kinderna?

O, att han finge taga henne på sina starka armar och föra henne med sig till soligare länder, dit han nu styrde kosan! O, att hon vore hans och han hade rättighet att ägna henne sitt lif, sin ömhet, sin omvårdnad! Ingen kvinna på jorden skulle blifva högre älskad, ingen skulle skyddas ömmare för hvarje vindfläkt, hvarje

smärta och sorg.

I de leende, varma länder, till de härliga, hafomkransade öarna i södern skulle de flykta, och där skulle han åter få se henne ung igen, lycklig, rosenkindad och fager som förr.

Men nej, nej! han hade ingen rättighet att tänka så, och han visste, att hon aldrig skulle följa honom.

Hennes hjärta var trofast och rent, och hon skulle afvisa honom med afsky och förakt. Och hennes förakt skulle döda honom.

Hon älskade nog fortfarande sin man, och om hon också inte gjorde det på samma sätt som förr – så – – så var det barnen! hennes präktiga små gossar, som hon talade om med en ung moders hela stolthet och förtjusning. Utan dem skulle det väl aldrig finnas någon lycka till för henne. Hon var moder först och främst, och hon skulle blifva moder än en gång och snart. Hur kunde han våga vanhelga henne med sina djärfva tankar!

Han steg häftigt upp, gick ut på plattformen utanför kupéen och stod där natten lång och såg upp mot det månljusa, stjärnbeströdda himlahvalfvet, fördjupande sig i tankar, som nådde evighetens gräns, och han glömde sina och sina medmänniskors små, timliga sorger i ändlighetens värld för den oändliga kärleken i oändlighetens rike.

Vid niotiden på morgonen skulle Margret åter byta om tåg.

Doktor v. Wall, som med tillfredsställelse hörde, att hon tillbragt en lugn natt och njutit en god sömn, såg dess välgörande, stärkande verkan på Margret och hjälpte henne också nu till rätta.

Han kunde ej – oaktadt sin bittra smärta öfver skilsmässan – annat än le litet vemodigt, då han ännu en gång kom bärande på den gamla korgen in i hennes nya kupé på Y:tåget.

– Det ser ut – sade han – som om korgen och jag hade svårt att skiljas åt.

– Ja, tack för att ni bar den – som en man!

Margret kunde ej afhålla sig från att svara honom så och räckte honom båda sina händer till afsked.

– Blif nu snart kry och riktigt glad och lycklig, så blir jag – också lycklig – svarade han och tryckte fast hennes händer och skyndade bort.

Och så for han långt, långt ut i världen åt sitt håll, på den ensamma pliktens ofta törnströdda stråt, och hon for åt sitt håll för att upptaga striden och kämpa den till slut till en lycklig seger för sin mans heder, sina barns framtid och sitt unga hems bestånd.

XI.
Bedragen.

Mer än två år hade gått till ända.

De hade förflutit jämförelsevis lugna i Margrets hem.

Den dystra, förtviflade resan var nu ett minne blott, och fastän detta minne var ytterst sorgligt för Margret, var det dock förljufvadt och mildradt af hågkomsten dels af sammanträffandet med doktor von Wall och hans älskliga syster dels af all den hänsynsfulla och rörande ömhet, med hvilken hon blef mottagen och

omhuldad i det gamla hemmet hos Berndt och Ceres.

Och icke nog härmed. Berndt hjälpte henne genast och utan ett ord af klander mot Erik till rätta med penningaffären, och sedan hon hvilat öfver ett par dagar i Y., följde han och Gurli henne ända till Herrljunga.

Åtta dagar därefter kom Erik hem, och när han fick höra hvad Margret gjort för honom och förstod, hvilken fara hon utsatt sig för för hans skull, syntes han för första gången djupt upprörd och full af blygsel öfver sitt slösaktiga, lättsinniga uppförande.

Hans uppsåt och hans föresatser att bättra sig voro allvarliga, och det syntes nu, som om han skulle kunna besegra sina begär och hålla sitt ord.

Margret började hoppas på nytt, och när hon såg Eriks ömhet och intresse för henne och barnen, tyckte hon, att hon var rikligt belönad för den förödmjukelse och den förtviflan, hon utstod på resan.

När julaftonen kom det året och granen tändes i Gerleska hemmet, var syskonkretsen förökad med en liten syster.

Det var en den allra täckaste mörkögda lilla flicka, moderns afbild och från första stund faderns förklarade gunstling.

Hon kallades Kerstin, var nu två år och en yster liten lekkamrat till Curt och Gösta, som nu vuxit upp till ett par duktiga, hurtiga pysar på fyra och sex år.

På de båda sista åren hade Erik blott begärt tjänstledighet en gång, och det var endast ett par veckor under den sista sommaren, då han låg i Strömstad och badade.

Efter sin återkomst därifrån var han ovanligt frisk och kry och började med ifver och intresse ägna sig åt sitt arbete i posten, så att Margret motsåg den instundande vintern med lugn och glädje.

Hösten var i Åby den vackraste årstiden.

De höga, terassformiga bergskedjorna med sina löfbeklädda höjder lyste i de grannaste, mest omväxlande färger.

Björk, ek, asp och rönn täflade i prunkande färgskiftningar rundt omkring Margrets vackra, nu så fridfulla hem, och hon syntes ofta ute med sin lilla trio vid sidan och följd hack i häl af den stora, svartlockiga newfoundlandstiken Lola, barnens trogna och afhållna lekkamrat.

Gurli var sedan ett år tillbaka gift med en ung, aktad prästman, pastor Nils Norrlander i Y.

Många voro de, som svärmat för den älskvärda unga flickan och som anhållit om hennes hand, men hon brukade säga till Ceres, att hon allt skulle betänka sig grundligt, innan hon bestämde sig, och att hon inte tänkte göra som Margret, välja den vackraste, ståtligaste och mest bortskämde, utan tvärtom: den anspråkslösaste och fulaste, som fanns, skulle hon vilja ha till man.

Hon anade, huru Margret hade det med sin despotiske, kinkige herr man, och skulle nog själf se upp.

Hennes lefnadsvishet var också riktig härvidlag.

Den lille, till sitt yttre obetydlige och tillbakadragne pastor Norrlander, som i flere år gått och suckat för Gurli och som aldrig trott sig få mod att fria, blef en sällsynt älskvärd och öm make, och Gurli hade allt skäl att prisa sin lycka.

I Berndts hem såg det däremot ut, som om sorgemolnen skulle vilja sammandraga sig.

Ceres hade varit ytterligt klen de sista åren, lungsjukdom påstodo läkarne, och nu på hösten hade hon blifvit betydligt sämre, så att hon hade måst intaga sängen.

Berndt var förtviflad och ville ej tro, att det intet hopp fanns längre, oaktadt Ceres, hans förr så hurtiga, blomstrande Ceres, nu låg bleknad, afmagrad och kraftlös, blott en hamn af sitt forna jag.

En dyster höstnatt, då stormen jagade kring land och haf, slet i de knotiga gamla fruktträden i trädgården och tjöt i knutarna till det vänliga, gamla huset, kom befrielsens ängel, döden, och hämtade Ceres med till de okända länder, hvarifrån ingen återvänder.

Ceres hade varit oändligt lycklig som Berndts hustru, afgudad och tillbedd af en god och ädel make, och Berndt hade under sitt korta äktenskap njutit en sällhet så stor, att han insåg nu, då han stod vid den älskades bår, att det hade varit mer än förmätet att hoppas på dess varaktighet.

Han skref genast till Margret, som alltid varit hans mest älskade syster och förtrogna vän, och uttömde hela sitt förtviflade hjärtas sorg och saknad för henne samt tillade, att det hädanefter skulle blifva hans mål att få vara ett stöd och en hjälp för Margret och hennes barn, om hon någon gång skulle behöfva det. Han bad henne aldrig förglömma att vända sig till honom, om hon skulle komma i någon förlägenhet, där han kunde hjälpa, samt tillade, att hans hem alltid stod öppet för Margrets barn, då de blefvo så stora, att de skulle börja skolan.

Ceres’ bortgång var en smärtsam pröfning för Margret, som alltsedan barndomen hade hållit henne så innerligen kär. Därtill kom hennes djupa, ömmande deltagande för Berndt, den älskade brodern, som hon kände tillräckligt väl för att veta, att han ej någonsin skulle kunna finna ersättning för den bortgångna.

Samtidigt med denna sorgliga tilldragelse började Erik allt mer och mer söka förströelser utom hus.

Det var alltid så. Så snart Margret var klen eller sorgsen och bekymrad, for han helst bort. Han tycktes ej tåla att se hennes lidande eller missmod; då hon bäst behöfde hans deltagande och stöd, höll han sig alltid aflägsnad. Följden blef, att Margret alltid till det yttersta försökte behärska sig, kväfde sina tårar eller gick undan och gömde sig, då hon behöfde gråta ut.

Kunde hon bara jämt vara jublande glad och yster, spela för honom och skämta, leka och rasa med honom, då var han nöjd, men med Margrets mera djupa och allvarligt anlagda väsen var detta icke alltid möjligt.

En dag fram på nyåret skulle det blifva stort spelparti hos länsman Sellbergs på Bruket.

Erik var ifrig att komma ut i tid och gick hastigt in i salen för att taga afsked af Margret och barnen, hvilka sutto i ring kring skymningsbrasan och stekte äpplen.

Margret hade lilla Kerstin i sitt knä, och Curt och Gösta stodo på knä, sysselsatta att snurra omkring de fräsande äpplena.

– Adjö med dig, Maggi! Jag ska på viraparti hos Sellbergs, som du vet. Det blir nog litet sent, så sitt inte uppe och vänta på mig.

– Kom inte alltför sent, kära Erik!

Margret steg upp, satte den lilla flickan på pallen samt gick fram till Erik.

– Nej, nej! Jag kommer, så snart det är slut. Adjö, lilla Stina! Ska du inte ge pappa en puss?

– Jo, jo, ropade den lilla och sprang fram till fadern med öppna armar.

Han böjde sig ned och kysste barnet.

– Pappa tanna hemma hos Tina! – jollrade den lilla.

– En annan gång! Adjö! adjö med er, pysar!

– Adjö, pappa! – ropade pojkarne i korus och alltför intresserade af sin sysselsättning för att ha tid att se upp.

Erik gick.

Margret återtog sin plats vid brasan med den lilla flickan på sitt knä.

Hon tyckte nu som alltid, att det blef mörkt och öde, då Erik lämnade hemmet. Visserligen hade hon nu öfvervunnit den svåra, gnagande känslan af sorg och oro, som i början bemäktigade sig henne, då han for bort, men när hon nu satt och grubblade öfver hvart han for och i hvad afsikt han for dit samt huru mycket af hans penningar som hon visste skulle stryka med, så blef hon nedstämd och bitter till sinnet.

Barnen behöfde så väl nya skodon och kläder – sin egen garderob ville hon ej ens tänka på, hon hade vant sig af med att önska något nytt för egen del; hon tänkte på hur väl hon behöfde förstärkning i hushållskassan för de allra nödvändigaste inköpen, men hon vågade ej bedja Erik om någon liten summa på en gång, ty hon visste då, huru missnöjd han alltid blef.

Nu skulle däremot ej en liten, men en stor summa ges ut vid spelbordet, där han, upplifvad af sällskapet, glammet och punschen, blef oförvägen, spelade oförsiktigt och alltid var den, som förlorade.

En liten stund efter sedan Margret hört Eriks släde fara, hörde hon en annan skjuts köra in på gården och stanna vid posttrappan.

Hon gick in i förmaket och såg en karl hoppa ur släden och gå uppför trappan, men som hon visste att kontoret redan var stängdt, gick hon genom stora förstudörren ut på verandan och ropade till den främmande och frågade, hvad han ville.

– Jag vill träffa postmästaren – svarade han.

– Han är inte hemma. Han har nyss rest bort.

Karlen svor till och såg förargad ut.

– Hvad är det om? Är det något viktigt?

– Ja, visst tusan är det viktigt – åtminstone för honom.

– Ska ni inte hämta post då?

– Nej, jag har ingen post att hämta, men jag har allt andra affärer med honom.

– Kan jag uträtta det?

– Är det frun själf?

– Ja, det är det. –

Han mätte henne med en på samma gång aktningsfull och medlidsam blick.

– Nej, lilla frun, hon är nog inte rätta personen att bära fram det ärendet. Hon var alltid snäll mot syster min, och därför ska hon slippa't.

– Hvad menar ni?

– Ingenting just.

– Syster? Hvem är er syster?

– Det är Hilda på bruket, som tjänat hos frun i tre år. – Det var en snäll tös, eller hur?

– Ja, jag tyckte alltid bra om Hilda.

– Ja, hon var en bra flicka, då hon kom till frun.

– Men jag tyckte inte om, att hon ville flytta i somras, då jag bad henne stanna och hon ändå inte tog någon annan plats.

– Det hade allt sina randiga skäl, lilla frun; hon kunde inte stanna här längre.

– Hvarför inte? Hon sade mig aldrig något skäl.

– Nej, det kunde hon inte, stackars barn, men nu ska frun få höra det. I går fick hon en pojke och – – –

– Hilda? Nej, nej, det är inte möjligt?

– Jo, det är dagens sanning, gunås så visst!

– Det hade jag aldrig trott Hilda om, den hyggliga, anständiga flickan.

– Ja, det var hon, när hon kom hit, men här – – –

– Här? Hvad menar ni?

– Ingenting! Hilda grät och anropade mig att inte säga något till frun. Och det lofvade jag.

– Hvarför är det just jag, som inte skall få veta det?

– För frun blir bara ledsen, sa' hon.

– Ja, visst blir jag ledsen för Hildas skull – men – men hvarför kom ni egentligen hit, då ni inte vill säga något till mig?

– Det var inte frun jag sökte. – – – Nej, det var fruns fine man – det var den höge herr postmästaren.

Margret blef plötsligt som förstenad.

– Hvad vill ni min man?

– Det är en sak, som jag tänker säga honom i enrum, och då – – – Han knöt händerna, och en vild glimt lyste till i ögat. –

– Jag vill veta, hvad ni har att säga min man.

Margret sprang ned för verandatrappan och grep tag i mannens arm. Hennes ögon lågade, och ansiktet var dödsblekt.

– Hör ni, jag vill veta allt! Säg det genast!

– Åh, seså, lilla snälla frun, lugna sig! Det är andra affärer jag har med postmästaren, och jag kommer igen i morgon och re’r upp’et me’n.

Han skakade af den lilla hvita, darrande handen, som låg på hans grofva rock, lätt som om han ruskat af ett dammkorn eller en fluga, lyfte aktningsfullt på mössan och kastade sig raskt upp i släden och for bort.

Margret stod, som om hon blifvit träffad af blixten. Hon tryckte båda händerna mot hjärtat, som hon tyckte hade stannat af tvifvel och förtviflan.

Så stod hon några minuter och såg efter mannen, som for bort, och hörde liksom en dröm den lilla klingande bjällran ljuda allt svagare och svagare, tills den slutligen dog bort i fjärran.

– Min Gud! Min Gud, hvad menade han? stammade hon åter och åter.

Slutligen vände hon sig sakta om och steg med trötta, släpande steg lik en åldring uppför trappan, gick öfver verandan och in i förstugan. Där hörde hon barnens glada och muntra röster från salen och gick dröjande in till dem.

De sprungo alla tre jublande henne till mötes.

Det var första gången, som hon ej gladdes öfver deras jubel, då hon visade sig.

– Nu ä’ äpplena stekta! Nu ä’ äpplena stekta! ropade de med full hals.

– Få vi äta upp dem nu? Få vi äta upp dem nu?

– Ja, ja! det få ni. Gå, gå och ät upp dem!

Barnen sprungo ifrån henne fram till kakelugnen.

– Men du får hjälpa oss att ta ner dem.

– Kom! Kom, mamma!

– Kom, lilla rara söta mamma!

Hon gick sakta bort till dem och hjälpte dem tåligt till rätta.

– Tina vill ha sotter till sina äpplen, för pappa ger alltid Tina sotter.

Margret ryckte till.

– Får Stina socker, får väl jag också, sade Curt.

– Och jag också, mamma! sade Gösta.

– Ja, ja! Här få ni socker.

– Mela sotter, mamma! Mela! Mela! Pappa ger Tina mytte, mytte sotter.

– Ja, pappa skämmer bort Kerstin.

– Nälla, nälla pappa sämmer bort Tettin, jollrade den lilla.

Margret gick till dörren och ropade in barnjungfrun och bad henne se till barnen en stund. Sedan tog hon på sig en tjock filtschal, ty hon frös, så att hon skakade, och hon tyckte blodet i hennes ådror hade blifvit till is. Därefter gick hon ut i trädgården och sjönk ned på en liten snöhöljd bänk djupt in under berget – en af hennes älsklingsplatser.

Hvad det var hvitt där inne och så tyst och kallt och stilla, alldeles som i en graf!

Häggbuskarna rundt omkring voro öfverhöljda af rimfrost och glänste i månljuset, furan långt ut på bergkammen, högt öfver hennes hufvud, såg ut som en vanskapt, spöklik gestalt, som sträckte ut sina sneda, krokiga armar i den ljusa, vida rymden. Bergväggen bakom henne var liksom glaserad af is, hvilken bildats af de frusna små rännilarna, som höst och vår sipprade ned utför berget.

Margrets ansikte var vändt uppåt mot det mörkblå himlahvalfvet med dess myriader lysande stjärnor. Det var blekt som lärft och liksom förvridet af smärta.

– Min Gud! Min Gud! Hvad kunde han mena? stammade hon åter och åter.

– Nej! Nej! Det är inte möjligt! Det kan inte vara sant!

Hon böjde hufvudet djupt, satte de knäppta händerna för ansiktet och grät högljudt, öfverljudt, utan sans, utan tanke på att någon kunde höra henne.

Det sönderslitande ljudet lät, som om det kommit direkt från bergets inre, från ett dödsskjutet, sargadt villebråd, som låg döende där inne.

Kunde väl en människa gråta så?

Nej, nej! Var det ej snarare en osalig, hemlös ande, som förkrossad af tärande samvetskval och ändlös smärta såg sig för evigt utesluten från jordisk sällhet och himmelsk salighet, fjättrad i bergets salar?

– Det är inte sant! Det är inte sant!

Plötsligt upphörde hennes klagan, blott de häftigaste snyftningar skakade hennes darrande kropp.

Hon steg hastigt upp och gick fram och åter, fram och åter på den smala, slingrande gången utmed berget. Hon gick med fasta, hastiga steg och med hårdt sammanknäppta händer. Den häftiga rörelsen lät blodet komma i raskare omlopp i hennes frusna lemmar, och det spöklikt hvita ansiktet fick sin färg igen.

De stora, mörka, sorgsna ögonen sågo bönfallande om barmhärtighet upp mot himlen.

– Gode Gud! Gode Gud, hjälp mig! Låt det inte vara sant! – Hjälp mig! Var barmhärtig!

Så bad hon upprepade gånger ur djupet af sin själ och så gick hon där ute i timtal, tills hon höll på att digna af trötthet.

När hon kom in, höllo barnen på att äta kvällsmat, och sedan hjälpte hon dem som vanligt att komma i säng.

De voro så lekfulla, så älskliga, så smeksamma emot henne, att hennes arma, förtviflade hjärta blef lugnare, och när hon sedan tillsammans med dem bad bönerna till den store barnavännen, kände hon, att Herren lägger icke en börda på, utan att han också hjälper att bära den. –

Snart därefter slumrade de små så stilla, så lugnt, och Margret stod länge och såg på deras rosiga, ljufva små

ansikten och kände, att, om än hela världen trolöst svek henne, så ägde hon dock här en ren, oskrymtad och trofast kärlek, som ingen kunde beröfva henne, och hon sammanknäppte åter sina händer och tackade ur djupet af sitt hjärta för den skatt, den rikedom hon ägde i sina små älskade barn.

Dagen därpå var Margret sjuk.

Hon hade blifvit förkyld, då hon satt där ute under berget. Den häftiga sinnesrörelsen gjorde också sitt till.

Frossbrytningar och feberanfall aflöste hvarandra, och därtill kom en svår och häftig hufvudvärk.

Erik föreslog att skicka efter doktorn, men Margret påstod, att hon nog skulle försöka kurera sig själf.

Först i daggryningen hade Erik kommit hem, och antagligen hade han förlorat pengar på spelet, ty han gick omkring och såg i hög grad modstulen och mörk ut.

Strax efter middagen kom han in i sängkammaren till Margret för att höra, hur hon mådde.

Hon försäkrade, att det var något bättre nu, och Erik slog sig ned i hvilstolen vid fönstret.

Plötsligt öppnades dörren till köket.

Barnjungfrun tittade in.

– Det är en karl här ute, som vill tala vid postmästaren.

Margret vände oroligt sitt hufvud åt dörren.

– Hvad är det för en? – frågade Erik häftigt.

– Det är Hildas bror, Anders Jonsson från bruket – svarade flickan.

Erik reste sig upp ur stolen.

Margret satte sig häftigt upp i bädden.

– Gå inte ut till honom, Erik! Gå inte!

Det feberglödande ansiktet förlorade med ens all färg.

– Hvarför inte?

Erik gick fram till hennes säng.

– Nej, nej! Jag beder dig: stanna här! Gå inte! Edla, säg honom, att postmästaren inte kan träffas i dag.

Hon slog afvärjande med båda händerna åt flickan.

Edla gick.

– Men hvarför –? Jag förstår dig inte, Margret.

– Jo, han var här i går eftermiddag, sedan du rest, och ville träffa dig då, och han yttrade sådana besynnerliga och hotande ord och såg så förbittrad ut, att – jag blef så förskräckt – – –

– Så barnslig du är! Tror du inte, att jag orkar med både en och två sådana slagskämpar som han, om det gäller. Man är väl inte soldat för ro skull!

Han skrattade högt, räckte hotande ut högra armen och sträckte självmedvetet på sig.

– Men hvad vill han dig, Erik?

– Det vet jag inte. Jag har intet otaldt med honom.

– Är det riktigt sant?

– Sant? Visst tusan är det sant, då jag säger det.

Åter syntes Edla i dörren.

– Han säger, att han nödvändigt vill träffa postmästarn. Han går inte förr.

– Hvar är han?

– Han är ute i köket.

– Äro herrarne på kontoret?

– Nej, de äro uppe på notariens rum.

– Bed då Anders Jonsson gå in på posten, så kommer jag dit.

Flickan gick.

– Du tänker då gå till honom?

– Ja, naturligtvis.

– Akta dig för honom, Erik! Han kan göra dig illa.

Det knackade häftigt på dörren.

– Hvem är det?

Erik öppnade dörren på glänt.

Ett mörkt, skäggigt ansikte syntes där ute.

– Är det så, att inte postmästaren tänker komma i dag, så går jag direkt in och säger mitt ärende.

– Du gör så tusan heller. Vet hut, bonde! – röt Erik, knuffade till Anders Jonsson och steg ut i köket.

Ett vildt tumult uppstod nu där ute.

Svordomar och förbannelser och så ett häftigt brakande, därpå ett segergladt hånskratt.

Margret rusade upp och slog upp köksdörren.

Ett iskallt drag slog emot henne. Lilla ytterdörren till kökstrappan stod vidöppen, och Anders Jonsson, som blifvit utkastad utför den, sågs resa sig från snön, mössan hade fallit af honom, håret stod rätt ut från hufvudet, och ansiktet var blodigt.

Erik stod i köksdörren och skrattade.

– Nu tror jag du fick åka, din bondkanin! – ropade han.

– Skrattar bäst, som skrattar sist! Nu går jag till länsman, och då ska vi se, om inte den f–de förföraren har annat svar att ge mig.

Margret drog igen dörren och kröp upp i sin bädd. Hon gömde ansiktet i kudden. Det gick rundt om i hennes hufvud.

– Förföraren! Förföraren! – mumlade hon. – Jaså, det var således ändå detta. Han menade således detta! – O, min Gud! – Min Gud!

Hon förlorade medvetandet.

När hon kom till sans igen, stod Edla vid hennes säng och gned henne med eau de cologne.

– Hur är det, kära fru! – frågade flickan oroligt.

– Det är öfver nu. Tack! Tack! Hvar är min man?

– Han lät hälsa, att han gick öfver till Furubo och att han ligger på gästrummet i natt, så att han inte ska störa frun, då han kommer hem.

– Jaså!

– Anna har gått dit upp att elda.

– Jaså!

– Barnen ha så roligt i barnkammaren. De leka häst.

– Jaså!

Hon tyckte intet i världen rörde henne mer. Hon var likgiltig för allt. Stel och kall och känslolös tyckte hon sig ha blifvit, och hjärtat i hennes bröst kändes likt ett stycke is.

De kunde gärna få stoppa henne djupt ned i grafven. Det vore det bästa, ty hon var ju redan död.

Nu brände hennes hufvud som eld, pulsarna slogo våldsamt, och hon andades häftigt och flämtande.

Hon började yra.

Flickan, som stod vid hennes säng, blef förskräckt och drog sig tillbaka.

– Jaså, det var således hans ärende! Jaså! Det var då som jag trodde! Jaså, han svek mig ännu en gång. Jaså! Det var således inte nog med en gång. Donna Carlina. Hu! Hu då! – Jag minns det allt! Jag glömmer det aldrig. Jag försöker, försöker, försöker! Jag ber, jag tigger, jag skrattar, jag skämtar, men jag glömmer det aldrig, aldrig, aldrig – – Och så hon också, en till! Nej, nej! O, det är gräsligt, gräsligt, gräsligt! – Ja, jag kan inte lefva längre! Jag vill dö! Hör du det, du Gud i himmelen, nu vill jag dö, dö, dö! Ja! Ja! Jag är ju död! Död! Död! O, så ljufligt att vara död och få glömma allt elände, allt syndigt och uselt och sorgligt. Allt! Allt! – I döden! I döden! I döden! –

– Jesus! Frun dör!

Edla sprang ut i köket och ropade in Anna.

– Kom in! Kom in!

När de kommo in, var feberanfallet öfver, och Margret låg tyst och stilla och såg upp mot taket.

– Kära fru, hvad ska vi göra?

– Låt barnen komma in!

De hämtade in barnen.

Gösta och Kerstin sprungo jublande fram till sängen, men Curt gick stilla fram och ställde sig att sakta stryka Margrets panna.

– Stackars lilla mamma! Gör det mycket ondt? hviskade han ömt.

Margret brast i gråt vid det ömma, rörande tonfallet i barnets röst och det djupa deltagande, som låg utbredt öfver det älskliga lilla ansiktet.

De tårarna räddade henne.

Om en stund kom Anna in med ett bref.

– Hvad är det? frågade Margret.

– Här är bud från länsman Sellberg med ett bref till postmästarn. Budet skulle ha svar.

Margret räckte ut den svaga, skälfvande handen och tog emot brefvet.

Hon vände sakta på det.

Här var således lösningen på gåtan! Här fanns visshet – här, här!

Men nej, aldrig skulle hon göra sig skyldig till något så lumpet som att spionera på sin man.

– Lägg upp brefvet på gästrummet, så att postmästarn ser det, när han kommer hem, och säg budet, att han inte kan få svar nu, ty postmästarn är borta.

Anna tog brefvet tillbaka och gick.

Under den långa sömnlösa natten bad Margret så innerligt, som ännu en människa bedt, om styrka att härda ut och att förlåta och öfverse med den felande. Hon bad om kraft att kunna behärska sig och ej visa Erik hvad hon led, eller låta honom få en aning om att hon misstänkte honom, ty hon visste alltför väl, att det icke skulle tjäna något till. Aldrig mer skulle hon kunna tro på honom, om han än lofvade det på heder och tro. Men för barnens skull ville hon försöka härda ut och lefva hos honom.

XII.
Bort.

Brefvet från länsman Sellberg eller rättare en del däraf kom likväl af en händelse inför Margrets ögon.

Ett par dagar därefter, då hon var så pass mycket bättre, att hon stundtals kunde sitta uppe, kom lille Gösta inspringande till henne med en bit papper i handen.

Han hade nyss förut varit uppe på gästrummet, där Erik fortfarande bodde.

– Söta mamma, klipp en liten häst åt mig! ropade han och räckte papperet åt modern.

– Ja, min lille gosse! Vill du ge mig saxen, som ligger i min sykorg?

Den lille trippade beställsamt efter det begärda, och under tiden vände Margret på papperslappen i sin hand. Blott den ena sidan var oskrifven; på den andra läste Margret mekaniskt: »det är nog rådligast att betala dem rundligt och göra upp saken i godo för att undvika stämning och skandal. Flickans bror är inte behaglig att ha något otaldt med, så mycket känner jag till karlen. Kom till mig i morgon, få vi talas vid om saken.

Vännen Sellberg.»

Papperet sjönk ned i Margrets knä.

Således voro nu hennes misstankar fullt bekräftade. Hade hon dittills hyst det ringaste tvifvel om Eriks brottslighet, så var den nu konstaterad. Hon hade sett svart på hvitt därpå.

Åter kände hon denna isande, domnande kyla kring hjärtat.

– Klipp nu en häst, mamma! bad Gösta.

Margret satt som förstenad.

– Klipp nu hästen, söta mamma; här är papper och här är sax!

Margret ryckte till, då hon såg papperet i Göstas hand. Hon tog det hastigt ifrån honom.

– Nej, nej, inte det papperet.

– Jo, det är mitt papper.

– Hvar har du fått det ifrån?

– Det låg uppe på pappas rum under hans bord.

– Såg pappa, att du tog det?

– Nej, men när det låg på golfvet, så vill nog inte pappa ha det.

– Det har kanske fallit ner, utan att pappa visste af det. Du skall få ett annat i stället, lilla Gösta.

Margret steg upp och tog fram ett annat papper åt gossen. Sellbergs bref kastade hon in i brasan i kakelugnen.

Hon stod ett par sekunder och såg, huru det förtärdes till aska – till intet.

Så lät han hennes arma, hängifna hjärta förtäras och blifva till stoft och aska, lät hennes hela lif och lifslust plågas och marteras till döds.

Hur kunde han så vårdslöst handhafva ett dylikt bref och totalt prisgifva sin eländiga hemlighet?

Ack, den var nog redan i hvar mans mun och hade troligen länge varit det!

Människorna omkring henne visste nog från början till slut besked om saken. Det var blott hon, hvilken saken närmast rörde, hon, den godtrogna makan, som intet sett, intet förstått eller märkt.

Hvad de skulle tycka hon var enfaldig och förblindad!

Somliga skulle nog ömka och beklaga henne, synnerligast sådana stackars bedragna hustrur, som varit i samma förödmjukande belägenhet som hon.

– Ja, stackars arma, arma kvinnor, suckade hon ur djupet af sin själ. – Jag vet, hvad I lidit och liden. Men en dag skolen I blifva hämnade, den dag, då alla otrogna, samvetslösa och lättsinniga äkta män få sitt straff.

– Vill du aldrig klippa hästen, mamma?

Margret vände sig mot gossen. Hon hade alldeles glömt honom.

Hon satte sig i en stol och drog gossen till sig.

– Jo, nu skall jag klippa åt dig, lilla Gösta, men först skall du lofva mig, att, när du blir stor, så skall du blifva en god och hederlig och trofast man, som man kan lita på, och som aldrig ljuger och aldrig –

– Det heter inte ljuger, det heter narras, mamma! –

Hon smekte tankfullt den lille.

– Som hvarken ljuger eller narras eller svär falska eder. Hör du det, Gösta!

– Ja, mamma!

– Du vill ju bli en god, sanningskär människa?

– Ja, det skall Gösta bli.

– Och du vill ju bli din mammas tröst och glädje, när hon blir gammal.

– Ja-a då! Det skall jag!

Hon tryckte varmt den lille gossen till sitt bröst och såg in i hans stora mörkblå, trohjärtade ögon.

När gossen hade lämnat henne, försjönk hon åter i sina sorgliga tankar.

Men bör jag ändå inte tala vid Erik? Bör jag inte framlägga mina misstankar inför honom? Tänk! Tänk, om han kunde omintetgöra dem! Tänk, om han kunde bevisa, att de voro falska. Om han kunde rentvå sig! O, min Gud, så outsägligt tacksam jag då blefve! ... Men det är nog inte så väl ... Och tänk så förbittrad han blefve på mig. Han förläte mig nog aldrig.

Åter sjönk hennes mod.

Men plötsligt rätade hon upp sig.

– Men det är i sanning inte han, som har något att förlåta – utan tvärtom – att afbedja. Och han misstänker nog, att jag anar något.

Hon steg upp och gick fram och åter, så godt hennes svaga krafter tilläto.

Strax därefter kom Erik in med ett par öppna bref i handen.

– Se här, Margret, är bref från Berndt. Han skrifver, att han är sjuk och klen och att hemmet är förfärligt tomt och öde. Han frågar, om inte vi skulle vilja låta honom få Curt ned till sig och börja skolan i Y., ty han vet ju, att här finns ingen skola på nära håll.

– Får jag se?

Margret mottog brefvet ur Eriks hand och läste eftertänksamt igenom det. Ett par tunga tårar föllo därpå. Stackars broder! Jag förstår så väl hvad han lider. Det måste vara förfärligt att i ett nu mista allt hvad man har kärt; men Curt är ju så liten ännu.

– Han är ju snart sju år, och skoltiden är inne.

– Men Erik, inte kunna vi släppa gossen ifrån oss. Det skulle vara mer än svårt för mig att lämna honom.

– Det behöfde du inte, om – – Ja, jag har ett annat förslag. Hör nu på!

Han slog sig ned midt emot Margret och vecklade upp det andra brefvet.

– Här har jag just fått ett trefligt papper med posten. För en – låt mig se – en åtta, nio år sen gick jag och en kamrat, en löjtnant Enander, i borgen för en annan kamrat, löjtnant Boström, för 5,000 kronor, och nu har han, den stackarn, gjort konkurs, och följden blir, att Enander och jag få punga ut med 2,500 hvar. Det är härligt! Det är så man kan bli galen.

Erik slog sig för pannan och knöt händerna.

– Det var ingen liten summa heller – inföll Margret, som blef utom sig af bekymmer.

– Nej, minsann! Och detta just nu, då jag har så mycket utgifter och så ondt om mynt.

– Hur kunde du vara så tanklös att gå i borgen för så mycket?

– Ja, det där begriper du inte. En kamrat är en kamrat, och karlen var i en förbaskad knipa. Han hade för resten goda utsikter. Var förlofvad med en af Norrköpings rikaste flickor och– –

– Nå?

– Jo, så fick han korgen.

– Hvarför det då?

– Vete tusan! Det var visst något litet snedsprång han hade för sig, som svärfadern fick reda på, och så skickade flickan ringen tillbaka.

– Det gjorde hon sannerligen rätt uti.

– Tycker du?

– Ja, det tycker jag. Hade hon förlåtit honom och haft öfverseende den gången, kanske hon längre fram, när hon redan varit bunden vid honom, blifvit sviken på nytt. Och det hade sannerligen varit svårare.

– Tja! Alltnog är min åsikt den, att hon gjorde dumt: Boström var en galant karl, och för resten, hade hon tagit honom, hade jag sluppit betala mina 2,500. Det får du medge är värre?

– Nej, det tycker jag inte är det värsta af allt.

– Ja, ni kvinnor ha era egna åsikter och idéer om affärer. Men vill du nu vara så innerligen snäll och säga mig, hvar jag skall taga dessa pengar ifrån.

– Nej, Erik, det kan jag sannerligen inte.

– Vi måste inskränka oss.

– Vi lefva så enkelt och sparsamt, som det gärna är möjligt.

– Hushållet går till för mycket.

– Det kan inte gärna gå till mindre, så stor som vår familj nu är.

– Ja, något måste i alla fall göras.

Margret satt tyst med hufvudet nedlutadt i handen och Berndts bref i sitt knä.

– Har du ingen ljus idé? frågade Erik.

Hon skakade på hufvudet.

– Ja, se, kommer man i något trångmål, så aldrig skall man tro, att en kvinna kan finna på någon utväg inte – –

Margret lyfte sakta upp hufvudet och såg på honom med en allvarlig, förebrående blick.

Det stod plötsligt för henne hennes sorgliga resa till Y. med silfret, och huru hon då funnit på en utväg att rädda Erik ur de lättsinniga affärer han gifvit sig in uti. Men hon sade ej ett ord.

Han måste dock förstått hennes tankar, ty han såg generad ut, steg upp och mätte golfvet i långa steg.

– Men jag har en idé. Jag har ett förslag att göra dig.

Han tvärstannade framför henne.

– Nå, låt höra!

– Men jag anhåller på förhand, att du inte missförstår mig eller börjar gråta eller ställer till någon scen. Det står jag inte ut med i kväll.

– Du kan vara lugn. Fortsätt du!

– Jo, jag har tänkt ut, huru mycket mindre dyrt hushållet skulle blifva, om jag vore ensam här en tid – låt oss säga två, tre eller fyra år, allt efter omständigheterna. Jag kunde äta på gästgifvaregården, biträdena likaså.

– Och jag och barnen då?

Margret hade blifvit snöhvit om kinden och började ana hans mening.

– Jo, Berndt skrifver ju gång på gång, huru ensam han är och huru dystert det gamla hemmet blifvit. Han har godt om pengar och önskar nog intet hellre, än att du och barnen skulle vilja vara hos honom en tid. Under tiden kunde ju jag spara duktiga tag här, så mina intrasslade affärer blefvo klara, och sen så – kommer jag och hämtar er igen en vacker dag. – Nå, lilla gumma, hvad säger du om förslaget?

– Du vill således nödvändigt blifva af med oss?

– Seså där ja! Det an'te mig, att det skulle uppfattas så! Tusan till logik ni kvinnor bestå er med! Ja, vi ska alls inte tala mer om saken. –

Han svängde sig om på klacken och tog i salsdörren.

– Jo, det är just det vi ska. Vänta, Erik!

Margret steg upp och lade sin hand på Eriks arm.

– Låt mig säga dig, hvad jag har på hjärtat.

– Ja, bara det sker fort. Jag har ännu en post att kartera i kväll.

– Jag lofvar dig att resa med barnen –

– Ja, du skall väl också tänka på barnens bästa. Tänk så bra de finge det hos Berndt, och gossarne kunde ju båda snart nog få börja en god skola.

– Ja, jag vet. Jag säger: jag lofvar dig att resa med barnen, när helst du vill, och vara borta från hemmet, så länge du önskar, om du vill lofva mig på ditt hedersord att svara mig hvad Hildas bror ville dig här om kvällen och hvad du gjorde hos länsman Sellberg dagen därpå.

– Jaså, du vill således veta detta?

– Ja, det vill jag – eljest kan jag inte resa. Erik, – hon sammanknäppte sina händer och såg bönfallande på honom – bedrag mig inte, säg mig sanningen för Guds skull. Du anar inte, hur jag lider.

– Hvad menar du?

– Det vet du nog. Jag fick höra tillräckligt för att fatta de förfärligaste misstankar emot dig.

– Jaså, du delar den där snygge Anders Jonssons misstanke, men jag skall säga dig, att du, liksom han, har fullkomligt orätt. Ni ha vändt edra misstankar till orätt person. Hilda har kommit i olycka för – för notarien Berggren och ingen annan.

– Kan du svära på det? –

– Det kan jag – på heder och samvete. Förstod du inte så pass, medan hon var kvar här, att han hade ett godt öga till flickan?

– Jo, jag minns, att vi talade om det ibland, men aldrig kunde jag tro Hilda –

– Åh, kära du – hon trodde naturligtvis, att han skulle gifta sig med henne. Eljest hade nog aldrig Hilda – –

– Nej, jag tyckte alltid att hon var – – – – Men hvad skref Sellberg till dig om då?

– Han bad mig laga, att Berggren betalte dem rundligt, eljest skulle de stämma honom. Men nu har jag inte tid längre.

– Är nu allt detta sant, käre, älskade Erik?

– Så sant som att du ser mig för dina ögon. Att du har kunnat misstro mig så, Maggi!

– Ja, förlåt mig, Erik, om du kan det. Men du anar inte, hvilka nätter och dagar jag genomlefvat.

– Stackars min lilla enfaldiga, lättrogna hustru!

Han slog armarna om henne och kysste henne.

– Och nu lofvar jag, att vi skola resa, så snart du vill.

– Åh, någon brådska är det ju inte. Du skall först blifva riktigt frisk och stark. Du må tro, det är icke med lätt hjärta jag lämnar er. Det blir en förfärlig tid för mig att vara utan dig och barnen.

– Ack, Erik, det blir nog inte bättre för mig att vara skild från dig. Jag vill ej tänka på det en gång.

Hon brast i gråt.

– Seså ja! Nu börjar syndafloden. Då flyr jag in i arken likt gubben Noak.

Han nöp henne lekfullt i hakan, kysste henne än en gång och sprang skrattande sin väg.

Och Margret?

Hon tyckte – trots den långa, hotande skilsmässan från Erik – att det blef så ljust, så ljufligt omkring henne. Lifvet blef åter värdt att lefvas. Den tunga, olidliga bördan, som tryckte henne, blef med ens aflyftad, och hon kände sig frisk och stark och ung på nytt.

– O, hvad Gud är god! Och hvad jag tackar dig, min gode fader i himmelen!

Hela hennes själ sjöng en jublande lofsång, allt dystert, allt bekymmersamt var glömdt, och hon såg gladt och hoppfullt mot framtiden.

Den månad, hon ännu var kvar i sitt hem, var en bland Margrets lyckligaste i hennes äktenskap.

Förhållandet mellan Erik och hans hustru var det innerligaste. Ej en enda gång lämnade han henne, utan tillbringade troget sina aftnar hos hustru och barn.

Det såg ut, som om tanken på skilsmässan också plågade honom mycket och band honom allt fastare och ömmare vid den ädla, renhjärtade och högsinta hustrun, som han hade så mycket att tacka för.

Denna hans ömhet, som kanske i en mera opartisk och kritisk persons ögon skulle kunnat få namn af ånger och samvetskval, gjorde emellertid Margret oändligt lycklig och hjälpte henne öfver det svåra afskedet från Erik och hemmet, då hon en vacker, solljus dag i början af maj for med sina tre små barn och en barnjungfru från det nya hemmet i Åby till det gamla i Y. – »landsförvist» för tre långa år.

XIII.
Den nya postfröken.

Dessa år gingo jämförelsevis lättare att genomlefva, än Margret trodde, och härtill bidrog all den vänskap och tillgifvenhet, all ömhet och vänlighet, som hon i rikt mått fick mottaga från syskon, släkt och vänner.

Tomheten efter Ceres var stor i hemmet, och svårt var att se, huru dyster och sorgsen Berndt blifvit, men Margrets och barnens lifvande närhet skingrade till en stor del denna tomhet och var välgörande för Berndt.

Han var en stor barnvän och ägnade sig mycket åt de små, och dessa å sin sida lärde sig snart att hålla innerligt af morbror Berndt, som sällan kom upp från kontor och butik utan något godt med sig.

Om han inte nämnde om något, sprang genast lilla Kerstin fram och inventerade hans väl försedda fickor.

I Helfrids och Gurlis lyckliga hem tillbragte Margret många angenäma stunder, och hon gladdes åt systrarnas lycka, fastän det på samma gång kändes tungt och bittert att veta sig själf vara så godt som bortskickad från sitt eget hem och så långt och så länge skild från sin make, som hon allt fortfarande älskade af hela sin varma, trofasta själ.

Sommarmånaderna tillbringade alltid Margret och barnen hos Gerda Muhrman på det natursköna Bergsäter, där Margrets lilla trio muntert tumlade om i skog och mark med Elsa och de öfriga små kusinerna.

Pontus Sjöström hade slagit studierna ur hågen och gått in i tullverket och tjänstgjorde f. n. högt uppe i en af Norrlands sjöstäder.

Oskar Gerle däremot hade troget stannat vid sitt en gång valda yrke. Han hade, enligt gamla Stafvas profetia, blifvit »sin egen grosshandlare» och var på god väg att blifva en förmögen man.

När han icke kunnat få Gurli Sjöström till hustru, hade han slagit alla giftastankar ur hågen och förblifvit ungkarl.

Curt och Gösta hade börjat skolan, och det beslöts, när de tre åren voro till ända och Margret skulle resa hem med barnen, att gossarne skulle återvända till höstterminen och fortsätta skolan i Y.

I det gamla hemmet hos morbror Berndt skulle de bo och finna ett tryggt och faderligt skydd.

Ja, ändtligen voro Margrets långa pröfvoår – som hon själf kallade dem i sina tankar – öfver, och hon skulle få återvända dit all hennes längtan stod.

Erik skref bref på bref, uppfyllda af ömhet och längtan efter hustru och barn, och en af de första dagarna i juni mötte han dem i Herrljunga och förde dem hem, glad och lycklig i sitt sinn'.

Den sommar, som nu följde, aflopp lyckligt, ty Erik hade gifvit sällskapslif och spelpartier på båten och tycktes lefva uteslutande för sin familj och sin tjänst.

I augusti foro gossarna tillbaka till skolan i Y., och Margret måste uppbjuda all sin själsstyrka för att kunna uthärda skilsmässan från dem.

Det kändes, som om de slitit hennes eget hjärta ur bröstet, och heta voro de tårar hon fällde, då hon tänkte på att hon måste släppa ut dem i världen, full af faror och frestelser.

Ja, en sann, klok och verkligt älskande moder tänker i ett sådant fall ej på sig själf och sina egna känslor, utan hon tänker och lefver endast för barnens bästa.

Under hösten och vintern återtog hon sin skrifplats på postkontoret, i afsikt att hjälpa Erik spara.

Då våren kom, blef det beslutadt, att de skulle taga en flicka i huset, som läste med Kerstin samt som godtgörelse för detta erhöll undervisning i postgöromålen.

En annons härom sattes in i tidningarna, och en hel massa svar anlände.

Bland dessa var det särskildt ett, som såväl Erik som Margret fäste sig vid.

Det var från en fröken Edit Wollert från Trelleborg. Det beslöts att hon skulle antagas, och i slutet af mars anlände hon till Åby.

Hon var en stor, starkt byggd flicka på tjugotre år med svart hår, små ljusblå, pigga ögon, rödlett, blomstrande hy, ett fylligt, friskt ansikte med stor, rak näsa och mörkröda, svällande läppar. Hon var lång och fyllig och såg hurtig, rask och något emanciperad ut med sitt kortklippta, krusiga hår och sin pincenez.

Hon var mycket munter, glad och språksam och tyckte om att skratta och skämta med alla, synnerligast med de unga herrarna på postkontoret, med hvilka hon ganska snart kom på en fullkomligt kamratlik fot.

Edit var rask och tilltagsen, hade ett förslaget hufvud och godt minne, och hon satte sig på ovanligt kort tid in uti samtliga postgöromålen, för hvilka hon fattade allt mer och mer intresse.

Lektionerna med lilla Kerstin tycktes däremot icke roa henne. Hennes häftiga, otåliga lynne gjorde henne icke heller lämplig att handleda barn.

Inne i våningen hos Margret var hon att börja med en ganska flitig gäst och kunde då genom sitt glädtiga samspråk och sina muntra historier roa och förströ Margret ganska mycket, men i längden blef hon tröttande för en kvinna sådan som Margret, och Edits ytliga, något djärfva väsen verkade antipatiskt på henne.

Erik med sitt lifliga lynne blef mycket intresserad af Edit. Hon var ett sällskap i hans smak, alltid slagfärdig, alltid villig att skämta och skratta åt hvad som helst samt att förlöjliga och göra spe af allt och alla. Hon var ej heller så ömtålig och nogräknad, om Eriks vitzar eller anekdoter voro något grofkorniga och tvetydiga, utan kunde äfven på dylika ha ett mer eller mindre mustigt svar till hands. Och ju mer han kunde uppegga och sporra henne till djärft tal, dess mera road blef han och dess mer sökte han hennes lifvande sällskap.

Så förflöt ett år, och Margret, som dels fann, att Kerstin inga framsteg gjorde, dels plågades af den frivola ton, som fått insteg i hennes hem och vid hennes bord, sade Erik, att hon önskade, att Edit Wollert skulle flytta.

Erik upptog detta förslag ganska onådigt och sade sig ej kunna förstå Margrets ovilja mot Edit, som han fann vara en präktig flicka med ovanligt intresse och skicklighet att sköta sin plats.

– Sin plats – upprepade Margret – den är väl först och främst att undervisa Kerstin?

– Nej, jag menar i posten. Till det arbetet är hon som klippt och skuren, ett raskare biträde har jag aldrig haft.

– Låt det vara, men Kerstin lär ingenting och –

– Vi kunna väl få en annan lärarinna för henne.

– Ja, det är min önskan, och då behöfs ju inte Edit i vårt hem, där hon för resten inte passar.

– Men på mitt postkontor passar hon, och där –

– Där finns ju ingen plats ledig nu.

– Men där kan snart bli! – Holmer tänker flytta och då –

– Hvart skall han flytta?

– Det vet jag inte.

– Har du sagt honom, att du önskar det?

– Jag har rådt honom att söka en bättre plats.

– Men du var ju förut alltid så nöjd med honom. Det är väl Edits önskan att få hans plats?

– Ja, och jag har lofvat henne platsen.

– Utan att först tala med mig.

– Du får ursäkta, att jag i allt, hvad som rör min tjänst och mina biträden, inte tänker taga råd af någon,

hvem det än vara må.

Han blef het och häftig och började gå af och an.

– Den saken vet du också att jag aldrig blandar mig uti, men jag tänkte, du skulle vilja taga någon hänsyn till mig, och inte lofva Edit stanna, då du vet, huru mycket jag har emot henne.

– Hvad har du emot henne egentligen? Det skulle en gång verkligen vara intressant att få veta.

– Ja, jag skall säga dig mina tankar om henne.

I detsamma öppnades dörren, och Edit steg in.

Erik ljusnade upp.

– Nu kom fröken alldeles lagom för att få höra något, som säkerligen skall intressera er.

– Hvad är det om?

Hon steg frankt fram och ställde sig mellan Erik och Margret.

Hon var iklädd en sjögrön klädning, som satt som den hade varit gjuten på hennes fylliga men smärta gestalt; ett gult läderbälte satt hårdt åtdraget omkring lifvet, det svarta, korta håret låg i tjocka bucklor omkring det fylliga, blomstrande ansiktet, och de små, lifliga, närsynta ögonen kisade nyfiket genom glasögonen.

– Hvad är det fråga om?

– Fråga Margret!

Hon svängde sig vårdslöst om på klacken och såg Margret forskande in i ögonen.

– Vi tala om dig, Edit – svarade Margret lugnt.

– Ah, jaså – ja, då fick jag väl min meritförteckning fullskrifven, i synnerhet af Margret, eller hur?

– Jag sade till Erik, att jag anser dig inte passa till lärarinna, och att Kerstin inga framsteg gör.

– Då sade du ett sant ord. Det är min fasa att plugga vett i dumma ungar. – Hon skrattade högljudt.

– Att du tog en lärarinneplats då?

– Det gjorde jag endast af brist på bättre, och så därför att jag fick lära mig postgöromålen på samma gång. Och dem kan jag nu, eller hur?

Hon vände sig åt Erik och kastade en stolt blick på honom.

– Fullkomligt!

– Se där! Då har jag vunnit mitt mål! –

Det låg ett segergladt jubel i stämman.

– Postmästarn anser således, att jag kan sköta en biträdesbefattning?

– Mycket väl!

– Och skulle inte ha något emot att antaga mig till extra biträde på ert kontor?

– Det vet ni nog, att jag inte har.

– Således – hon svingade sig än en gång om på klacken och gestikulerade ifrigt med händerna – afsatt som lärarinna af frun och tillsatt som extra biträde af herrn – af allra nådigaste herr postmästaren.

Hon skrattade triumferande och gjorde lekfullt honnör och ställningssteg för Erik.

– Är du redan tillsatt? frågade Margret.

– Ja, med er tillåtelse, nådig fru!

Hon neg ironiskt för Margret.

– Nej, Edit, det är inte med min tillåtelse, det är tvärtom mot min önskan.

– Hvad nu?

Hon rätade stramt upp sig och fixerade Margret.

– Ja, Edit, jag har just sagt Erik, att du passar inte i vårt hem, vårt enkla, lugna hem – – – – och därför –

– Därför vill du köra af med mig, men jag skall säga dig, Margret, att jag är inte af den sortens folk, som man antager en dag och fockar af den andra. – Jag blef föreslagen till platsen, och kongl. generalpoststyrelsen har förordnat mig, och jag tänker inte rymma fältet, jag tänker stanna och sköta min befattning och därmed punkt, i trots af en liten nervös och misstänksam frus nycker.

– Det här går nästan för långt! – Margret såg vädjande till Erik.

– Ja, du har själf framkallat stormen, nu får du ensam kämpa igenom den. Jag tvår mina händer.

Erik vände sig häftigt om och gick ut.

Edit började hånskratta och ställde sig hotfullt framför Margret med händerna i sidorna.

– Jaså, min lilla fru, tänkte du verkligen köra bort mig, mig, mig? Så ytterligt komiskt! Tror du verkligen, att du är vuxen att strida med mig, om jag vill? – Åh, så barnsligt! Jag säger dig, Margret, vakta dig för mig! Jag är inte att leka med, om jag sätter den sidan till. – Ser du, jag brås på min far – och han – han är en – en person, som man inte gärna vill ha till fiende.

– Upphör med dina hotelser, Edit! Tyst! Tyst!

– Jaså, du ber mig tiga också! Men det skall jag säga dig, Margret, att jag aldrig tänker tiga för dig. Inbilla dig aldrig, att jag kommer att underordna mig för dig. Nu har jag fått fast fot här i huset, och nu vet jag hvad jag vill. Nu har du inte med mig att göra. Du har afsatt mig. Nu är det postmästaren jag har att hålla mig till, endast honom, – och det får du ursäkta, men det tänker jag också göra. Honom lyder jag och ingen annan. Han är min förman, någon annan har jag inte att fästa afseende vid.

De små ljusa ögonen hade blifvit svarta och gnistrande af elakhet och vrede. Ansiktet var purpurrödt, och hela hennes kropp darrade.

Hon gick häftigt ur rummet och slog igen dörren efter sig, så den skakade.

Margret gömde ansiktet i händerna.

– Det är oerhördt! Oerhördt! Att blifva behandlad så i sitt eget hem och af en människa, som man endast bevisat vänlighet och undseende. En sådan fräck, elak kvinna! Och Erik, hur kunde han gå utan att taga mitt parti, hur kunde han göra så? Hvilka dagar vänta mig väl nu! Hvilka nya pröfningar och förödmjukelser!

Margret hade rätt. Nästan dagligen mötte henne mer eller mindre obehagliga och förödmjukande uppträden.

Det var som en ond ande hade flugit i Edit. På allt sätt sökte hon såra och undantränga Margret.

När Margret någon gång beklagade sig för Erik, kunde det hända, att han gick till Edit och gjorde henne förebråelser, men då kom det till de allra häftigaste scener och uppträden mellan dessa två lika lidelsefulla människor, och därefter kunde de i flere dagar gå och se surmulna och onda ut, och då var det alltid Margret, som fick sitta emellan och lida följderna af deras elaka lynnen.

På så sätt lärde hon sig att tiga och lida, tyst fördragande alla Edits oförrätter och sarkasmer.

En gång, när de båda voro ensamma och Edit slungade en af sina sårande tillmälen mot Margret, brast denna i den mest hejdlösa gråt och frågade Edit, hvad hon gjort henne för ondt, efter hon ville plåga henne så.

Detta tycktes gripa Edit. Hon rusade fram och kastade sig på knä för Margret och kysste hennes klädningskjol under de mest stormande böner om förlåtelse.

Margret blef förskräckt öfver detta lidelsefulla utbrott och bad henne stiga upp, men Edit låg fortfarande kvar vid hennes fötter och bad om tillgift.

– Kära Edit, jag förlåter dig visst, stig bara upp.

Edit reste sig dröjande.

– Men du skall lofva mig att sluta fred och upphöra med din ovänlighet mot mig. Du skall väl tänka, Edit, att det är mer än smärtsamt för mig att blifva så behandlad i mitt eget hem af en främling. Seså, låt nu allt vara godt oss emellan!

Hon räckte henne handen, hvilken Edit böjde sig öfver och kysste.

– Gör inte så, Edit! Var inte så öfverspänd. Försök att vara litet mera lugn och sansad!

– Nej, nej! Jag kan inte vara en sådan där isbit som du, en människa med fiskblod i sina ådror. Jag är nu en gång eld och lågor – kärlek eller hat – det finns inte något däremellan för mig.

– Ja, det är din olycka, Edit!

– Nej, nej! Det är min lycka! Jag kan känna, jag kan njuta fullt. Jag vet ej af något ljumt, halft och jolmigt som andra. Försök du att likna mig och då – – –

– Bevare mig Gud därifrån!

Margret kunde ej undgå att le.

– Ja, då skulle din man tycka mycket mer om dig.

– Tror du?

Margret fäste en underlig blick på Edit.

– Ja–a du, han tycker inte om fiskblodsfolk, han älskar de sydländskt varmblodiga temperamenten, ty han

har själf ett sådant.

– Ja, gu'nås!

Margret låtsades inte förstå mer än hon borde, men efter den dagen steg tviflets mörka makter in i hennes själ, och oräkneliga voro de heta strider hon genomkämpade, oräkneliga de kval och de tårar, som hotade martera henne till döds.

På Eriks trohet litade hon dock ännu, men hon såg, huru högst intresserad han var af Edits sällskap, och hon såg, hur den djärfva, lidelsefulla kvinnan försökte med alla medel draga honom till sig. Hon lämnade honom ingen rast eller ro, och så snart han kommit in till Margret, kom hon genast efter.

Hon var fullkomligt ogenerad, man kunde till och med kanske kalla henne otillräknelig.

Vid alla tider på dagen inträngde hon till Erik och Margret. Till och med i deras sängkammare om kvällarna, sedan de gått till sängs, kunde hon rusa in och storgråta och påstå, att hon blifvit skrämd af något buller uppe på sitt rum och bedja att få sitta hos dem en stund och prata, ty hon kände sig så ensam och öfvergifven.

Hon såg i sådana stunder alldeles förvildad ut. Ansiktet var dödsblekt, håret raknadt af ångestsvett, och hela den eljest så raka, styfva gestalten hopsjunken.

– Hon ser ut som det förkroppsligade onda samvetet, tänkte Margret, men intogs på samma gång af det djupaste medlidande med den olyckliga.

Hennes stormiga och lidelsefulla utbrott och märkvärdigheter blefvo allt svårare att uthärda, och Erik tycktes till och med tröttna på henne ibland, men så snart hon märkte detta, ändrade hon taktik och blef så ödmjuk, så stillsam och intagande, att han snart glömde sina betänkligheter och skrattade och skämtade med henne som förr.

Han hade börjat att spela kort – vingt un – med Edit om kvällarna, och när då Erik lagade sin toddy, lagade också Edit sin och drack honom till.

I början tyckte nog Margret det var något starkt att se dem sitta midt emot hvarandra eldröda i ansiktet af konjak och spelpassion med kort i händerna, cigarr mellan läpparna och toddyglasen vid sidan, men då hennes föreställningar och böner blott bemöttes med hån och öfverlägset förakt och betraktades som tillgjordt pryderi, lärde hon sig äfven här att tiga och fördraga. Ofta blef dock resultatet det, att Edit fick för mycket till bästa, blef högljudd och oregerlig eller illamående och sensibel och måste draga sig tillbaka till sitt rum.

Margret kunde då varna Erik och bedja honom tänka på hvad han gjorde.

Han bara skrattade.

– Tror du, att jag lärt henne supa? Nej, Maggi, det kunde hon långt innan hon kom hit. Hon har gått längre än du anar. För resten är det arf, stackars tös; hon rår inte för det. Fadern lär vara periodsupare, och Edit blir det förr eller senare också.

Margret vek förfärad tillbaka.

– Du gör mig förtviflad, om du talar så. Det är väl inte möjligt?

– Jo, det är sanning. Hon har själf bekänt det en gång för mig.

Och du kan ändå låta henne dricka?

– Hvad vill jag göra? Hon ber och tigger mig ibland att bjuda henne på en toddy. Får hon inte, blir hon surmulen och arbetar trögt. Fick hon inte här, skaffade hon sig nog på annat håll, så det gör detsamma. För resten är hon så rasande rolig, då hon börjar smutta på sin toddy. Det är ändå en viss stil på henne; det får du medge.

– Hon är vedervärdig – som hon var i kväll.

– Ah, du skall inte alltid vara så förbaskadt nogräknad!

Han tog henne lekfullt om lifvet.

Hon slet sig ifrån honom och såg honom allvarligt i ögonen.

– Hör på Erik och svara mig för en gångs skull fullkomligt ärligt: ville du verkligen ha mig sådan, precis sådan som denna Edit?

– Nej, uppriktigt sagdt, Maggi, det vill jag inte. Till hustru duger aldrig en sådan kvinna, men till kamrat, till sällskap är hon rasande treflig. Det kan jag inte hjälpa, att jag tycker.

– Emellertid måste Kerstin ur hemmet för denna kvinnas skull. Hennes rena, barnsliga sinne skall inte förpestas af att se ett sådant monstrum till kvinna och hennes omdöme kanske snedvridas. Jag ser att barnet lider af denna ständiga disharmoni, och hellre lämnar jag bort henne ifrån mig, så hjärtslitande det än kännes för mig, än hon får vara under samma tak som Edit.

– Ja, gör som du vill. Hon får också bättre undervisning i Y., och jag tänker hon får nog bo hos Gurli.

– Jag hoppas det. – Det blir ett bättre hem för henne än hennes eget, så länge denna onda ande skall dväljas här.

– Ja, hvad vill jag göra? Hon är ju förordnad.

– Du vill hellre att din egen dotter skall bort än denna främmande kvinna?

– Hon är oumbärlig för mig på kontoret. Hon arbetar för två om inte för tre och tar blott lön för en. Detta är något vi måste tänka på.

– Ja, det är förfärligt, outhärdligt. Jag står inte ut längre!

Margret gick hastigt in i sängkammaren.

En kort tid därefter, då gossarna, som varit hemma under ferierna, återvände till skolan i Y., fick den lilla, nu snart nioåriga Kerstin åtfölja dem.

Snart därefter fick Margret som ersättning för henne ännu en liten dotter.

Hon kom som en solglimt för den sorgsna, hårdt pröfvade modern. Hon kom som en sista liten höstblomma och skänkte glädje och öfverraskning som den.

Hon kallades Ceres efter Margrets älskade bortgångna barndoms- och ungdomsvän.

Margret skötte den lilla helt och hållet ensam och sysselsatte sig så mycket som möjligt med henne, dels därför att det var henne så kärt, det hjälplösa, älskliga lilla barnet, och dels därför att hon fann, att så snart hon hade barnet i sin famn och slöt det intill sig, så veko alla mörka aningar och fruktansvärda tvifvel ifrån

henne.

Hon lät världen ha sin gång. Hon lät de häftiga människorna omkring henne kämpa sina strider henne förutan; hon hade funnit, att hon inte kunde göra något därvid. De blefvo blott dubbelt så upprörda och svåra, då hon ville medla och mäkla fred. –

Margret hade funnit, att på jorden fanns ingen frid för henne att vinna, och hon hade alltmer under årens lopp lyft sin blick uppåt och fäst sitt hopp vid de ting, som ofvantill äro.

En lördagsafton frampå våren satt Margret inne i barnkammaren vid lilla Ceres' vagga och läste uppmärksamt i sin bibel. Hon skulle dagen därpå gå till skrift i Åby gamla kyrka och önskade få vara ostörd en stund.

»Kommen till mig, I alla som ären betungade, jag skall vederkvicka eder», läste hon, och vidare:

»Min frid gifver jag eder» – – –

I detsamma rycktes dörren häftigt upp, och Edit störtade in, upprörd och högljudd som vanligt.

– Hör du, Margret, jag vill tala vid dig.

– Tyst, tyst, inte här inne. Den lilla sofver.

– Jo, du måste veta hvilken man du har, så orättvis, så oförsynt, så nedrig, så – – – – –

– Edit, jag ber dig, låt mig få vara i ro i kväll. Jag måste ha frid! Låt mig få stå utanför dina strider. Jag har ju så ofta fått höra, att jag inte förstår dig.

– Nej, nu måste du höra mig!

Hon ryckte häftigt upp Margret från pallen vid vaggan och drog henne med sig ut i köket.

– Af barmhärtighet låt mig vara i fred i kväll!

Margrets bleka, infallna kinder blefvo ändå blekare, och hon såg dödligt förskrämd ut.

– Du skall höra mig.

– O, har jag inte fått nog af dina vilda scener! Kan jag inte få fred i mitt eget hem denna enda gång?

– I ditt eget hem – hånskrattade Edit och höll henne fast med båda händerna. Det stöder du dig alltid på. Du tycker allt du är litet för mer än mig, som intet eget hem har. Ha ha ha! Du vet inte, hur länge det är ditt eget hem! Det kanske blott beror på min gunst och nåd – –

– Edit, du är galen!

– Kalla mig hvad du vill: galen, tokig, vansinnig. Men blir jag det, skall du också blifva det, och han, han, din älskelige herr man! O! O! – hon knöt händerna och slog dem i sitt hufvud. O! Han gör mig galen! Ibland behandlar han mig som – som – en drottning, en – – och så – o, som en usel slaf, som han kan befalla och kommendera och förtrampa och – det så folk hör det. Jag utstår det inte. Hör du, jag utstår det inte.

– Res då, lämna oss!

– För att det skulle blifva du, som afginge med segern. Nej, aldrig i evighet! Då blefve jag genast glömd, glömd! O, det är så jag kan bli tokig!!!

Hon sprang rundt omkring köksgolfvet och slog vildt med händerna, som om hon redan vore vansinnig.

– Lisa, ropade Margret till tjänstflickan, hjälp fröken upp på sitt rum. Hon är sjuk. Tag henne med dig.

– Kom, fröken!

Lisa närmade sig Edit dröjande och förskrämd.

Denna sprang fram och ställde sig inpå Margret.

– Hvad vill du?

– Edit, jag vill, att du skall lugna dig. Du blir sjuk eljest. Lugna dig nu och gå upp på ditt rum!

– Nej, nej! Dit vill jag inte! Jag vill inte vara ensam.

– Gå in på posten då! Gå till ditt arbete.

– In till den där karlen där inne. Din man!

Hon hånskrattade djärft.

– Nej, du, dit går jag inte mer i dag. Hos dig skall jag vara. Dig lämnar jag inte.

– Jo, nu skall du lämna mig. Jag vill vara i fred i kväll.

Margrets kinder glödde, och det kom ett eget dunkelt hotfullt uttryck i hennes eljest så milda, hjärtegoda ögon.

– Hvem är det du befaller?

– Jag befaller dig att gå ut ur detta rum. Kom ihåg, att det är mitt hus och hem. Du är blott en fräck, oförsynt inkräktare. Gå!

Margret sträckte ut handen och närmade sig sedan sängkammardörren.

Edit brast ut i det mest öronpinande hånskratt och sprang fram och ställde sig framför dörren.

– Du går inte, utan att jag tillåter det. Så få vi se, hvem som befaller här i huset, du eller jag.

Hennes ögon gnistrade, och ansiktet var förvridet af vrede.

Margret vek som förlamad tillbaka och sprang hastigt ut genom köksdörren, utför trappan och ut i trädgården.

Hon var alldeles dödsskrämd och tyckte, att hon var förföljd af en vansinnig människa.

Hennes första tanke var att springa rundt omkring huset och in till Erik på postkontoret, men så visste hon af erfarenhet, att Erik då skulle drabba tillsammans med Edit och att det åter skulle blifva ett obehagligt uppträde.

Därför beslöt hon att inte säga något, utan att dröja ute i trädgården så länge, tills hon trodde Edit gått upp på sitt rum.

Så vandrade hon åter i denna trädgård på den smala, slingrande gången utmed berget.

Hon ihågkom den vinterkvällen, då hon gått där så djupt förtviflad, sedan Hildas bror kommit och skrämt upp henne.

Nu gick hon där åter grymt förödmjukad och utkörd af en fräck, främmande kvinna. Och ej en hand lyftes till hennes försvar.

– Min Gud, hvad har jag då gjort, att jag skall lida så grymt? Skall aldrig detta martyrskap taga slut?

Hon lyfte sina sammanknäppta händer mot himlen och bad högt.

Den ljusa, skiftande vårhimlen med lätta, hvita strömoln, som snabbt seglade öfver fästet, var så vacker, så storartad. Stjärnorna blänkte fram mellan molnen. Margret tyckte, att de vinkade henne till sig, och hon kände en brinnande längtan uppstiga i sitt hjärta att få lämna all denna lifslånga strid och sorg bakom sig och komma i fridens boningar. Hon hörde älfven sjunga och brusa så högt, så jublande öfver sina nyss frigjorda vågor, och hon anade dess sällhet att få hasta ut till hafs och nå sitt mål, sin hamn.

Ack, att hon också snart nådde sitt mål och sin hamn!

Ett språng blott i den brusande vågen och detta osaliga, sorgliga lif skulle vara förbi! –

Hon hejdade sin tankegång och ryggade tillbaka därför.

Och så kom minnet af barnen fram och räddade henne från förtviflan.

Hon tänkte på den värnlösa, hjälplösa lilla där inne i vaggan, och hon lät tankarna flyga till sina två präktiga gossar och sin vackra, älskliga lilla Kerstin i det kära, fridfulla gamla barndomshemmet.

– O, att hon vore hos dem! Hon var ju till ingen nytta eller glädje här i sitt hem! Det kunde ju knappast kallas så ens, då en främling kunde drifva ut henne från hennes barn.

Tanken på det lilla späda barnet gaf henne mod att vända om och gå in i köket.

Allt var så tyst där inne. Intet ljus var tändt, men den klara halfdagern utifrån upplyste rummet genom de höga fönstren.

Hon gick sakta öfver golfvet och närmade sig sängkammardörren, då – rusar plötsligt en lång, hvitklädd gestalt fram från gången mellan köket och matsalen och fattar i henne med hårda, kalla händer, ett vildt, upphettadt ansikte närmar sig intill hennes, och en infernalisk, hånskrattande stämma ropar:

– Ser du, att jag hade rätt! Det var allt jag, som hade mest att säga i det här huset. Det var allt du och inte jag, som fick rymma fältet.

Margret hörde inte mer. Hon störtade med ett skärande skri medvetslös till golfvet.

Lisa, som redan gått till sängs, springer upp och försöker resa upp sin matmor, men när hon ej ensam förmår det, skyndar hon in i barnkammaren och tillkallar barnjungfrun.

Med förenade krafter lyckas de lyfta upp Margret och bära henne in i salen, där de lägga henne på soffan.

Edit smög sig bort, liksom då hon kom – ljudlöst som en ond ande.

Margret fick ett hysteriskt anfall, som varade ett par timmar.

Hon ömsom grät och skrattade, och hela hennes kropp skakades af de förfärligaste frossbrytningar.

Jungfrurna blefvo halft vettskrämda och närmade sig dörren för att tillkalla postmästaren.

När Margret såg detta, vinkade hon dem tillbaka.

– Nej! nej! Inte han – hviskade hon.

Men så började konvulsionerna igen.

I sin förtviflan rusade Lisa upp till Edits rum och ropade:

– Nu har fröken dödat frun! Kom nu, får ni se!

Edit blef med ens blek, sprang upp ur bädden, kastade om sig en schal och rusade nedför trappan och in i salen, dit dörren stod öppen.

Den syn, som där mötte henne, var ägnad att väcka henne till besinning af hvad hon gjort.

Margret låg kall och hvit som snö på soffan, ansiktet var förvridet, bröstet flämtade upp och ned, och rundt omkring hennes blåbleka läppar låg ett skum af hvit fradga.

Edit störtade ned på knä vid soffan. Samvetet slog henne, och hon var öfverväldigad af blygsel och ångest.

– Tänk, om Margret doge! Hur gräsligt! Nej, nej! – Men då – hon reste upp hufvudet – då blefve ju han fri, han, som hon så vanvettigt älskade på sitt vilda, lidelsefulla sätt.

Men det vore ju ett mord, och då finge hon det på sitt samvete och kunde sedan aldrig blifva lycklig med honom. Nej, nej, så usel, så förhärdad var hon inte – inte ännu åtminstone.

– Margret, Margret! Vakna, vakna, hör du! Du måste förlåta mig, du måste!

Hon gned och skakade Margret, men fåfängt, dödsfärgen vek ej från hennes ansikte, och ögonen voro fast tillslutna.

Edit blef utom sig.

– Maggi! Maggi! Maggi! – skrek hon med hjärtslitande röst. – Vakna, vakna! Du får inte dö! Jag vill det inte. Det är riktigt, riktigt sant, att jag inte önskar din död. Du måste lefva! Kära, goda, söta Maggi, jag ber och bönfaller dig, vakna, vakna!

Småningom återkom Margret till sans. Anfallet var öfver.

– Kan du förlåta mig, Margret, bad Edit och låg hopkrupen på knä på golfvet.

– Ja, ja! – hviskade Margret. Gå bara upp till dig.

– Nej, nej, jag kan inte lämna dig. Jag ber dig, var inte ond på mig, kära söta Margret, du som är så god och ädel och öfverseende mot alla andra, kan du inte förlåta mig?

– Jo, jo, Edit!

– Jag menar inte så illa som det låter. Du vet ju, hur häftig jag är. Jag kan inte hjälpa det. Jag vet inte, hvad jag säger ibland. Det är som om en ond ande flöge i mig.

– Saulsanden! – mumlade Margret.

– Ja, du vet inte hvad det vill säga, när den kommer, det sjuder och brusar i hvarje åder, det sliter och rasar i

hufvud och hjärta. O, det är förfärligt! Men du, som är så lugn, så harmonisk, du förstår inte hvad jag har att kämpa med. Du kan inte förstå mig, du kan inte förlåta mig.

– Jo, jo – men gå nu, Edit. Gå, gå! Jag orkar, jag förmår inte mer.

Ett nytt svimningsanfall hotade komma.

– Gå! Gå! – mumlade Margret.

– O, du unnar mig inte att stanna en gång! Jag får inte sköta dig. O, du är grym, Margret! Du förlåter mig inte.

Hon vred sig som en mask på golfvet och öfverhöljde Margrets hand med kyssar.

– Seså, fröken! Fröken dödar henne! Låt frun vara!

Lisa, som var den lugnaste, tog Edit tämligen omildt i axlarna, ryckte upp henne och knuffade ut henne genom salsdörren, som hon riglade till.

– Den galna människan kan då aldrig vara klok – mumlade hon öfverlägset och vände åter till Margret, som hon ägnade den ömmaste vård.

Hon bäddade åt Margret inne i barnkammaren och lade sig sedan själf där inne för att vara till hands.

Margret fick dock en jämförelsevis lugn natt och var så pass kry på morgonen, att hon med uppbjudande af hela sin själsstyrka och viljekraft förmådde åka till kyrkan. Där mäktade hon dock ej stanna till slut, utan då halfva högmässan var öfver, reste hon hem och var då så klen, att hon måste ligga till sängs i flera dagar. Under den tiden hade hon sina dörrar väl låsta och hade gifvit jungfrurna den befallningen att inte på några villkor släppa in fröken Edit.

Erik hade icke fått reda på hvad som tilldragit sig på lördagskvällen.

Margret ville ej tala om det för att ej ställa till vidare scener och bråk. Men efter den dagen hade hon svårt för att se Edit.

Kom hon helt oförberedt in i ett rum, där Edit satt, fick hon nervskakningar af förskräckelse och motvilja, och så mycket hon kunde sökte hon undvika henne.

Det var dock ingen lätt sak, ty när Edit vände den sidan till, var hon så öfverdrifvet vänskaplig och efterhängsen, att hon blef mer än tröttande för Margret.

När det blef längre och varmare dagar, började dock Edit företaga långa promenader tillsammans med Erik samt gjorde visiter än här, än där i granngårdarna.

Margret hade hvarken håg eller krafter att följa dem.

Förhållandet mellan Erik och Edit syntes ovanligt jämnt, och båda hade varit vid ett briljant lynne en längre tid, då det plötsligt inträffade en katastrof, som gjorde slut på det hela.

Det hade varit brinnande expedition inne på posten på förmiddagen. På eftermiddagen däremot var det lugnt, blott en och annan person kom för att hämta sin post.

Edit satt där inne och hade vakten.

Erik hade nyss kommit in till Margret och låg på sängkammarsoffan och läste Post- och Inrikes Tidningar.

Margret satt vid sitt sybord och arbetade.

Plötsligt rycktes dörren till salen häftigt upp, och Edit stod blossande röd med ett pennskaft i ena handen och en bunt räkningar i den andra.

– Hvad är postmästarns mening? – ropade hon med högljudd, skorrande röst. – Ska jag inga pengar ha?

– Hvafalls? – ropade Erik och satte sig upp.

– Ska jag inte ha några pengar att betala alla de här räkningarna, som postmästarn bad mig skicka och betala medelst postanvisningar?

– Jag lämnade ju en femtikrona.

– Nej, inte ett öre lämnade postmästaren.

– Är fröken tokig?

Erik sprang upp och ställde sig midt emot henne.

– Nej, det är postmästarn som är tokig, som påstår att jag fick pengar.

– Så sant jag lefver, lade jag en femtia på frökens skrifbord. Kom, ska ni få se!

Erik gick med långa steg ut genom salen och tamburen och in på posten. Edit följde honom.

Margret satt lugnt kvar på sin plats och fortsatte med sitt handarbete, men när det gått en god stund och Erik inte hördes af, blef hon plötsligt så orolig, att hon rusade upp och sprang in på kontoret.

En god ande hade ledt hennes steg dit i rätt tid. Hade hon kommit senare, hade det troligen varit för sent.

Hon ser Erik sitta på sin skrifstol framför bordet vid ena fönstret med starkt bakåtböjd öfverkropp och Edit lik en mörkrets demon böjd öfver honom och med ett infernaliskt och mordiskt uttryck i sitt upprörda ansikte.

Hon hade fattat ett fast grepp om Eriks strupe och tryckte på den med en jättekraft, som tydde på vansinne.

Margret studsade, men blott för en sekund. Därpå rusade hon fram till Erik, som redan var svartblå i ansiktet samt med ögonen stirrande och vidt uppspärrade.

Vid denna syn blef hon utom sig, och den eljest alltid så milda, veksinnade Margret blef ett lejon i mod och styrka.

Hon rusade på Edit med hela sin kraft och gaf henne med flata handen ett slag midt i ansiktet. Därefter slog hon armarna om hennes lif, lade sig på knä på golfvet och bokstafligen slet henne från sitt offer.

Edit föll tungt öfver Margret, men denna tycktes ha fått öfvermänskliga krafter och sprang upp för att bistå Erik, som dock, sedan han fått luft, redan började repa sig.

Margret gaf honom vatten och ledde honom ut ur rummet och in i sängkammaren, där hon fick honom att lägga sig på soffan.

Han andades häftigt och flämtande.

– Hur är det nu, käre Erik?

Hon lutade sig oroligt öfver honom och strök ömt hans fuktiga panna.

– Det är bra nu, Margret! Men du kom i grefvens tid, eljest hade hon mördat mig, den – – –

– Lugna dig! Lugna dig!

– Nej, jag skall minsann lära henne, hvad det kostar att öfverfalla sin förman. Jag skall – – –

Han ville rusa upp, men Margret hejdade honom.

– Du skall ligga stilla nu här inne, om du inte vill göra mig alldeles förtviflad. Jag skall gå in till Edit och säga henne sanningen. Lofva mig bara, att du stannar här. Lofvar du?

– Ja! Ja! Men säg henne, att hon får resa i denna dag.

– Ja! Ja! Var bara lugn!

Hon gick ifrån honom ut i salen och in på kontoret. När hon kom dit, hade Edit rest sig upp från golfvet och stod vid det stora expeditionsbordet och höll sig däri med båda händerna. Hon var blek som ett lik och skrek hest emot Margret:

– Har jag dödat honom?

– Ja, Edit, det var inte långt ifrån – men –

Edit störtade baklänges i golfvet med en tung duns.

Margret sprang fram till henne.

– Han lefver, han lefver. Du har inte dödat honom.

Edit låg i de häftigaste konvulsioner.

Margret sprang ut i salen, tog ett dricksglas ur buffeten och fyllde det till randen med konjak. Därefter gick hon in till Edit och hällde i henne alltsammans.

Hon visste hvad hon tålde och att hon var van vid den drycken. Sedan lade hon en kudde under hennes hufvud, bredde en filt öfver henne och lät henne ligga.

Därefter började Margret söka, söka från golf till tak, i bordslådor och hyllfack, i postpåsar och väskor, under möbler och öfverallt efter den förkomna sedeln.

Till sist kröp hon på knä under Edits skrifbord och undersökte golfspringorna där men fåfängt. Så tog hon hennes papperskorg och hvälfde upp och ned på den och letade och vecklade upp hvarje papperslapp. Slutligen – i ett tillskrynkladt kuvert – fann hon det förlorade, den stackars oskyldiga femtian, som förorsakat så mycket elände och som varit nära att kosta hennes man lifvet.

Margret tryckte sedeln hårdt i sin hand och gick fram till Edit, som låg rosslande och snarkande på golfvet.

Det glimmade till i Margrets mörka ögon.

– Huru mycket ondt har du inte gjort mig! hviskade hon. Du har försökt stjäla min mans hjärta ifrån mig, och när du icke lyckats i detta fullkomligt, så har du i ditt lidelsefulla raseri varit nära att döda honom. Du har inte haft något förbarmande med hvarken mig eller barnen. O, hvarför, hvarför skall jag då behöfva ha förbarmande med dig?

Hon sammanknäppte sina händer och sjönk tillintetgjord ned på en stol.

– »Allt det I viljen människorna skola göra eder, det gören I ock dem», sade hon slutligen lugnt och bestämdt och steg upp.

Hon lade sedeln på Edits skrifbord och gick sedan till henne och ställde sig att se på henne.

– Jag förlåter dig, jag förlåter dig allt, allt, allt, sade hon halfhögt, men bort skall du ur mitt hem, bort, i morgon dag – du eller jag! Nu får han välja!

Hon gick fram till Eriks skrifbord, böjde ned sitt hufvud och lade händerna under ansiktet och brast i våldsam gråt.

Hon kämpade hårdt, hon kämpade ut sin Golgatastrid, och den var het nog.

– Nu får han välja mellan oss två! Hon eller jag! hördes det darrande, skälfvande mellan snyftningarna.

– En sådan scen till, och jag är förbi! I morgon reser hon, eller också jag och barnet – för alltid.

Så steg hon upp och gick fram och åter på golfvet och vred sina händer.

Skulle han inte låta Edit fara? Kunde det vara möjligt, att han hellre ville behålla henne? Ja, hvem vet! Hon hade ju mångfaldiga gånger sett bevis på, huru han föredragit henne, huru hon själf blifvit förbisedd och ställd i skuggan för Edits skull. Hvilka bittra, hjärtslitande förödmjukelser hon fått lida för denna kvinna!

Men nu skulle det ha ett slut. Hon eller jag! Gud, ske lof! Hos Berndt i det gamla hemmet fanns plats för henne och för lilla Ceres också, och där hade hon ju alla de andra barnen. Hon skulle lefva blott för dem.

Margret såg bort till Eriks plats vid skrifbordet.

Skulle hon således lämna honom och kasta honom ut vind för våg och det i denna dåliga, lättsinniga kvinnas närhet? Då skulle han gå under – det kände, det visste hon. Han var ju hennes små barns far, inte kunde hon låta honom gå under! Och hon älskade ju honom ännu trots allt. I lust och nöd hade hon en gång lofvat att vara hans, och nu tänkte hon på att öfvergifva honom. Nej! nej! Hon kunde det ej. Hon hade ju en gång lofvat att vara hans David och drifva Saulsanden bort. Skulle hon då svika honom? Aldrig hade han bättre behöft henne än nu.

Ett gammalt bittert minne dök upp.

– Carlina! Donna Carlina! ringde det i hennes öron. Ja! Ja! Det dog aldrig, aldrig, detta fasansfulla minne; det dök alltid upp med skräckinjagande klarhet, då hon blef upprörd öfver något annat.

Och i en lång rad drogo bilderna af alla hennes pröfningar och lidanden förbi henne, alla sorger och förödmjukelser tågade långsamt och liksom hånande fram för hennes inre syn.

– Min Gud! Min Gud! Hjälp mig! hviskade hon.

Ett doft stönande från Edit drog henne till det närvarande.

– Vatten! Vatten!

Margret skyndade efter friskt vatten och gaf henne.

– Hvar är jag? Hvad är det? Hvad har händt?

– Du är sjuk, Edit.

– Hvar är jag?

– Du är ju inne på posten. Känner du inte igen dig?

– Ah, nu minns jag allt!

Hon slog händerna för ansiktet och skrek öfverljudt:

– Säg, dödade jag honom? Svara! Svara! Lefver han?

– Ja! Det gör han. Han är frisk och kry och är inne i sängkammaren.

– Jag vill se honom.

Hon sprang upp men vacklade och skulle fallit, om inte Margret stödt henne.

– Nej, du får inte gå dit in.

– Jo, jag skall gå till honom.

– Nej, han vill inte se dig nu. Stanna här!

– Han vill inte se mig! O! O!

Hon sjönk ned på en stol och brast i gråt.

– Ja, Edit, kan det förvåna dig, så som du behandlat honom?

– Jag vet! Jag vet! Det är inte mer än rätt åt mig, att han hatar och afskyr och förbannar mig.

Hon slog med sin knutna hand i bordet.

– Jag vet, han hatar mig! O! O!

– Sansa dig, Edit, och tänk på att du förtjänat både Eriks och mitt misshag.

– Men det var hans fel lika väl som mitt. Han lämnade inga pengar till mig, fastän han försäkrade det.

– Jo, det gjorde han. Se här – Margret räckte henne sedeln – denna fann jag nu, medan du låg, i ett tillkramadt papper djupt ned i papperskorgen. Du har själf kastat dit den, utan att veta af det.

– Är det sant, Margret?

– Brukar jag narras, Edit?

– Nej! Nej! Det gör du aldrig. Du är alltid sann och uppriktig. Men han brukar ljuga för mig och därför – – trodde jag honom inte.

– Tyst, Edit, säg inte så! Du vet inte, huru ondt du gör mig, när du säger så om min man.

– Din man! Ja, jag vet, att han är din man – och det är dig han älskar, dig och ingen annan –

– Men Edit!

– Dig och ingen annan i grunden! – Och därför ljuger han, ljuger, ljuger och – jag hatar honom för hans

falskhet. O, jag känner honom, den fege, svage, eländige –

– Tig, Edit! Tig genast, eljest går jag ifrån dig, och du får vara här ensam hela kvällen.

– Nej, nej! du får inte gå ifrån mig. Då blir jag galen igen.

– Jag skall stanna hos dig med det villkoret, att du är lugn och hör på hvad jag säger. Lofvar du mig det?

– Ja, tala!

– Du måste flytta härifrån i morgondag. Erik har själf sagt det.

Edit ryckte till och sprang upp.

– Har han sagt det?

– Ja, det har han. Du kan väl förstå, att han hvarken kan eller vill behålla ett biträde, som öfverfaller honom inne på expeditionsrummet. Får styrelsen reda på det, blir du antagligen afsatt, så nu ger jag dig det rådet, att du förhåller dig lugn och flyttar, reser genast i morgon bittida till ditt hem och strax söker annan plats. Du med din skicklighet får snart anställning igen. Men här får du inte vidare tjänstgöra.

– Får jag inte, o, Margret!

– Nej, inte på något villkor får du stanna i mitt hem vidare. Det är afgjordt.

Edit kastade sig på knä framför Margret.

– O, Margret, låt mig stanna, låt mig stanna! Jag kan inte lämna er. Då går jag under. Jag kan inte lefva, om jag inte får vara här. –

– Nej, du får icke vara här – icke en dag, icke en timme, om du ej slutar med detta häftiga, öfverspända sätt. Stig genast upp! Jag befaller dig det. Stig upp!

Margret reste sig, och Edit lydde henne, förvånad och besegrad af Margrets fasthet.

– Jag befaller dig att vara lugn och jag befaller dig att göra dig i ordning och lämna mitt hem kl. 8 i morgon bittida och utan att göra något försök att få träffa Erik.

– Skall jag inte få säga adjö åt honom?

– Nej, han vill inte se dig vidare.

– Han vill inte se mig vidare – –

Hon gick fram och tillbaka på golfvet och grät högt.

– Nej, han vill det inte, och jag tillåter det inte heller. Hittills har jag fördragit allt, men nu är det slut. För husfridens skull har jag tegat och kanske blifvit till en nolla i mitt eget hem. Men nu har du drifvit ditt ovärdiga spel här i huset till sin spets, och nu är det jag som befaller och du som lyder och underordnar dig. Kom ihåg det! Du anar knappast, hvad jag fått lida för din skull, men nu är det slut. – Jag är Eriks vigda maka, hans barns mor, och jag kommer aldrig att öfvergifva honom, du kan aldrig drifva bort mig. Det är mig han älskar, du sade sant, då du sade så. I dig ser han blott en obetänksam – det är det lindrigaste uttrycket, förstår du! – främmande kvinna, som roat honom, icke vidare, men – nu är det förbi. Nu kunde du varit hans mörderska, betänk detta, Edit, och lämna oss utan vidare bråk och tillställningar! Tro mig, du vinner ingenting därpå.

– Du är grym, Margret, gränslöst grym.

– Jag vet, att jag är det, men jag känner, att det är min plikt att vara det och att säga dig ett varningens ord. För länge sen borde jag ha gjort det. Jag har varit alldeles för medgörlig mot dig. Du har icke tackat mig för det. Nej, tvärtom. Du har hånat mig, förtryckt mig och försökt stjäla min mans kärlek och mitt hems frid ifrån mig – men – lofvad vare Gud! – du har misslyckats, och – nu – nu skall du härifrån för alltid.

– Ja, jag skall resa.

– Ja, res med frid! Jag skänker dig min förlåtelse, men våra vägar äro skilda för alltid.

– Kan du förlåta mig? Kan du?

– Ja, med Guds hjälp kan jag det.

– Tack! Tack! Hälsa din man och bed honom förlåta mig! En gång måste jag dock återse er båda.

– Det får framtiden utvisa. Farväl med dig, Edit! Gå nu upp på ditt rum. Jag skall skicka Lisa upp till dig. Farväl! –

XIV.
Stiltje.

Edit hade rest. Den onda anden i Margrets hem hade ändtligen lämnat det efter att i nära tre års tid ha kastat sin mörka, tryckande skugga däröfver.

Det var med en egen, befriande känsla Margret såg henne dagen efter det förfärliga uppträdet stiga upp i åkdonet och fara bort.

Edit hade dessförinnan upprepade gånger försökt få komma in till Erik, men han hade gifvit Margret sitt ord på att ej släppa in henne. Hon visste alltför väl, hvilken demonisk makt Edit ägde öfver Erik, och var därför in i sista ögonblicket rädd för att han skulle duka under och låta henne stanna.

Det blef nu än en gång en stilla och fridfull tid i Margrets lif, och hon visste i sanning att sätta värde på dessa små frister.

I Edit Wollerts ställe kom en fröken Marianne Florell på posten. Hon var vid Margrets ålder, en älsklig, allvarlig och begåfvad person, som Margret varmt fäste sig vid och som var henne ett angenämt sällskap.

Och Marianne å sin sida lärde sig snart högakta, beundra och hålla af Margret och ägnade henne hvarje stund hon hade öfrig från tjänstgöringen. Däremot kunde hon ej alls sympatisera med sin förman; hon såg strax, hvad slags karl han var, och beslöt hålla honom på vederbörligt afstånd. Men för Margrets skull försökte hon tiga och fördraga så mycket som möjligt.

Det hade kommit en annan ton i hemmet, en renare, sundare atmosfer, som Margret njöt af i fulla drag, men som i längden syntes Erik »alldeles för dygdigt jolmig och långtrådig», som han uttryckte sig.

I sådana stunder förstod nog Margret, att han saknade Edit, fastän han sällan nämnde henne.

Blef han likväl någon gång riktigt förargad inne vid expeditionen och ej tyckte det gick fort nog, kunde han komma in till Margret och rasa ut och beklaga, att han ej hade den raska Edit Wollert kvar, och en gång hände det till och med, att han förebrådde Margret, att det var hon som kört bort henne.

Emellertid gick tiden.

De onda och osälla dagarna liksom de lyckliga och glada – alla hafva förgängelsens insegel på sig, och alla hasta de lika snabbt bort för alltid.

Lilla Ceres var nu sju år, Kerstin femton och Gösta och Gurt sjutton och nitton år och studenter båda, och de hade just den sommaren kommit hem med sina hvita mössor och buro dem glada och stolta likt ett segertecken.

Eriks och Margrets tillfredsställelse och glädje öfver de stora, långa, vackra och älskliga ynglingarna var obeskriflig. Curt var lik Erik, och Gösta var lik morbror Pontus.

Kerstin var en fullkomlig skönhet, sin moders afbild från ungdomstiden, men hon var längre och ståtligare än Margret, med något i växt och hållning, som påminte om Erik, då han var en ung, stilfull löjtnant.

En härlig sommarmorgon strax efter midsommar hade ungdomen beslutit sig för att fara ut på fjorden och fiska.

Både Margret och Erik hade gifvit vika för deras böner och lofvat åtfölja dem.

Redan kl. 5 på morgonen sutto de således alla vid kaffebordet i salen, då Marianne Florell, som just varit inne på kontoret och mottagit södra posten, kommer in med ett telegram i handen.

– Ett telegram till postmästarn! Var så god!

– Till mig? Hvad kan det vara? –

– Att pappa blifvit utnämnd till generaldirektör – ropade Gösta med munnen full af skorpor.

Erik ögnade igenom telegrammet. Hans drag ljusnade märkbart.

– Nej, inte fullt så högt, min gosse, men en utnämning är det i alla fall – en befordran.

– Har du fått postkontoret i K?

Margret såg upprörd ut.

– Ja, det har jag. Se här, läs! Jag är utnämnd till postmästare i K. och skall tillträda befattningen om en månad. Hip hurra!

Han steg upp och gick fram och tog Margret i famn.

– Om du kunde ana, huru glad jag är att få lämna detta kråkvinkel, långt bortom all ära och redlighet.

– Ja, visst är det roligt, när du tycker det, men vårt vackra, trefliga hem! – hon såg med saknad omkring sig – det få vi aldrig där. Om vi bara kunde taga det med oss!

– Åh, det blir nog bra med bostad. Så härligt att få komma till en stad och få se litet människor och få litet omväxling! Det har man icke haft ondt af i detta landtlifvets söfvande lugn.

Han mätte den stora, ljusa matsalen med långa, spänstiga steg. Han rätade upp sig och höjde sitt hufvud. Ögonen glänste, och den mustaschprydda munnen log. Det låg något af ungdom och lefnadskraft öfver honom, som Margret länge saknat.

Nu såg hon förvandlingen och drog en djup suck af bäfvande ängslan öfver hvad som kunde komma.

Den dagen och den fisketuren på fjorden blef dubbelt glad.

Eriks strålande humör meddelade sig åt barnen, och deras klingande skrattsalfvor och ystra skämt gåfvo eko i de gamla, kala, grå klipporna.

Blott Margret satt tyst med lilla Ceres vid sin sida och såg från den ena till den andra af sina kära och smålog lycklig öfver att se dem alla omkring sig.

De »dörjade» hvitling och torsk och hade god fisketur, fastän tankarna allt som oftast voro långt fjärran från allt hvad fiske heter.

Hela dagen voro de på sjön. Blott ett par timmar vid middagstiden gingo de i land på en liten holme och åto middag. Gossarna samlade ihop stenar och gjorde en improviserad spisel, och Margret och flickorna hjälptes åt att koka potatis och duka fram den medförda matsäcken, hvilken alla läto sig väl smaka.

Margret tyckte aldrig hon känt sig så lycklig som nu, då hon såg, huru glad Erik var med den unga, förhoppningsfulla gruppen af strålande ungdomar omkring sig.

– Måtte det få fortfara! – bad Margret ur djupet af sin själ.

På återvägen hade de den härligaste solnedgång att beundra, och Margret bad dem alla se sig noga omkring och inrista hvarje drag af denna storslagna, undersköna skärgårdsnatur i sitt minne, nu när de så snart skulle skiljas därifrån.

En månad därefter hade Margret och Erik packat och ombesörjt flyttningen af sina möbler och tagit afsked af grannarna. Margret hade också med en smärtsam känsla af saknad gått omkring till klippdalen och alla sina älsklingsställen och sagt dem ett sista farväl.

Därefter hade de alla gått ombord på en ångare vid Åbynäs och styrt kosan söderut för att gå nya öden till mötes.

XV.
Storm.

Resan från Åby till K. företogs hela vägen till sjös.

Det var en angenäm färd utmed Sveriges väst- och sydkust, och mycket var att se och beundra, synnerligast för ungdomen.

Också hade familjen Gerle tur att hela tiden få det härligaste resväder.

Vid de större kuststäderna lade ångbåten till och stannade ganska länge, så att våra resenärer hunno bese sig.

I Malmö låg sålunda båten nära en hel dag, och ungdomen beklagade blott, att den ej gick öfver sundet också, så att de kunde få se Köpenhamn.

Men fadern, som fortfarande var vid ett strålande lynne, lofvade dem att få resa dit en annan gång i stället.

När de en lugn vacker sommarkväll kommo till Trelleborgs hamn och Margret och barnen sutto på däck, fick Margret se en välkänd gestalt stå på kajen och ifrigt vifta åt någon i fören.

Hon såg ditåt och såg Erik besvara viftningarna.

Intet tvifvel mer. Det var Edit Wollert, som stod där, färdig att taga emot dem.

Men huru visste hon, att de skulle komma? Hade Erik skrifvit till henne? Jaså – de korresponderade

således?

Det gick en rysning genom Margret; hon tyckte solen miste sin glans och att allt blef mörkt och öde omkring henne. Den stora, härliga känslan af lycka, som uppfyllt hennes själ, var borta, och hon såg sig frånvarande omkring, liksom uppvaknad ur en dröm.

Nu lades landgången ut, och Margret såg Edit ifrigt bana sig väg fram genom folkmängden och springa ombord.

Kort därefter kom hon vid Eriks sida upp på däck och styrde kurs på Margret och barnen.

De samspråkade lifligt och sågo glada och intresserade ut öfver återseendet.

Ej kunde man ana, då man nu såg dem skrattande och pratande förtroligt gå sida vid sida, den ohyggliga situation, hvari de befunno sig sista gången de sågo hvarandra.

Men Margret mindes den. För henne stod den klar, och hon kunde ej annat än fråga sig, hur Erik kunde vilja återse denna kvinna.

– Goddag, käraste Margret! Så gränslöst roligt att få träffa er och få se alla dessa stora barnen! – både Curt och Gösta med studentmössor! Jo, jag tackar jag! – Riktiga snobbar, dina herrar söner, Margret! Och se Kerstin, stora damen! Det är annat, än då jag pluggade katekes med lilla fröken! Och den lilla sen, hon är ju snart stor också. Hur gammal är du nu, Ceres?

– Sju år – svarade den lilla flickan blygt och drog sig bakom sin mor.

– Jaså, du är fortfarande kvar i ditt hem, Edit. Jag hade inte en aning om att vi skulle träffa dig här i dag.

Margret riktade sin blick på Erik, men han vände sig ögonblickligt bort.

– Inte? Jo, jag skref och gratulerade postmästarn till utnämningen och bad att få veta, om och när ni passerade Trelleborg. Här har jag varit anställd som extra biträde sen två år tillbaka.

– Det är ju tur för dig, så att du på samma gång får vistas i ditt hem.

– Usch, nej! Det är inte alls trefligt. Gubben är så bråkig och gumman mor aldrig annat än sjuk och pjunkig, så jag har fått nog, det vill jag lofva. Det enda, som tröstar mig, är, att ni nu komma så nära, att jag kan få resa och hälsa på er ibland – om jag är välkommen förstås?

Hon slängde med hufvudet och sände Erik en djärf blick.

– Naturligtvis! – Fröken ska väl komma och se, hur vi få det i K. eller hur, Margret?

Erik såg gäckande på sin hustru.

– Den första tiden får jag så mycket att stöka med och ordna, att jag ej tror mig om att kunna mottaga främmande.

Margret såg undvikande bort.

– Så får jag väl vänta då, tills ni kommit i ordning. Men vill ni inte gå i land en stund? Båten ligger ju här en timme. Vi få god tid att bese staden, och så skulle det roa mina föräldrar att göra familjen Gerles bekantskap.

– Ja, hvarför inte? Låt oss gå i land!

– Ja, postmästarn är då alltid snäll.

– Ja, är jag inte?

– Men Margret då?

– Nej, Edit, jag är inte alls snäll och stannar helst ombord, men vill Erik och gossarna gå med dig en stund, så gärna för mig.

– Du är dig lik, kära Margret, ädelmodig och försakande som alltid.

Edit skrattade till, ett bittert, gäckande skratt.

– Kom nu, så gå vi då, – uppmanade hon Erik och gossarna.

– Nej tack, jag stannar hos dig, mamma, – sade Curt lugnt och slog sig ned vid moderns sida.

– Nå, Gösta då? Du går väl med oss? – frågade Erik.

– Gå du med din far, Gösta!

Margret såg allvarligt på den unge gossen.

– Som du vill, mamma.

– Jag tål inte den där människan – mumlade Curt, då han såg henne kråmande och koketterande för fadern styra kosan uppåt staden.

– Inte jag heller, mamma. Låt henne aldrig få komma hem!

Kerstins mörka ögon blixtrade till af ovilja.

– Nej, mitt barn, jag lofvar, att hon aldrig skall få sätta sin fot inom våra dörrar, då du är i hemmet. Detta tror jag mig kunna lofva, om inte mer.

– Tack, mamma!

En timme därefter, kort innan båten skulle lägga ut, kommo Edit, Erik och Gösta halft springande ned till hamnen och skyndade genast ombord.

Edit sprang fram till Margret.

– Vi ha haft så trefligt. Du var dum, som inte kom med. Min mor bad om sin hälsning.

– Tackar! Jag ber om min hälsning tillbaka.

– Adjö med dig, Margret! Nå, får jag komma och hälsa på er i höst?

Margret reste sig upp och gick några steg från de öfriga. Edit följde henne.

– Edit, sade hon allvarligt, du skall få komma hem till oss med det villkor, att du inte kommer, när Kerstin är hemma. Jag har lofvat flickan det, och jag tänker hålla ord. Vill du gå in på detta?

– Ja! Ja!

– I annat fall blir du icke mottagen i mitt hem. Glöm inte detta!

– Nej!

Edit bet sig i läppen, nickade hastigt åt Erik och barnen och sprang i land, just som de skulle draga in landgången.

Så länge Trelleborgs hamn syntes, såg Margret henne stå kvar och se efter ångbåten.

– Stackars Edit, hon har inte för glada dagar!

Margret vände sig hastigt om mot Erik, som stod vid hennes sida.

– Hvarför inte? frågade hon.

– Därför att hennes hem är allt utom trefligt. Fadern är en gammal försupen, brutal och obehaglig person och modern en förtryckt och halffnoskig stackare, sjuk och jämmerlig.

– Men då bör Edit kunna vara henne till stöd och tröst. Ingen är väl närmare än hon att hjälpa modern.

– Det har inte Edit tålamod till; för resten har hon så sträng tjänstgöring, att hela hennes dag är upptagen.

– Hon hade ändå tid att komma och möta oss. Hade du skrifvit till henne?

– Ja, det hade jag. Jag visste, att det skulle glädja henne att få se oss alla.

– Oss alla? Det tviflar jag på. Hennes uppförande mot oss har inte varit sådant, att man har skäl misstänka henne för särdeles vänskapliga känslor.

– Åh prat, det var väl inte så farligt!

– Du skattar inte ditt lif högt, Erik.

– Aldrig kan du då glömma det där.

– Nej, Erik, en sådan syn glömmer man aldrig.

– »Att fela mänskligt är, gudomligt att förlåta.»

Erik svängde sig om på klacken och gick in i rökhytten.

Ankomsten till det nya hemmet i K. ägde rum en strålande morgon i början af augusti.

Första intrycket af staden var alltigenom tilltalande med dess vackra byggnader och lummiga planteringar och promenader.

Postkontoret var beläget vid stora torget, och i samma hus en trappa upp fick familjen Gerle sitt nya hem.

Om det inte blef så rymligt och stort som hemmet i Åby, blef det dock äfven här mycket hemtrefligt, tack vare Margrets förmåga att ordna allt på det mest smakfulla sätt.

Inom en månad hade hon allt på sin plats och kunde med tillfredsställelse tänka på någon hvila för sig själf.

I början af september foro Curt och Gösta till universitetet i Lund för att studera, Curt till läkare och Gösta till jurist.

Kerstin hade kort förut rest till Y. för att sluta skolan där. Hon hade blott en klass kvar och skulle sen resa ut till Muhrmans på Bergsäter och gå där och läsa tillsammans med en dotter till Gerda, som var jämnårig med Kerstin.

Ehuru Margret gärna skulle velat ha sin flicka hemma hos sig just under denna viktiga period af hennes lif, ansåg hon det dock nyttigare för Kerstin att vistas i landtlifvets lugn under den tiden.

Lilla Ceres fick börja elementarskolan för flickor i K., och sedan, när alla barnen voro ute, blef det tyst och tomt för Margret i det nya hemmet.

Erik trifdes alldeles förträffligt i K.

Han var nöjd och öfvernöjd med allt: tjänstgöring, biträden, postlokal, hustru och hem, med staden och dess invånare och kunde aldrig nog prisa sin lycka att hafva fått lämna Åby och komma hit.

Här fanns ej ondt om nya bekantskaper, nya bröder och vänner, med hvilka han kunde fördrifva mången angenäm timme.

För sitt glada, skämtsamma sätt och ståtliga utseende och uppträdande blef han snart mycket eftersökt och omtyckt, såsom alltid varit fallet i början, innan man lärt närmare känna honom och hans despotiska lynne och småaktiga tillvägagående i affärer.

Han gick omkring, strålande af belåtenhet, älskvärd och tillmötesgående mot öfverklassen, vänligt nedlåtande mot underklassen och njöt i fulla drag af sin nyvunna popularitet. Han hade så länge lefvat isolerad långt borta i en tyst och folktom afkrok af världen, att han visste sätta värde på, då han nu åter kom in i sitt rätta element: en liflig, folkrik stad med omväxlingar och nöjen.

Margret däremot sökte ej heller här några nya bekantskaper, och i detta afseende fick hon undantagsvis följa sitt eget tycke. Fick blott Erik roa sig och vara ute, tvingade han icke Margret att vara med.

Och hon var lycklig öfver att se, huru Erik blef som ung på nytt, och skulle varit ännu nöjdare, om hon ej dagligen gått och fruktat för att Edit skulle komma.

Hon visste, att, när så skedde, skulle friden i hennes hem vara förbi.

En dag i medio af september kom det bud från telefonstationen, att det var någon som strax ville tala vid fru Gerle.

Margret satte hastigt på hatt och kappa och skyndade att hörsamma kallelsen.

När hon kom till telefonstationen, fann hon, att det var Edit som ringt på, och som på det mest enträgna sätt bad att få göra Margret ett besök på en dag.

– Kerstin är ju inte hemma, och då har du ju lofvat mig att få komma, slöt hon.

– Kan du verkligen finna något nöje i att komma till oss? frågade Margret.

– Ja, det kan du väl veta, att jag gör, och om du säger nej, kommer jag ändå, så det är bäst att du ber mig.

– Ja, kom då på en dag, Edit, men lofva mig –

– Tyst, tyst, jag lofvar allt, bara jag får komma. Jag kommer i morgon middag. Säg det inte för postmästarn! Det är så roligt med öfverraskningar.

– Som du vill, farväl då!

Margret ringde hastigt af och gick med dröjande steg därifrån, men hon hade ingen ro att gå hem, utan promenerade långt ut åt landet, följde stranden utefter och slog sig ned på de grå, skrofliga stenarna, där hon länge satt och såg utåt hafvet.

Det var i solnedgången, och hafvet låg lugnt och stilla med en svag skiftning af matt violett.

Inne i viken gungade några små fiskarbåtar på hemfärd; längre ut till hafs, ända långt bort till synranden, syntes segel vid segel, skimrande i aftonsolens glans. En hop måsar kretsade skriande öfver vattenytan, och längre ut drog en flock vildgäss, stadd på sin flykt mot södern.

Margret följde dem med blicken.

O, att hon kunde få draga bort och taga honom, som hon alltjämt älskade, med sig! Att hon kunde undslippa tortyren att se denna efterhängsna, oblyga kvinna ännu en gång under sitt tak och få höra hennes högljudda, skärande skratt gifva eko i sitt fridfulla, nu åter så lyckliga hem.

O, att hon kunde förskonas från det rent af fysiska lidandet att se hennes oförställda behagsjuka och insmickrande sätt mot Erik.

Men nej, det fanns ingen förskoning. Det fanns intet val.

Hade hon försökt undgå att mottaga henne och svarat nekande, så kände hon Edit tillräckligt för att veta, att denna det oaktadt satt sig i förbindelse med Erik och förmått honom att bedja sig vara välkommen.

På Margrets föreställningar hade han då ej lyssnat, utan skulle bara skrattat åt hennes »nycker och svartsjuka» och gått och mött Edit vid tåget.

Och hvem vet då, huru långvarigt besöket hade blifvit?

Ja, hvem vet, huru långt det nu kunde komma att utsträckas?

Margret kunde intet göra. Bäst att försöka finna sig uti det oundvikliga. Hennes motstånd skulle blott förvärra saken tusen gånger.

Hon beslöt att göra det bästa möjliga af den, och med detta beslut steg hon upp och gick raskt mot staden.

Vid hemkomsten fick hon höra, att Erik tillsammans med borgmästaren gått till badhusparkens restaurant.

Han kom sent därifrån, och på morgonen gick han tidigt ned på kontoret. Det var tiodag, och han hade brådt med sina räkenskaper, hvilka han alltid själf förde.

Margret gick orolig och nervös omkring i sitt hem och väntade på att klockan skulle blifva ett, då middagståget kom.

Kort förut gick hon till järnvägsstationen, utan att säga ett ord till Erik om att hon väntade Edit.

Hon hade ej väntat många minuter på perrongen, förrän det stora, blänkande, brusande lokomotivet körde in på bangården, starkt och oundvikligt som ödet självt. –

I en af andra klassens kupéer såg hon Edits rödblommiga, strålande ansikte, som ifrigt nickade åt henne.

– Goddag, kära Margret! Här har du mig nu.

– Ja, jag ser det, Edit. Nå, har du haft en angenäm resa?

Margret kunde aldrig hyckla och allra minst nu. Inte för sitt lif skulle hon kunnat säga välkommen till denna kvinna, som hon så ogärna mottog som gäst i sitt hem.

– Öfverdådigt angenäm! svarade Edit och hoppade med ett lätt språng ur kupéen.

Hon var särdeles stilfullt och elegant klädd i en grön resdräkt med rika snörmakerier, en extravagant hatt i samma färg med ett hvitt flor för det friska, blomstrande ansiktet.

Hon hade blifvit ännu något fylligare och mera mogen och hade fått något ännu mera »säkert» och utmanande i sitt uppträdande.

– Nå, postmästarn vet inte af att jag kommer?

– Nej, jag har verkligen gjort dig till viljes och ingenting sagt.

– Det var hederligt af dig, Maggi! Jag vill så gärna se hans min, då han plötsligt får se mig stå här lifslefvande.

Hon skrattade muntert och gick vid Margrets sida uppåt stadens s. k. Drottninggata.

– Nå, hur trifs ni här eljest?

– Erik trifves utmärkt och är nöjd och belåten med allt.

– Jaså, nå det gläder mig. Och du då?

– Jag? Åh, jag trifves där han är, och då jag ser honom glad och lycklig. Det vet du nog.

– Ja, jag vet, att du är en sådan där blindt och romantiskt förälskad hustru, som afgudar och tillber sin idiot till man lifvet igenom. Så där trofast skulle jag aldrig kunna vara. Ombyte förnöjer – det är min lefnadsfilosofi.

– Jaså, du har kommit därhän.

Margret såg tviflande på henne.

– Ja, hvad vill man göra? Lifvet är för kort för att gå och sörja. Mister man en, stå en tusende åter. Men – se där?

Hon stannade plötsligt midt på gatan.

– Ser du, hvem som kommer där?

Hela hennes varelse tycktes lifvas. Kinderna fingo ännu högre färg, de mörkröda, fylliga läpparna logo och de små, pigga ögonen blixtrade af en förtjusning, som hon ej kunde dölja.

– Ja, det är min man, – sade Margret lugnt, utan att låtsas se Edits upprörda tillstånd.

Erik gick med raska steg dem till mötes.

– Hvad ser jag? – ropade han emot dem – fröken Edit! Nå, det kan man då säga vara en angenäm öfverraskning. Tusen gånger välkommen!

– Han räckte henne båda händerna och skrattade högt af belåtenhet.

– Ja, var jag inte snäll, som kom, kanske?

– Jo, visst, visst! Och detta har du inte sagt något om, Maggi!

Han vände sig förebrående mot hustrun.

– Öfverraskningar äro ju alltid angenäma, svarade Margret stelt.

– Du har rätt: sådana öfverraskningar. Ja, du är allt min lilla rara gumma.

Han ville lekfullt taga henne under armen, men hon vek liksom förskräckt tillbaka; hon visste ej hvarför.

– Åh, det var allt jag och inte Maggi, som hittade på att tiga för postmästarn.

Edit lät höra ett af sina mest högljudda, triumferande skratt.

Han vände sig road emot henne.

– Ja, jag kan tro det, att det var ni och inte Maggi. Ni är er alltid lik, fröken Edit, – och en sådan stilig dräkt ni har?

Han synade henne beundrande från topp till tå.

– Tycker ni? Direkt införskrifven från Köpenhamn – endast och allenast för att tillintetgöra det manliga släktet här i K.

– Naturligtvis! Nå, hur länge få vi behålla er?

– Fråga Maggi, ropade hon skrattande. Högst en enda fattig dag har hon i nåder lofvat mig stanna.

Erik rynkade ögonbrynen och såg på Margret med ogillande blickar.

– Det tror jag inte på. Min hustru kan inte så inskränka gästfrihetens lagar.

– Att hon nekar i sitt hem mottaga Edit Wollert. Nej, kära Erik, må hon komma och stanna – så länge du vill.

– Naturligtvis – eller rättare sagdt: så länge den ärade gästen själf finner för godt.

– Tack! Tack! Postmästarn är som vanligt alldeles för älskvärd och gästfri, men min permission räcker blott tre dagar, så – hon log elakt mot Margret – du får väl försöka lugna dig och fördra mig så pass länge. Jag lofvar, att jag skall bli en riktigt, riktigt beskedlig liten flicka.

– Håll ord med det, Edit, – och du må stanna för mig. Men se här, nu äro vi hemma. Här bo vi!

De stannade utanför postkontoret vid torget.

– Jaså! Jaha! Här ser ju riktigt storstadsaktigt ut.

– Ja, jag skulle tro det. Vill fröken inte med ens följa mig in på kontoret och se, hur där ser ut?

– Jo, gärna. Det vet väl postmästarn, att allt, som hör till post och postverk, har en egen tjuskraft på oss, stackars postfröknar.

– Nå, så kom då!

Han sände henne en varm blick.

Margret såg den och bleknade.

– Börjas det redan? – tänkte hon i sitt sinne, men hennes stolthet höll henne uppe. Hon ville inte se, hon ville inte höra eller förstå, och de skulle aldrig få se henne sjunka så lågt, att hon spionerade på dem.

– Jag går upp till mig och ordnar middagen. Dröj inte för länge! Precis tre äta vi, då lilla Ceres kommer från skolan.

– Ja, ja! Gå du! Det är alldeles i sin ordning, att husmodern ser om sitt. Vi ska nog vara punktliga.

Han öppnade dörren till postkontoret, som nu var stängdt på middagen, då biträdena hade ledigt.

Margret gick med tunga, dröjande steg uppför trappan, blek och pinad af en aningsfull ångest.

– Redan! Redan! O, hvarför skulle hon komma hit?

Hon stannade plötsligt midt i trappan och tryckte händerna mot sitt vildt klappande hjärta.

– Naturligtvis för att taga honom ifrån mig igen. Naturligtvis för att stjäla frid och lycka ifrån mig ännu en gång. Hon är nu en gång blifven mitt onda öde, och jag kan icke undkomma henne.

Margret spratt häftigt till.

– Min Gud, hvad göra de nu där nere?

Hon vände sig om och ville rusa ned.

– Nej! Nej! Jag går inte dit. Jag går inte.

Stämman ljöd hjärtslitande och dödstrött, och med släpande gång stapplade hon sakta uppför de återstående trappstegen, tungt stödjande sig mot ledstången.

En halftimme därefter kom lilla Ceres från skolan. Hon sprang direkt in till Margret i sängkammaren och slog armarna omkring henne.

– Mamma, du har gråtit. Hvarför gråter du?

Hon reste upp moderns nedböjda ansikte och öfverhöljde det med kyssar.

Modern slöt den lilla flickan i sin famn och besvarade hennes smekningar.

– Du får inte gråta, mamma. Hvarför är du ledsen, säg?

– För ingenting, som du begriper, Ceres.

– Jo, mamma, det begriper jag visst. Säg det, mamma, eljest gråter jag med.

– Nej, det får du inte. Då blir pappa ledsen på oss båda två.

– Hvar är pappa?

– Han är nere på kontoret.

– Nu?

– Ja!

– Ja, då går jag till honom och frågar, hvarför du gråter, om du inte säger det.

– Nej, nej, barn, dit får du inte gå.

– Hvarför inte?

– Pappa är inte ensam där.

– Hvem är där mer då?

– Fröken Wollert.

– Den där elaka Edit!

– Säg inte så, Ceres.

– Jo, det säger jag, för hon är elak; det har Kerstin sagt, och nu vet jag, hvarför du har gråtit. Det är den elakans skull. O, om jag finge ge henne riktigt!

Hon knöt sina små händer och stampade i golfvet.

– Men, Ceres, då! – – –

– Jo, mamma, hon är en ond ande; det sade Kerstin, och hade Kerstin varit hemma, hade hon aldrig kommit hit. För Kerstin afskydde henne och Curt afskydde henne och Gösta också. Och vet du hvad de sade, innan de reste.

– Nej, hvad sade de?

– Jo, de sade till mig, att jag skulle lofva dem, att när den där Edit kom hit, så skulle jag »hålla tummen på ögat» på henne och inte låta henne göra dig ledsen, som hon alltid brukat.

Klara tårar stego upp i Margrets ögon. Hon tryckte den lilla käcka, varmhjärtade flickan till sitt bröst och kysste henne ömt.

– Ja, jag skall nog hålla mitt löfte, mamma. Och jag skall hjälpa dig, lita på mig. Gör hon dig något ondt, så trösta henne för mig!

Hon strök beskyddande moderns bleka kinder och kröp upp i hennes knä.

Plötsligt hörde de buller ute i salen och raska steg, som närmade sig sängkammardörren.

Erik stod på tröskeln.

– Ser man på! Detta var en något till öm scen. Jag tror du försummar dina skyldigheter som värdinna för dina moderliga plikter, Maggi!

– Ja, Erik, jag kan inte hjälpa, att de sistnämnda äro mig så i hög grad kärare, – svarade Margret och steg upp.

– Se så där ja! Har du gråtit nu igen? Aldrig är det då annat än tårar. Du vet, att jag afskyr allt lipande, och jag undanber mig att få se dig förgråten nu, precis som jag vore en hustyrann.

– Det är den där otäcka Edits skull, att mamma gråter.

– Tyst, barn, tyst! – ropade Margret förskräckt och tog den lilla i armen.

Men Ceres slet sig lös och ställde sig oförskräckt midt framför fadern och såg honom in i ögonen. Hon hade inte för inte hans eget blod i ådrorna och hade inte utan följder alltid varit hans till ytterlighet bortskämda gunstling.

– Jo, pappa skall veta det, så han kan köra af med henne. Hör du, gör det, pappa! Låt henne genast resa!

– Jag tror barnet är förryckt! Hvad är det för dumheter du talar, Ceres? Tig genast, eljest får du gå ut i köket.

En häftig knackning hördes på dörren.

– Får man stiga på? Eller är det hemligheter, som afhandlas?

Edit gläntade nyfiken i dörren.

– Ja, jag stiger väl på, enligt gammal god vana.

– Genera er inte, fröken.

Erik steg skrattande åt sidan och lät henne passera.

– Genera mig! Nej, det är allt det sista i världen jag gör. Det har jag inte ondt af. Här, i ert hem, är jag van att gå och komma som jag vill, och det kan jag aldrig lägga bort. – Men hur är det, Margret, få vi inte äta snart? Du skall tro, jag är hungrig som en varg, efter att ha setat på tåget sen klockan 5 i morgse.

– Ja, middagen är strax färdig. Mina skall få sätta in maten nu.

Margret gick ut i salen.

– Under tiden skall jag passa på och tvätta mina händer.

Hon gick fram till lavoaren.

– Hoppas ni inte känner er generad?

Hon log bedårande mot Erik.

– Kommer aldrig i fråga – skrattade han till svar.

Den lilla flickan, som stått och sett uppmärksamt från den ena till den andra, bet ihop läpparna och smög sig sakta ut efter modern.

Nu följde några dagar i sus och dus.

Erik var outtröttlig att söka roa Edit.

Än hyrde han ett fint ekipage, tillsade Margret att packa in matsäck, och så bar det i väg långt ut till landet, för att Edit skulle få bese trakten. Än lånade han tullförvaltarens kutter, och så foro de af långt ut till hafs, landstego på någon holme och spisade middag där, oaktadt septemberkylan redan börjat göra sig gällande fram på eftermiddagarna.

Margret tog alltid Ceres med sig och åtföljde dem öfverallt, icke därför att hon fann något nöje uti att känna sig vara hvad man kallar »femte hjulet under vagnen» och att få åhöra Eriks och Edits mer och mindre vågade anekdoter och infall eller att se det minst sagdt allt mer stegrade intresse, hvarmed de betraktade

hvarandra, utan hon gjorde det för Eriks och sitt eget anseendes skull på den nya ort, de såsom främlingar nyss kommit till.

Hon gjorde det för Eriks skull och således också för barnens – indirekt. Hans goda namn och rykte blef också deras, deras förnämsta arf – kanske det enda som de kunde få. Det skulle således blifva hennes uppgift – huru hjärtslitande svår den än stundom syntes henne – att vaka öfver detta barnens arf, och hon skulle ej svika i striden.

Sista kvällen Edit var kvar i K. hade de superat uppe i badhusparkens restaurant och sedan suttit en god stund och hört på musiken.

Ett par ungherrar af Eriks bekanta hade sällat sig till sällskapet, intresserade af den muntra, språksamma fröken Wollert, som icke blef dem svaret skyldig och som ej sade nej åt vare sig punsch eller cigarrer, utan drack glas om glas med herrarna.

Margret kände sig kränkt af Edits uppförande på denna allmänna plats bland alla dessa obekanta personer, men hon behärskade sig till det yttersta och lät ingen märka sin sinnesstämning.

Edit skulle ju resa i morgon bittida. De ändlösa pröfvodagarna voro slut, och Margret skulle sedan kunna andas ut.

Hon kastade en lång kritisk blick – hon bäfvade själf till, då hon kände huru kallt kritisk den blifvit, – på Erik och Edit, som med glödande, upphettade ansikten, med punschglasen i händerna och cigarrer mellan läpparna sutto alldeles intill hvarandra, högljudt skrattande och pratande »hvarann i mun».

– Stanna här ännu en dag! – hörde hon Erik säga.

Hon ryckte till och blef uppmärksam.

– Kan inte! Törs inte riskera min plats.

– Då får ni plats hos mig i stället.

– Ja, jag skulle väl inte högre önska.

– Är det sant det?

Margret reste sig hastigt upp.

– Nej, nu tror jag verkligen, att det är tid på att gå hem. Edit, som skall upp tidigt i morgon bittida, kan behöfva komma i ro.

– Hvad är klockan?

– Hon är half elfva.

– Åh, det är inte så säkert, att fröken Edit reser i morgon.

Erik såg utmanande på Margret.

– Jaså! Jag tänkte, att Edits permission var slut.

– Ja, det är den, och jag är tvungen att resa.

– Kan inte fröken telefonera och få den förlängd?

– Omöjligt! Ett af biträdena är sjukt och vi ha så strängt arbete, att jag ovillkorligen måste hem.

– Ja, vi säga ingenting bestämdt. Vi få sofva på saken.

– Ja, låt oss göra det!

Sällskapet bröt upp.

Ungherrarna följde Gerles hem till porten.

När Gerles och Edit kommit upp och lagt af ytterplaggen i tamburen, gick Margret ut i köket till Mina för att säga till om tidig frukost åt Edit samt om litet matsäck åt henne för resan.

Hon dröjde en stund där ute. När hon kom tillbaka, var salen tom.

Hon såg sig omkring och stannade lyssnande.

Hvart hade de gått?

Dörren till förmaket stod på glänt – Edits bädd var ordnad där inne – men nu var där mörkt.

Plötsligt hör hon en darrande snyftning där inifrån:

– O, Erik, att jag skall behöfva lämna dig! O, att jag inte skall ha rätt att stanna här för alltid!

– Skulle du vilja det, älskling?

– Om jag skulle vilja –! O! –

Där hördes upprepade ljud, såsom af häftiga kyssar.

Margret stod som förstenad.

Hon kunde icke röra ett finger, en fot. Hon tyckte det brusade vildt omkring henne som ett upprördt haf, och de väldiga, stormande vågorna kommo och vältrade in på henne och hotade att slå tillsammans öfver hennes hufvud.

Hon grep fast i pianot, vid hvilket hon stod.

O, om hon kunde rusa dit in, slå upp dörren och ropa, så att det skure genom märg och ben på dem: förrädare, förrädare! Men hon kunde det ej för sitt lif. Hon kunde ej se Eriks förödmjukelse. Hon skulle ej kunnat uthärda hans åsyn nu.

Hon dignade ned på pianostolen.

Huru hindra, hvad som skedde där inne?

Som en blixt flög en räddningstanke genom hennes brännande, förvirrade hufvud.

Med darrande hand slog hon an ett ackord på pianot.

Hon hörde ett häftigt buller från förmaket. Därefter hördes dörren knarra till, och brådskande, smygande steg förmärktes inne i salen.

Hon fortfor att spela. Hon visste i början inte hvad.

Plötsligt rann dock ännu en gång Davids-sången i hennes minne, och hon spelade den så som aldrig förr. Tonerna gräto, bådo, bönföllo, de hotade, de förbannade, de straffade; hvarje ljud var liksom besjäladt af den vilda förtviflan, som rasade i Margrets arma, förrådda och kränkta själ, där ingen frid fanns mer att få.

Du dåre! Du dåre! – ropade de bedöfvande tonerna hotande och hånande till henne. Hvarför strider du längre om honom? Gif honom fri, fri! Han är inte värd din rena, starka, eviga kärlek. Låt honom resa med henne där! Skaka honom helt ifrån dig, den trolöse äktenskapsbrytaren!

Och mäktigt, lik ljungeldens lågor, likt dundret kring Sinai höjder, brusade förbannelsens och förtviflans samfälda dån kring de båda skuldmedvetna, som slagna af ångest smugit sig ut i salen och i skilda hörn tagit plats där ute.

Gif honom fri, fri!

Nej, nej, nej! Han måste räddas, räddas från henne där och från sig själf. Min är han och mina barns fader, och för deras skull först och sist skall han räddas från smälek, undergång och vanära.

Om äfven jag skall gå under i striden, så måste han räddas – till hvad pris som helst.

Allvarliga, högstämda, djupa tonade pliktens heliga känslor fram på vågsvallet, och Erik – som förstod hennes toners språk – skalf till af omedveten rörelse.

Han är din barndoms, din ungdoms älskade, han var din brudgum, ditt allt, din make. O, huru skulle du kunna öfvergifva honom? Nej, nej! Aldrig! Intill döden! – – –

Ljufva, smältande sväfvade musikens osynliga änglar omkring och skänkte fridens och förlåtelsens storslagna himlagåfvor åt de fridlösa, förvillade och svaga:

»Allt det I viljen människorna skola göra eder, det gören I ock dem!»–

Det kom ett mildt, andaktsfullt ackord, som stilla följde Margrets sympatiska stämma, då hon sakta sjöng dessa sina älsklingsord från den store mästarens mun.

Sedan reste hon sig från pianot och, utan att kasta en blick omkring sig, gick hon med dröjande steg öfver golfvet och in i sin sängkammare, hvars dörr hon stängde.

Där inne låg lilla Ceres och sof, sof ljuft fridens och oskuldens välsignade sömn.

Margret kastade sig på knä vid barnets bädd och bad under strömmande tårar om kraft i striden, om mod att hålla ut i den storm, som skakade hennes hems grundvalar.

Under det hon låg och bad, hörde hon salsdörren sakta öppnas och Eriks lätta smygande steg öfver golfvet. Han hviskade sakta: God natt, Margret! och gick in i sitt rum, som låg innanför sängkammaren.

XVI.
Dyningar.

Dagen därpå reste Edit.

Tåget gick redan kl. 6 på morgonen, så att Margret lät ursäkta sig och steg ej upp för att följa henne, men hon hade dock kraft att taga ett vänligt afsked af Edit, då denna resklädd och ovanligt tyst och allvarlig kom in i sängkammaren och sade farväl.

Erik däremot steg upp och gick med henne ned till stationen, och sedan såg Margret honom inte mer den

dagen.

Han arbetade först ett par timmar på kontoret och skickade därefter bud upp, att de ej skulle vänta på honom med middagen, ty han var bjuden till sin gode vän borgmästaren.

För första gången tyckte Margret det var en lättnad att ej se Erik. Hon skulle ej kunnat möta hans blick den dagen.

När de sedan träffades, nämnde de ej ett ord om Edit. Det var liksom en tyst öfverenskommelse, att hennes namn blef uteslutet ur deras samtal.

Men det hade kommit något nervöst, rastlöst och oförnöjdt öfver Erik, som förut varit så belåten med sin värld. Numera var ingenting honom till lags. Allt och alla hade fel, blott fel och brister. Han såg endast den dåliga och den tråkiga sidan hos människor och hade intet öfverseende och ingen misskund med någon.

För att skingra sitt dystra och retliga lynne hängaf han sig allt mer och mer åt sällskapslifvet, hvilket här stod honom öppet öfverallt.

En spelklubb bildades, hvari Erik valdes till ordförande. Den sammanträdde regelbundet två aftnar i veckan på stadshotellet, och Erik lät af intet hindra sig att närvara.

Dess emellan var han allt som oftast bortbjuden till någon af sina vänner och grannar, och följden blef den, att det var högst ovanligt för Margret att någon enda kväll få ha honom i hemmet.

När så inträffade, var han merendels vid dåligt humör och vankade orolig omkring, utan att finna den hemtrefnad, som Margret så gärna skulle velat se honom njuta af.

Hon gjorde allt för att nå sitt mål. Hennes älskliga, ömma väsen tycktes blott vara till för att utfundera och omhägna mannen med ett lugnt, fridfullt och komfortabelt hems alla behag. Men förgäfves! Ett gillande ord eller en vänlig blick var något mer än sällsynt.

Det hade kommit liksom en främmande makt, en oöfverstiglig mur mellan dem alltsedan Edit Wollerts besök.

Med henne hade en ond ande fått insteg hos Erik, hvars alla sämre böjelser och instinkter hon alltid var mäktig att kalla till lifs.

Men Margret lät sig icke förtröttas.

Med outtröttligt tålamod mötte hon allt: klander, likgiltighet, förbiseende och orättvisor.

Blef kampen någon gång för tung, drog hon sig tyst tillbaka och grät ut sin sorg, men merendels fick hon kraft att bära bördan.

Edit hördes ej af mera, hvarken med bref, besök eller telefonering.

Men Eriks resor än hit än dit föreföllo stundom Margret misstänkta.

Likväl frågade hon aldrig, om han träffat Edit, fastän han berättade att han varit i närmaste stad, blott några få mil från Edits hem.

Så förgingo en fem, sex år.

Den enda ljusglimt och glädje härunder för Margret var, när gossarna kommo hem mellan terminerna.

Kerstin hade gått in vid postverket och fått anställning först på faderns kontor och sedan i Stockholm. Hon var nu tjugoett år och förlofvad med en ung, ansedd köpman i hufvudstaden och hade nyss kommit hem för att stanna där under förlofningstiden och arbeta på sin utstyrsel. Lilla Ceres var fjorton år och en fullkomlig afbild af den Margret vi gjorde bekantskap med, då hon mottog sitt första bref, ännu omedveten och oberörd af både pröfningar och sorger, stormar och dyningar.

XVII.
Lugn efter stormen.

När Margret såg Eriks lifliga och rastlösa jäktande efter nöjen, hans ungdomligt sorglösa och ytliga väsen, som aldrig tycktes förändras eller utvecklas till något annat, allvarligare och mognare, när hon hörde huru fullt upp han hade af nuet, dess tomma förströelser och tidsfördrif, så kunde hon stundom öfverraska sig själf med att önska, att han vore litet mindre frisk och rörlig, litet mindre ungdomskraftig och i stånd att njuta af lifvet på det sätt som blifvit hans. Ja, för hans egen skull kunde hon till och med önska, att han blef sjuklig, så att han måste finna, att han en gång rasat ut, och komme till besinning af lifvets allvar och dess plikter och syftemål.

Hon förskräcktes öfver sina tankar, men hon kunde ej hindra dem att återkomma.

Och den dag, då det såg ut som om hon blifvit bönhörd, studsade hon till och frågade: Hvarför? hvarför? – för att kort därefter hviska: Ske icke min vilja utan din.

Erik fick nämligen ett häftigt slaganfall i ena sidan och tycktes ej vilja återhämta sig.

Läkarne i K. påstodo, att han lefvat för fort och ansträngande, och rådde honom att resa upp till hufvudstaden och söka en specialist.

Orolig som han var öfver sitt lidande och till ytterlighet rädd för döden gjorde han allt för att påskynda resan, på hvilken Margret följde honom, om möjligt ömmare och kärleksfullare än någonsin.

Det syntes också, som om Erik först nu, efter så många års förlopp, skulle börja förstå Margret och hennes oändliga kärlek, öfverseende och självförsakelse.

Han såg, att hon ej hade en tanke för sig själf. Han var centrum i hennes lif, kring hvilket alla hennes varmaste, ömmaste känslor rörde sig, och vid den sena upptäckten af detta faktum, som han i öfver tjugofem år dagligen haft för sina ögon, utan att se och veta uppskatta, böjde han djupt sitt hufvud och blygdes vid sig själf, utan att dock äga kraft att behärska sin häftighet och egoism.

Vid ankomsten till Stockholm uppsökte de en af hufvudstadens berömdaste läkare, professor Bergner.

Han tycktes ej gifva något hopp om tillfrisknande men önskade dock göra ett försök och bad patienten infinna sig på Sofiahemmet följande dag för att där underkastas en grundligare undersökning.

Med största svårighet kunde Margret förmå Erik att följa sig dit.

– Jag kommer aldrig därifrån med lifvet, och jag vill ej ligga och dö på ett sjukhus – upprepade han oupphörligt.

– Det är icke fråga om hvarken någon operation eller att du skall stanna där. Du hörde väl, att professorn endast ville undersöka dig grundligare och konsultera med en ämbetsbroder. När vi nu kommit hit, måste vi väl göra allt hvad vi kunna, för att du skall blifva frisk igen.

– Jag blir aldrig frisk mer! Den som söker inbilla mig det är en narr. Jag blir en krympling, det vet jag.

Han slog båda händerna för ansiktet och grät tröstlöst som ett barn.

– Erik, Erik, säg inte så! Du kan ännu blifva bättre.

Hon strök mildt hans bleka, slappa kind.

– Lofva mig nu bara att lyda doktorn. För min skull och barnens kan du väl följa med till sjukhuset? –

– Ja, ja, låt oss fara då, ju förr dess hellre, så det snart blir slut.

En stund därefter svängde vagnen, däri den lembrutne, dödsbleke mannen låg nedbäddad, upp på Sofiahemmets storartade gård, denna ståtliga, imponerande byggnad, som landets ädla, varmhjärtade moder upprest till en välsignelse för de lidande, och som tillika blifvit ett värdigt minnesmärke af dess höga stiftarinna.

I operationssalen var professorn dem till mötes. Vid hans sida stod en bredaxlad, undersätsig man med ett blidt, trohjärtadt uttryck i de mörkgrå, vackra ögonen och i det allvarliga, sympatiska ansiktet samt med starkt gråsprängdt hår.

Han riktade forskande sin blick mot de inträdande och lät den stanna på Margret med ett eget, ljusnande skimmer, men kinden blef något blekare och handen, hvarmed han öfverfor sin höga, fårade tänkarepanna, skälfde till.

Han gick ett par steg emot henne.

– Fru Margret – Gerle, om jag ej misstager mig? –

– Ja! – Är det, är det inte doktor von Wall?

Professor Bergner kom i detsamma fram och presenterade:

– Professor von Wall, postmästaren Gerle och fru.

– Vi äro gamla bekanta, fru Gerle och jag, – sade professor von Wall och tryckte fast Margrets framräckta hand.

– O, doktor, hjälp min man! Gör honom frisk igen! – hviskade Margret med nyvaknadt hopp, då hon såg in i de vänliga, förtroendefulla ögonen, som hon mindes så väl sen fordom.

– Var lugn! Vi skola göra allt, som står i vår förmåga.

Undersökningen vidtog nu. – Under densamma fick Margret ej vara inne.

Hon tillbragte en orolig timme i väntrummet.

Därefter hörde hon en dörr öppnas, och professor von Wall kom in till henne.

Margret skyndade honom till mötes med utsträckta händer.

– Hur är det med honom? Har han vaknat?

– Ja, han vaknade nyss. Han frågar efter er.

– Finns det något hopp?

Hon riktade sina stora, mörka, bedjande ögon emot honom med det mest ångestfulla uttryck.

Han vek tillbaka för den blicken.

– Säg mig, svara mig: finns det intet hopp?

– Var lugn, fru Gerle, där det finns lif, där finns det också hopp. –

– Det är bara undanflykter. Jag ser på er, att det snart är ute med honom. Tro inte, att jag ej kan bära sanningen. Tvärtom, det är just sanningen jag kan bära, men inte denna dödande ovisshet. Svara mig, doktor, vid vår gamla ungdomsvänskap, kan han blifva frisk? –

– Nej, fru Margret!

– Måste han dö? Ack, svara!

– Ja! Det finns ingen räddning.

– Kan ni inte rädda honom åt mig?

Hon fattade krampaktigt om hans arm med båda sina darrande händer.

– Nej, inte om jag gåfve mitt eget lif i utbyte.

Hon hade fått det dödande slaget, det som också en gång skulle göra slut äfven på hennes lif, men med öfvernaturlig viljekraft reste hon sig upp och vacklade fram öfver golfvet.

– Tack, för att ni sade mig sanningen. För mig nu till honom!

Professorn lade hennes arm i sin och förde henne ömt som en broder in till den sjuke.

Professor Bergner kom emot dem.

– Fru Gerle, jag har talat med er man och sagt honom, att mitt råd är att han bör stanna här en liten tid.

– Men det finns ju intet hopp, och då – –

De båda läkarna utbytte en blick.

– Lyd mitt råd, fru Gerle, – sade professor Bergner och fattade vänligt hennes hand – och sök förmå er man att stanna här. Tro mig, det blir bäst för honom. Han skulle inte uthärda den långa, tröttande hemresan.

– Här får han den bästa vård och här kunna vi lindra hans plågor i största möjliga grad – inföll professor von Wall – och det kommer att behöfvas.

– Ja, jag tackar er och inser, att ert råd är det bästa.

Hon var ytterligt blek och gick med tunga, dröjande steg fram till Eriks bädd, från hvilken hon ej mera vek ett enda ögonblick.

Kampen mot döden var långvarig.

Nära en hel lång månad varade den.

Erik hade fått enskildt sjukrum, ett stort, ljust, luftigt rum, där också Margret bodde hos honom.

Det var långa, dystra dagar och långa, sömnlösa nätter.

Erik led oerhördt och var ofta otålig och svår att göra till lags, men Margret hade haft lång öfning uti att visa tålamod och öfverseende, och detta kom henne äfven här väl till pass.

Professor von Wall, som helt och hållet åtagit sig Erik, besökte dagligen den sjuke och gjorde allt, hvad i människomakt och läkarekonst stod, för att lindra hans plågor och försökte ingifva den sjuke tålamod och resignation.

Men detta var ingen lätt sak med Eriks häftiga, okufliga temperament. Och professorn fick nu en klar inblick uti Margrets äktenskap och hvad hon genomgått och lidit.

Hans beundran och till vördnad gränsande kärlek för henne tillväxte, då han såg henne vid mannens sjuksäng, och han gjorde allt hvad han förmådde för att lätta hennes börda och skaffa henne någon ljusning i den hårda pröfningen.

De vackraste blommor, böcker och förfriskningar funnos dagligen på Eriks bord, och både Margret och hennes man visste, att det var den gode professorn, den deltagande och outtröttlige vännen, de hade att tacka därför.

Ja, han var outtröttlig, till och med Erik med sin egoism och själfviskhet fann detta och förundrade sig däröfver. Margret hade aldrig talat om för honom, att denne Axel von Wall en gång i hennes ungdom, under den tid, då hon så trolöst blef öfvergifven af sin trolofvade, begärt hennes hand.

Hon ansåg det rättast mot den försmådde och frånvarande mannen att ej förråda honom för någon, hvem det än vara månde. Mot Erik hade hon ej ens med en tanke blifvit trolös. Axel von Wall hade aldrig ägt hennes kärlek. Hvarför då prisgifva hans ädlaste känslor? Nej, det kunde aldrig Margret, oaktadt eljest hennes hjärtas alla tankar lågo öppna och klara för Erik.

Här vid dödsbädden skulle det varit minst sagdt grymt och ogrannlaga att nämna något därom, och Margret ansåg sig kunna fullkomligt stå till svars med sitt samvete för denna förtegenhet, då hon såg, att det blott var den ädle människovännens varma deltagande, som låg till grund för professorns handlingssätt mot Erik och henne.

Hon anade icke hvilken storm hennes åsyn väckte hos von Wall. Hon förstod ej, att han alltjämt älskade henne med samma starka, hängifna kärlek som förr. De strider, den tyste, allvarlige läkaren genomkämpade under denna tid, då han hade tillfälle att dagligen se Margret, fick hon aldrig en aning om.

Alla hennes tankar och känslor voro också så uteslutande upptagna af hennes sjuke, lidande make, att hon ej hade intresse eller blick för något annat. Och hennes lifsmål stod denna tid klarare än någonsin för henne: att söka lyfta Eriks alltjämt vid världen fasthängande sinne uppåt, att söka försona honom med tanken på att dö. –

Detta var en svår uppgift, och att börja med blef hon afvisad med gäckeri och skämt, hvarför hon beslöt att bida tiden. När så plågorna blefvo häftigare och Erik slutligen insåg, att han och lifvet gjort upp räkningen med hvarandra, begynte han lyssna på Margrets ord, till en början dock med motvilja, men sedan, när krafterna allt mer och mer aftogo, med villigare öra.

Och när så dödstimmen nalkades, hade hans oroliga själ, hans tviflande hjärta funnit frid och detta indirekt genom henne, som i ordets vackraste mening blifvit hans skyddsängel på jorden.

De sista orden hans stammande tunga uttalade voro:

– Maggi, kan du förlåta mig allt, allt?

– Ack, det är redan för länge sedan förlåtet, hviskade Margret med darrande röst.

– Men du vet ej allt, du vet ej, huru förfärligt jag brutit mot dig. Då kunde du ej förlåta mig?

– Jo, allt, allt är förlåtet, tusenfaldt förlåtet.

– Tack, Maggi, älskade, älskade! –

En timme därefter var allt slut.

Hans oroliga ande hade fått ro.

Han, som dömer efter ett annat mått än vi, stoftets barn, han, som heter nådens och kärlekens fader, var det nu som satt till doms öfver Margrets make.

Och då förlåtelsen gifvits så fullkomligt af en bristfull dödlig, af hans ofta hjärtlöst och illa behandlade maka, så kunna vi sannerligen hoppas, att den också skänktes honom vid nådens eviga tron.

Detta hopp var det, som uppehöll Margret vid den tunga skilsmässan och hennes djupa sorg.

Men lifvet hade förlorat allt intresse för henne. Världen tycktes henne öde och hon själf lösryckt därifrån och redan med ena foten inne i evigheten.

Eriks stoft ville hon föra med sig ned till Y., både hans och hennes födelsestad, där hon ämnade bosätta sig för att där få vårda hans graf.

Dagen för afresan var inne. Det sista hjärtslitande afskedet var sagdt. Den blomstersmyckade kistan stod färdig att bäras bort. Vagnen väntade utanför Sofiahemmets port.

Erik hade fått rätt i sin aning: med lifvet skulle han aldrig komma därifrån, fastän han dock försonat sig med tanken »att dö på ett sjukhus».

Vid Margrets sida stodo professor von Wall samt Curt, som kommit upp för att närvara under faderns sista timmar och nu jämte modern skulle följa Erik på den sista färden.

De tre togo plats i en vagn och foro ned till stationen.

Vid Centralen var ett rastlöst, jäktande lif som alltid.

Våra resenärer hade blott några få minuter på sig, innan tåget skulle gå.

Curt köpte biljetter och styrde med resgodset. Under tiden följde professorn Margret ut på perrongen till en kupé, där hon tog plats. Professorn gick med henne dit in.

– Minns ni, när vi förra gången träffades och togo farväl? Det var också i en järnvägskupé!

Han såg upprörd på Margret.

– Ja, jag minns, svarade Margret. O, hvad jag då tyckte mig vara gränslöst olycklig, olyckligare än alla andra, och dock hade jag ju honom kvar då. Men nu –

Hon var dödsblek, och de stora sorgsna ögonen stodo fulla af tårar.

– Gråt inte så! Ni har gråtit nog. Lofva mig att försöka vara lugn! Tro mig, ni skadar er hälsa med det mer än ni anar.

– Ack, hvad gör väl det? När han är död, vill ej heller jag lefva.

– Och edra barn då? Ni har ju dem att lefva för. Tänk på det!

– De äro så stora nu, att de kunna lefva utan mig.

– Lilla Ceres då? Den ljufva lilla Ceres, som afgudar sin mor, kan hon också vara lycklig utan er? Glöm inte henne!

– Nej, nej! Ni har kanske rätt.

– Och glöm inte, att ni i mig har en trofast vän för lifvet, hvars högsta önskan är att vara er till någon glädje och nytta. Glöm inte heller detta!

– Nej, jag glömmer aldrig hvad ni varit för honom – och huru gränslöst god ni alltid varit mot mig. O, jag kan aldrig, aldrig återgälda er!

Professorn blef röd om kinden och bet med öfvermänsklig kraft ihop sina läppar, som nu till det yttersta frestades att öppnas till ett svar.

Men han bekämpade sig, for med handen öfver ögonen och vände sig bort, tryckte Margrets hand och steg ned ur kupéen.

Nu kom Curt med biljetterna, och efter ett kort men varmt farväl af professorn sprang han upp i kupéen till sin mor, afgångssignalen ljöd och tåget satte sig i gång.

– Farväl, gamle vän, och – tack!

Margret räckte honom ännu en gång sin hand genom kupéfönstret.

Professorn fattade den häftigt och hviskade hest, utan att nu kunna behärska sin stämma:

– Farväl, Margret, vi ses igen!

Ett par stora klara tårar blänkte i de grå, hjärtegoda ögonen.

Så länge han kunde se en skymt af det hastigt bortilande tåget, stod han kvar med blicken envist fasthängande vid den vagn, däri Margret, hans lifs enda kärlek, nu åter for bort ifrån honom.

Sedan tryckte han beslutsamt sönder den förrädiska tåren i ögonvrån och gick – gick tyst och stilla till de plikter, hvilka han som de lidandes hjälpare och vän åtagit sig för lifvet, och hvilka han ännu aldrig svikit.

XVIII.
I hamn.

Två år hade förflutit efter Eriks död.

Margret bodde sedan den tiden i sitt gamla barndomshem i Y., hos Berndt, som fortfarande var änkling.

Han var gammal och grå nu, broder Berndt, och om möjligt tystare och allvarligare än förr, men hans innerliga deltagande och kärlek för Margret voro oförändrade.

Curt var nu en välbeställd och skicklig läkare, nyss förordnad till vikarierande provinsialläkare i norra Sverige. Gösta var vice häradshöfding i Göta hofrätt och förlofvad med en af Jönköpings vackraste flickor. Kerstin var sedan ett år tillbaka lyckligt gift med en förmögen och ansedd grosshandlare i Stockholm.

Således var det blott lilla Ceres, som var kvar i hemmet.

Hon var nu sexton år och konfirmerad samt längre än modern äfven hon – de hade vuxit om Margret det ena efter det andra af barnen – men för moderns öga och hjärta var och förblef hon alltid »den lilla».

Äfven Helfrid hade blifvit änka, men Gerda och Gurli voro fortfarande lika lyckliga och hade, liksom Margret, blott heder och glädje af sina välartade, älskade barn.

Pontus hade först på gamla dagar gift sig med en ung och vacker och rik flicka. Han var nu tullförvaltare i en stad på Västkusten.

Ja, barnen – de voro numera den enda ljusglimten i Margrets tillvaro, för dem lefde och tänkte hon. Barnen och fattiga och lidande omkring henne ägnade hon sitt lif, och deras glädje var hennes.

Något annat intresserade henne ej numera. Hon hade gått för länge i lidandets stränga skola för att finna nöje i annat.

Och den käraste promenad hon företog var till kyrkogården, till Eriks graf, som fått plats bredvid Margrets föräldrars.

Där kunde hon sitta i timtal och försjunka i minnen från fordom.

Men merendels var det blott de ljusare hågkomsterna, som passerade förbi Margrets själ: de ljufva, lyckliga åren som fästmö och brud och som ung moder.

Hon mindes alla otaliga bevis på Eriks varma kärlek och ömma omsorger från den tiden – men alla hans fel och brister hade hon lyckats glömma.

Hon ihågkom hans sista stunder och den innerliga kärlek hon då sett honom hysa till henne, hans ungdomsbrud, och hon förstod nu, att denna kärlek dock varit af oförgänglig art, fastän han af sin lättrörda, impulsiva natur ofta låtit hänföra sig af stunden.

En dag, när hon så satt i djupa tankar vid hans graf, såg hon en lång, lutande gestalt komma långsamt gående fram öfver kyrkogårdsgången och se sig spejande omkring.

När hon fick syn på Margret, styrde hon rak kurs på henne och ropade:

– Är jag igenkänd?

Margret såg upp och såg en blek, utmärglad kvinna stå framför sig.

Hon studsade.

– Känner du inte igen mig, Margret?

– Edit!

– Ja, så ser Edit Wollert ut nu för tiden!

Ett bittert, skärande skratt afbröt tystnaden i de dödas fridfulla stad.

– Tycker du inte, att jag embellerat, hvad?

– Du är sjuk, Edit?

– Ja, jag är genomsjuk, lider af kräftan i bröstet och vet, att jag har högst ett enda fattigt år kvar att lefva – Aj!

Hennes ansikte förvreds af smärta, och hon förde häftigt handen mot vänstra sidan.

– Stackars Edit, sätt dig här!

Margret makade åt sig på bänken vid Eriks graf. Hans grafvård med de stora, förgyllda bokstäfverna var vänd åt henne.

Edit sjönk utmattad ned på bänken.

– Tack för att du vill låta mig sitta vid din sida. Det är mer, än jag kan begära.

– Tala inte så, Edit! Det förflutna är begrafvet med honom här.

Margret visade på grafvården.

Edit följde hennes blick.

– Erik Gerle! – Jaså, där hvilar han således nu! Erik! Den Erik, som – både du och jag älskat af hela vår själ.

– Ack, Edit, tala inte därom nu, jag ber dig!

– Jo, nu först är det väl vi två kunna tala om den saken och göra upp vår räkning med hvarandra. Tro mig, den skall blifva kort. Jag orkar inte mycket. O!

Hon vred sig åt sidan i sina plågor.

– Nu först gör det intet, att jag talar. Han är död för dig som för mig, och jag ville blott säga dig, Margret, att jag älskat honom såsom blott jag kunnat älska, och att det var mitt fel mer än hans.

– Jag vet det.

– Och nu har jag blott kommit hit för att träffa dig och bedja dig om förlåtelse för allt ondt jag gjort dig. De visade mig hit i ditt hem, och jag gick, fastän jag höll på att digna under vägen.

Hon tystnade och hostade häftigt.

– Ja, säg, passar det inte särdeles bra, att vi två träffas här, just här – vid hans graf?

– Nej, Edit, kom, låt oss gå härifrån!

Margret reste sig upp.

– Nej, stanna, Margret, och hör mig! Det är sista gången du och jag träffas här på jorden. Snart är det slut med mig – liksom med honom där. Det är straffet för våra synder – säga prästerna. Ah, hvem vet, om de ha bättre reda på det än vi!

– Edit, tala inte så nu, när du snart står vid evighetens port!

– Jag vet det, och det är därför jag kommit hit till dig för att fråga, om det är möjligt för dig att kunna förlåta mig. Men det är det väl inte, ty jag skulle aldrig i evighet förlåta den kvinna, som handlat så emot mig, som jag gjort emot dig.

– Jo, Edit, jag vill och jag kan förlåta dig.

– Allt, allt?

– Allt!

– Ja, jag har alltid, hör du, alltid, äfven när jag hatade och afundades dig som mest, ansett dig för den mest ädla, rena och högsinnade kvinna, som jag någonsin träffat på. Kan du verkligen förlåta mig, Margret?

– Ja, jag har redan för längesedan förlåtit dig allt.

– Tack! Jag kan inte tacka dig nog. Nu först kan jag dö. Och jag vill gärna dö nu, det var jag förut så rädd för, men nu har jag ju ingenting i världen att lefva för, sjuk och fattig och öfvergifven som jag är; så nog har du blifvit hämnad, Margret.

– Jag önskar ingen hämnd hvarken öfver dig eller någon annan. – Men låt oss nu gå härifrån!

– Ja, jag har väl nu ingenting mer att beställa. Jo, ett skall jag göra, innan jag går!

Hon böjde sig ned och tryckte läpparna mot Eriks grafkulle.

– Förlåt mig, Margret, – och farväl – och tack för att du ville tala vid mig!

Hon vände sig om och gick med osäkra, släpande steg därifrån.

Margret sjönk kraftlös och darrande ned på bänken igen.

Detta möte med Edit Wollert hade tagit henne djupare, än hon trott det skulle göra. Alla bittra, sorgliga minnen kallade det till lif. Det gamla såret refs upp på nytt och blödde ännu. Skulle det då aldrig läkas?

»Donna Carlina, Hilda, Edit», ringde det i hennes öra, och deras mörka, hotande skuggor gledo förbi henne. Det brusade som en storm i hufvud och hjärta.

– Min Gud, min Gud, hjälp mig! hviskade hon med bruten stämma. – Gif mig frid, frid! Låt mig lämna allt detta och glömma det – glömma det – – –

Hon reste sig upp ifrån bänken och gick därifrån.

Vid hemkomsten kom Ceres springande emot henne med ett bref i handen.

– Så blek du är mamma! Är du sjuk?

– Nej, mitt barn.

– Jo, det är du!

– Nej, det är jag inte, Ceres lilla. Men hvad har du där?

– Ett bref till dig, mamma.

– Får jag se?

Margret mottog brefvet och satte sig trött ned i en länstol vid bordet.

– Hvem är det ifrån?

– Det skall du få veta sedan, om du nu går ned till morbror Bengt och hjälper honom en stund att skrifva.

Du vet, huru trött och öfveransträngd han är så här vid postdags.

– Ja, jag går ju, lilla mor.

Hon slog lekfullt armarna om moderns hals och dansade sen ut ur rummet, lätt och tjusande som en liten älfva.

Margret såg leende efter henne och bröt sakta sitt bref. Det lydde sålunda:

Margret!

Jag vill fatta mig kort.

Du vet, att jag älskat dig, endast dig, hela lifvet igenom.

Jag är nu en gammal man, trött och åldrad af ansträngande arbete – men ännu slår mitt hjärta varmt och lifligt, då jag återkallar i minnet den unga, ljufva Margret, jag såg för första gången vid sundets blånande våg, samt den bleka, ömma, uppoffrande Margret vid sjukbädden.

Bilden af dessa båda har smält tillsammans till ett i mitt hjärta, och för mig innefattar den allt hvad jorden bär af lycka och sällhet.

Många mörka stunder har jag genomlefvat, mycken sorg, nöd och lidanden har jag skådat under mitt långa, ensliga lif.

O, Margret, skulle du vilja komma till mig och skänka mig litet solljus under de få år jag möjligen kan äga kvar?

Jag vet, att äfven du har lidit mycket och gått igenom tunga sorger och pröfningar.

Låt oss söka ersättning härför i ett lugnt, fridfullt lif tillsammans!

Blif min hustru, Margret, och du gör mig så glad och tacksam, att du aldrig tillfullo kan ana det!

Jag begär ju ingen kärlek – blott en smula af de rika skatter ditt hjärta äger af vänskap och trohet.

För alltid din.

Axel von Wall.

– – – – – – – – – – – – – – –

Brefvet föll ur Margrets hand.

– Var det möjligt, älskade han henne ännu?

– Fanns det då verkligen en evig kärlek och trohet här på jorden?

– Ja – svarade det ur djupet af hennes eget hjärta, – du har evigt älskat Erik, du har alltid varit honom trogen.

– Och nu? Nu skall du blifva trogen hans minne, så länge du lefver. Det är omöjligt annat. Omöjligt!

Hon steg upp, gick fram till skrifbordet, slog sig ned där och skref:

Afhållne gamle vän!

Ditt bref har jag nu läst, och mitt hjärta har ödmjukt böjt sig för vissheten, att du älskat mig så länge och trofast. Det kännes liksom en mild, ljuf, helande kraft för mitt arma, upprörda hjärta – och jag vet, att jag aldrig kan vara nog tacksam för denna storartade, och sällsynta skänk.

Du kommer kanske också att anse mig för otacksam, då jag ej kan, ej mäktar svara annat än ett nej.

Förstå mig rätt: det är ej någon motvilja eller likgiltighet för dig, som jag aktar och beundrar högst af alla i världen, utan orsaken till mitt nej är den djupa, eviga känsla, hvaraf jag är och alltid varit besjälad.

För mig har funnits blott *en*: för mig skall blott *en* finnas, numera visserligen blott som ett minne, men ett minne, som jag aldrig kan svika.

Förlåt mig, att jag ännu en gång gör dig sorg – men tro mig, dyre vän, jag kan ej handla annorlunda.

Snart nog skall du, såväl som jag, ha genomkämpat striderna här nere. Låt oss finna mod och kraft härtill i medvetandet af, att vi alltid varit sanna mot oss själfva.

Då skola vi med lugn och frid se tillbaka på alla stormar och dyningar och lyckligt inlöpa i vår rätta hamn. *Där* få vi återse hvarandra, men *först* där.

Din trofasta vän

Margret.

_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Ett år därefter hade Margrets aning gått i fullbordan.

Nöjd *att få dö* och mätt på lifvet hade hon, älskad och afhållen som få, och med trons och hoppets insegel på sitt ljufva, förklarade ansikte, ändtligen fått lämna lifvets stormiga haf bakom sig och seglat in i den eviga kärlekens hamn.